

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΓΟΝΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ
ΓΕΩΡΓΙΑ 612501-ΕΡΡ-1-2019-1-ΙΤ-ΕΡΡΚΑ2-ΚΑ

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΓΟΝΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

612501-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA2-KA

VALOR- ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

VALOR

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΓΟΝΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συγγραφείς:

USV - UNIVERSITY ȘTEFAN CEL MARE OF SUCEAVA (ΡΟΥΜΑΝΙΑ): Marian Dragoi, Ana-Maria Cozgarea, Constantin Filote

Συν-συγγραφείς:

PNGSL - ENTE PARCO NAZ. DEL GRAN SASSO E MONTI DELLA LAGA (ΙΤΑΛΙΑ): Elena Curcetti, Giorgio Davini

ONPMA - FOREAS DIAXEIRISIS ETHNIKOU DRUMOU OLYMBOU (ΕΛΛΑΔΑ): Antonios Mazaris, Triantafillos Bitos

NSWMN - NATURPARK SCHWARZWALD MITTE/NORD E.V. (ΓΕΡΜΑΝΙΑ): Bianca Brosch, Yvonne Flesch

UTH - PANEPISTIMIO THESSALIAS (ΕΛΛΑΔΑ): Charalampos Samantzis, Eleni Vezali, Dimitra Printziou, Anna Boumpouzioti, Katerina Drachaliva

MAKRO- MAKRO YONETIM GELISTIRME DANISMANLIK LTD. STI. (ΤΟΥΡΚΙΑ): Dogan Incesulu, İpek İncesulu

CTFC - CONSORCI CENTRE DE CIENCIA I TECNOLOGIA FORESTAL DE CATALUNYA (ΙΣΠΑΝΙΑ): Rosa M. Ricart, Carles Lorca, Arnau Picó

SYNTHESIS - SYNTHESIS CENTER FOR RESEARCH AND EDUCATION LTD. (ΚΥΠΡΟΣ): Maria Georgiou

INTEGRA - INTEGRA FILDER E.V. (ΓΕΡΜΑΝΙΑ): Martin Kilgus, Andrea Jelic

Γραφικά: University Ștefan cel Mare (Ρουμανία)

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει:

- την Ανάλυση των Ερωτηματολογίων που απάντησαν οι Ειδικοί στον τομέα της Γεωργίας κάθε χώρας
- την Ανάλυση της έρευνας στις Καλές Πρακτικές στην Ανθεκτική και Βιώσιμη Γεωργία

Δημιουργήθηκε από: University Ștefan cel Mare (USV), VALOR Consortium © 2020

Όλο το υλικό προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα υπό την άδεια Creative Commons CC BY-NC-ND.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή αυτής της έκδοσης δεν αποτελεί έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων της και η Επιτροπή δε μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	4
2. Μεθοδολογία Κατάρτισης	5
2.1 Απαιτήσεις Κατάρτισης και Κριτήρια ποιότητας	8
2.2 Ποιοτικές προδιαγραφές εκπαίδευσης	13
3. Σχεδιασμός του Οδηγού Ποιότητας VALOR: Μαθησιακοί στόχοι, Περιεχόμενα, Στρατηγικές Μάθησης και Σύστημα Αξιολόγησης	18
3.1 Μαθησιακοί Στόχοι	18
3.2 Περιεχόμενα Εκπαίδευσης	19
3.3 Στρατηγικές μάθησης	25
3.4 Σύστημα Αξιολόγησης	26
4. Συμπεράσματα και προτάσεις	29
(Ανάλυση των Ερωτηματολογίων των Ειδικών και των Καλών Πρακτικών)	
4.1 Πως περιγράφουν οι Ευρωπαίοι Ειδικοί το προφίλ του σύγχρονου αγρότη και τις ανάγκες του	29
4.2 Αγρο-οικολογία και Σύγχρονες Προκλήσεις στην Ευρώπη	33
4.3 Χρήσιμα συμπεράσματα και Προτάσεις	37
5. Βιβλιογραφικές αναφορές	54
6. Λεξικό όρων	55
Παράρτημα 1 – Συλλογή Καλών Πρακτικών	57
Παράρτημα 2 – Ερωτηματολόγιο έρευνας για τους Ειδικούς του VALOR	110

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όλα τα χερσαία οικοσυστήματα, είτε καλλιεργούνται είτε είναι φυσικά, διαταράσσονται αρκετά συχνά από καιρικές απειλές, όπως η ξηρασία και οι πλημμύρες και βιοτικές απειλές όπως π.χ. οι εισβολές παρασίτων. Το έργο VALOR, απευθύνεται σε αγρότες οι οποίοι καλλιεργούν ή έχουν γεωργικές εγκαταστάσεις κοντά ή μέσα σε περιοχές του δικτύου προστασίας Natura 2000 και στόχο έχει να δημιουργήσει μαθησιακά εργαλεία που θα εξασφαλίσουν στους αγρότες τη γνωστική επάρκεια να αντιμετωπίσουν τις παραπάνω προκλήσεις. Γι' αυτό το λόγο, δημιούργησε μια συμμαχία από Ειδικούς σε διάφορα επιστημονικά πεδία (προστασία της φύσης, ευαισθητοποίηση του κοινού, βιολογική γεωργία, κτηνοτροφία, αναπαραγωγή φυτών και παρόμοια) προκειμένου με τις γνώσεις και την εμπειρία τους να παραχθεί το εκπαιδευτικό υλικό.

Οι δύο λέξεις-κλειδιά αυτού του εκπαιδευτικού προγράμματος, είναι η **ανθεκτικότητα** (resilience) και η **βιωσιμότητα** (sustainability), εννοώντας ότι πριν να είναι βιώσιμη μια τέτοια προσπάθεια (π.χ η καλλιέργεια κοντά ή μέσα σε περιοχές Natura 2000), πρέπει να είναι ανθεκτική, ικανή δηλαδή να επιστρέψει στην αρχική φυσική της κατάσταση μετά από μια προσβολή ή από μία ή περισσότερες διαταραχές όπως αυτές που προαναφέρθηκαν.

Πολλοί ειδικοί στον τομέα της προστασίας της φύσης, όπως για παράδειγμα οι Διοικήσεις των περιοχών Natura 2000, έχουν από καιρό εμπλακεί στην προώθηση ορθών πρακτικών που αφορούν στη συμβατική ή τη βιολογική γεωργία στις περιοχές αυτές. Έχοντας αναγνωρίσει τη συνέργεια ανάμεσα στην **Κοινή Αγροτική Πολιτική** και των βασικών απαιτήσεων και αρχών του δικτύου προστασίας περιοχών **Natura 2000**, η συμμαχία VALOR προσφέρει εκπαιδευτικό υλικό στους αγρότες που ενδιαφέρονται να προωθήσουν αρχέγονες καλλιεργητικές τεχνικές, οι οποίες μπορούν να εξασφαλίσουν μια φυσική ανθεκτικότητα σε οποιοδήποτε σύστημα γεωργίας. Έτσι, μία από τις πρώτες προϋποθέσεις είναι να γίνουν γνωστά όσο το δυνατόν περισσότερα για τις αρχέγονες τεχνικές, πολλές από τις οποίες είναι ήδη ενσωματωμένες στη βιολογική γεωργία. Τέλος, καθώς το πλαίσιο δεξιοτήτων των αγροτών είναι συνδεδεμένο με την αγορά εργασίας, η κατάρτιση περιλαμβάνει τέτοιες εκπαιδευτικές ενότητες (ενότητες προσόντων) που βασίζονται στην πρόσφατη έρευνα.

Οι **Οδηγίες Ποιότητας του VALOR** έχουν ως στόχο να κατευθύνουν τους εταίρους του έργου και να εμπνεύσουν τους επαγγελματίες του τομέα σε όλη την Ευρώπη, να σχεδιάσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα υψηλής ποιότητας με στόχο την προώθηση και υποστήριξη της αξιοποίησης των αρχέγονων τεχνικών καλλιέργειας στην ανθεκτική και βιώσιμη γεωργία. Για το σκοπό

αυτό, η έκδοση είναι διαθέσιμη σε διάφορες γλώσσες στον ιστότοπο του έργου (<https://erasmus-valor.eu/>), ως ανοιχτή εκπαιδευτική πηγή και για εκτύπωση σε μορφή pdf και μπορείτε να το κατεβάσετε δωρεάν.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι Οδηγίες Ποιότητας για τις αρχέγονες καλλιεργητικές τεχνικές στην ανθεκτική και βιώσιμη γεωργία, έχουν ως στόχο να περιγράψουν το πλαίσιο που απαιτείται για την ανάπτυξη και τη διεξαγωγή εξειδικευμένης εκπαίδευσης στην ανθεκτική και βιώσιμη γεωργία.

Οι εταίροι που συμμετέχουν στο έργο VALOR, συνδυάζουν την εξειδίκευση των εκπροσώπων των Εθνικών Πάρκων και Προστατευόμενων περιοχών και τη γνώση που αποκτούν στην πράξη γι' αυτά τα ιδιαίτερα και ευαίσθητα οικοσυστήματα, την επιστημονική συνεισφορά των ερευνητών σε θέματα καλλιεργητικών τεχνικών, την εκπαιδευτική μεθοδολογία των οργανισμών που ειδικεύονται στην κατάρτιση και την εμπειρία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη στοχευμένη έρευνα σε θέματα σχετικά με το έργο.

Επιπλέον, τα ΑΕΙ εισάγουν στοχευμένες μεθοδολογίες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην αντιμετώπιση των αναγκών κατάρτισης των ενηλίκων, με τη χρήση ποικιλίας μεθόδων και εργαλείων διδασκαλίας όπως: του Ανοιχτού Εκπαιδευτικού Πόρου-ΑΕΠ (Open Educational Resources-OER), της συνδυασμένης μάθησης, των διαδικτυακών σεμιναρίων, κ.λπ. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Ελλάδα) και το University Ștefan cel Mare (Ρουμανία) σχεδίασαν και θα εφαρμόσουν καινοτόμα προγράμματα εκπαίδευσης/κατάρτισης που θα απευθύνονται σε ειδικούς του χώρου αλλά και σε επίδοξους επιχειρηματίες που ενδιαφέρονται για την ανθεκτική γεωργία, βασιζόμενοι σε μια σταθερή και ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ τους και με την κοινοπραξία του VALOR. Αυτή η εντατική συνεργασία βασίζεται στην εμπειρία των ΑΕΙ στο σχεδιασμό και τη διαχείριση προγραμμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που επικοινωνούν τα τελευταία αποτελέσματα της θεωρητικής και εμπειρικής έρευνας στη φιλική προς το περιβάλλον και βιώσιμη γεωργία.

Οι δυνητικοί ωφελούμενοι από τις Οδηγίες Ποιότητας είναι οι εταίροι του έργου, το EACEA, οι καθηγητές των ΑΕΙ, οι εκπαιδευτές και οι ερευνητές, οι Ειδικοί στον τομέα της γεωργίας, οι εκπρόσωποι των σχετικών βιομηχανιών / αγορών και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής. Επιπλέον, οι Οδηγίες Ποιότητας ενθαρρύνουν την αυτόνομη μελέτη από έμπειρους ή νέους αγρότες, καθώς και από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο που ανήκει σε κάποια άλλη ομάδα έργου ή στο ευρύ κοινό και ενδιαφέρεται να ξεκινήσει μια αγροτική επιχείρηση.

Για να διασφαλιστεί η υψηλή ποιότητα των Οδηγιών Ποιότητας, οι εταίροι του VALOR πραγματοποίησαν διαβουλεύσεις με τοπικές ομάδες αγροτών προκειμένου να αποκτήσουν μια ευρεία προοπτική σχετικά με το βαθμό που εφαρμόζονται οι παραδοσιακές γεωργικές τεχνικές, πόσο ανοιχτοί είναι στο να εφαρμόσουν αυτές τις τεχνικές και ποιες είναι οι ανάγκες τους σε κατάρτιση ή/και τεχνογνωσία. Αυτό συνέβαλε στο σχεδιασμό του Ερωτηματολογίου που αντιπροσώπευε μια από τις πιο σημαντικές πρώτες φάσεις στο σχεδιασμό των Οδηγιών Ποιότητας. Βασισμένοι στην «από κάτω προς τα πάνω» (bottom-up)

προσέγγιση, οι εταίροι από την Ιταλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Κύπρο, την Τουρκία, την Ισπανία και τη Ρουμανία, προσδιόρισαν 20 Ειδικούς από τη χώρα τους και τους προσκάλεσαν να καταθέσουν τις απόψεις τους στα σημαντικότερα θέματα που καταγράφηκαν στα Ερωτηματολόγια, με στόχο να βελτιωθεί η ποιότητα και η συνάφεια της κατάρτισης και να γίνει έτσι πιο σχετική με τις ανάγκες της ομάδας στόχου.

Κάθε εταίρος μετά από επιλογή σε εθνικό επίπεδο, πρότεινε από τη χώρα του μια λίστα με 20 Ειδικούς, ιδιαίτερα σχετικούς με το έργο επαγγελματίες: σχεδιαστές εκπαίδευσης και εκπαιδευτικούς, προσωπικό σχετικών βιομηχανιών, ερευνητές, προσωπικό φορέων χάραξης πολιτικής, γεωργικό προσωπικό, προσωπικό / μέλη των σχετιζόμενων εταίρων, συμπεριλαμβανομένων των ενώσεων αγροτών που δραστηριοποιούνται στις περιοχές που διαχειρίζονται οι φορείς των Πάρκων που συμμετέχουν στο έργο, καθώς και νέους και παλιούς αγρότες.

Οι ομάδες των Ειδικών ανέλυσαν και υπέβαλαν πολύτιμες προτάσεις σχετικά με το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και τα διάφορα σχετιζόμενα με κάθε χώρα θέματα που πρέπει να προσεγγιστούν από την κατάρτιση. Αυτοί οι Ειδικοί θα παρέχουν περαιτέρω πολύτιμα σχόλια κατά τη διάρκεια του έργου. Επομένως, ένας ποιοτικός δείκτης αυτής της εργασίας είναι ο βαθμός στον

οποίο οι Ειδικοί της κάθε χώρας παρείχαν πολύτιμα σχόλια κατά τη συμπλήρωση των Ερωτηματολογίων που σχεδιάστηκαν από το Πανεπιστήμιο Ștefan cel Mare και εγκρίθηκαν από την κοινοπραξία.

Κάθε εταίρος συνεισέφερε συγγράφοντας Βέλτιστες Πρακτικές και μελετώντας τις τρέχουσες ανάγκες του γεωργικού τομέα που είχαν συλλεχθεί σε κάθε χώρα του έργου. Η συλλογή των Βέλτιστων Πρακτικών αποτελεί τον πυρήνα των πληροφοριών που παρείχε η συνεργασία των εταίρων για να απεικονίσει τα τοπικά / εθνικά πλαίσια που μπορούν να εμπνεύσουν και να καθοδηγήσουν.

Στη σύνταξη των Βέλτιστων Πρακτικών, λήφθηκε υπόψη ως ποιοτικός δείκτης, η συνάφεια των προτεινόμενων μέτρων:

με τη διατήρηση της ανθεκτικότητας του οικοσυστήματος

με τη βιωσιμότητα των καλλιεργειών

Σημείωση: η συνεισφορά ενός προτεινόμενου μέτρου στην ανθεκτικότητα του οικοσυστήματος, αξιολογήθηκε με αναφορές όπως: "βοηθά την καλλιέργεια (όποια καλλιέργεια) να επιστρέψει στην αρχική της κατάσταση, μετά από π.χ μια περίοδο ξηρασίας;", ενώ στη βιωσιμότητα της καλλιέργειας με το σκεπτικό: "προφανώς, το σκάλισμα με το χέρι βοηθά στη διατήρηση της ανθεκτικότητας του οικοσυστήματος, αλλά όχι στην οικονομική βιωσιμότητα της καλλιέργειας". Επομένως θα πρέπει να αναζητηθεί μια ισορροπία μεταξύ ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας κάθε φορά που μια «συνταγή» καλών πρακτικών θα δοθεί στους αγρότες.

Αυτή η ισορροπία μεταξύ ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας είναι πολύ σημαντική για να πείσει τους αγρότες ότι η βιολογική γεωργία βρίσκεται κάπου μεταξύ της «πλήρους ανθεκτικότητας» (χωρίς οικονομική εκτίμηση) και της βιωσιμότητας, η οποία είναι μια ισορροπία μεταξύ αποτελεσματικότητας, κοινωνικής αποδοχής και ανθεκτικότητας.

Οι Οδηγίες Ποιότητας έχουν αξιολογηθεί και επικυρωθεί από τους εταίρους του VALOR. Οι προτάσεις βελτίωσης έχουν εφαρμοστεί από το Πανεπιστήμιο Ștefan cel Mare για τη διασφάλιση της καλής τους ποιότητας.

2.1. Απαιτήσεις Κατάρτισης και Κριτήρια ποιότητας

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα VALOR ανταποκρίνεται στις ανάγκες εκπαίδευσης δύο επαγγελματικών ομάδων-στόχων:

- 1. «Μάνατζερ ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας»**, με ενότητες κατάρτισης που θα δοκιμαστούν από τουλάχιστον 20 εκπαιδευόμενους που συνδέονται με δύο διαφορετικούς οργανισμούς ΑΕΙ/ΚΕΚ,
- 2. «Τεχνικός ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας»**, με ενότητες κατάρτισης που θα δοκιμαστούν από τουλάχιστον 30 εκπαιδευόμενους που συνδέονται με τρεις διαφορετικούς οργανισμούς ΑΕΙ / ΚΕΚ.

Η σωστή οργάνωση και ο εξοπλισμός πρέπει να θεωρούνται προαπαιτούμενα για τους παρόχους κατάρτισης προκειμένου να μπορέσουν να παράσχουν εκπαίδευση στις εγκαταστάσεις τους. Η κατάρτιση μπορεί εύκολα να πραγματοποιηθεί σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική μονάδα, τόσο σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και σε επαγγελματικά σχολεία, καθώς αυτά τα ιδρύματα διαθέτουν ήδη τις αναγκαίες εγκαταστάσεις στους χώρους τους.

Επιπλέον, ανάλογα με τα θέματα του εκπαιδευτικού προγράμματος, μπορεί να απαιτείται και η παροχή επιπλέον εγκαταστάσεων για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των εκπαιδευτών ή των εκπαιδευόμενων. Οι επισκέψεις μελέτης και η πρακτική συνιστώνται ως συμπληρωματικό μέρος της εκπαίδευσης.

Οδηγίες ποιότητας για τις τεχνικές πτυχές των ενοτήτων κατάρτισης του VALOR

Τεχνικές πτυχές	Δείκτες
Κατάρτιση VALOR διαθέσιμη διαδικτυακά (e-learning, MOOC, webinar)	Όλες οι ενότητες κατάρτισης του VALOR διαθέσιμες διαδικτυακά σε όλες τις γλώσσες των εταίρων
Κατάρτιση του VALOR διαθέσιμη σε μορφή συνδυασμένης μάθησης με εκπαιδευτικά εργαλεία για την τάξη και διαθέσιμα διαδικτυακά	Όλες οι εκπαιδευτικές ενότητες του VALOR διαθέσιμες σε έντυπη έκδοση με αναφορές για τους εκπαιδευτές για χρήση τους στην τάξη, με διαδικτυακά εργαλεία (δηλαδή αξιολογήσεις) σε όλες τις γλώσσες των εταίρων

Κατάρτιση VALOR με δια ζώσης πρόγραμμα κατάρτισης	Όλες οι ενότητες εκπαίδευσης του VALOR διαθέσιμες σε έντυπη έκδοση με αναφορές για τους εκπαιδευτές στην ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση σε όλες τις γλώσσες των εταίρων
---	---

Σε περίπτωση νομικών ή κοινωνικών περιορισμών που απαγορεύουν μαθήματα δια ζώσης, οι εκπαιδευτικές συνεδρίες μπορούν να φιλοξενηθούν στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας πλατφόρμες κατάρτισης όπως το Google Meet, το Zoom ή παρόμοια. Ελαστικές πρακτικές κατάρτισης μπορούν να συμπληρωθούν και να υποστηριχθούν από την τεχνολογία. Ακόμα κι αν λόγω του Covid-19 χρησιμοποιείται η τεχνολογία, οι πάροχοι κατάρτισης πρέπει να ελέγξουν το επίπεδο των εκπαιδευομένων στις γνώσεις τους στους υπολογιστές, για να αποτρέψουν δυσκολίες ή να είναι προετοιμασμένοι να τους βοηθήσουν σε μια τέτοια περίπτωση.

Οδηγίες ποιότητας για τις μορφές εκμάθησης του VALOR

Μορφές εκμάθησης	Δείκτες
Δια ζώσης (φυσική) εκπαίδευση που προσφέρει πλούσια μαθησιακή εμπειρία μέσω περιπτωσιολογικών μελετών, ασκήσεων ομαδικής ανάλυσης, παίξιμο ρόλων και ανάθεσης εργασιών σε μικρές ομάδες	- Δωμάτια εξοπλισμένα με υπολογιστές και βιντεοπροβολείς - Καλή σύνδεση στο Διαδίκτυο - Δυνατότητα εκτύπωσης υλικών και πόρων - Δυνατότητα κατάλληλης φιλοξενίας 9 αναφορές χρηστών από τους εκπαιδευόμενους στις χώρες των εταίρων του VALOR (βάσει σύντομου ερωτηματολογίου ποιοτικής ικανοποίησης)
Διαδικτυακό μάθημα ως δομημένη διαδοχική διδασκαλία: η επιτυχής ολοκλήρωση μιας ενότητας είναι υποχρεωτική για να συνεχίσει ο εκπαιδευόμενος με τις επόμενες	7 πιλοτικά επιτυχημένες διαδικτυακές ενότητες στην Ιταλία και τη Γερμανία
Πρόσβαση στις ολοκληρωμένες ενότητες για επανάληψη	9 αναφορές χρηστών από τους εκπαιδευόμενους στις χώρες των εταίρων του VALOR (βάσει σύντομου ερωτηματολογίου ποιοτικής ικανοποίησης)

Ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχου, οι εκπαιδευτές θα πρέπει πάντα να λαμβάνουν υπόψη μερικές κρίσιμες πτυχές που αναζητούν οι καταρτιζόμενοι, οι οποίες θα κάνουν τη διαφορά. Επομένως, για να διασφαλιστεί η καλή ποιότητα της

εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να ελέγξουν ξανά τα ακόλουθα στοιχεία που θα αξιολογηθούν από όλους τους μαθητές χρησιμοποιώντας Ερωτηματολόγια Ικανοποίησης:

1. **Σκοπός της εκπαίδευσης** - τύπος γνώσης και επίπεδο που πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες της ομάδας-στόχου. Ιδανικά, η γνωριμία με τους εκπαιδευόμενους και τις δεξιότητές τους θα συμβάλει στον καθορισμό ενός σαφούς σκοπού της εκπαίδευσης που πρέπει να βασίζεται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το περιεχόμενο.
2. **Δέσμευση και κίνητρα** - οι εκπαιδευτές πρέπει να εμπλέκουν ενεργά τα μέλη της ομάδας-στόχου σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες αλληλοεπιδρώντας μαζί τους τακτικά και αναπτύσσοντας ατομική επικοινωνία με καθένα, η οποία θα συμβάλει στην ενίσχυση της εμπλοκής τους.
3. **Διατήρηση** - σύμφωνα με τους ειδικούς, οι μαθητές θυμούνται περίπου το 10% όσων διαβάζουν ή ακούν και περίπου το 90% όσων βλέπουν και εξασκούν. Κατά συνέπεια, κάθε διαδραστικό περιεχόμενο ή περιεχόμενο που βασίζεται σε γραφικά θα βοηθήσει την ομάδα-στόχο να απομνημονεύσει αυτό που μαθαίνει για περισσότερο διάστημα.
4. **Αποτελέσματα της εκπαίδευσης** - για να εξασφαλίσουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, οι εκπαιδευτές πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη διδασκαλία νέων πληροφοριών και δεξιοτήτων και / ή να τις βελτιώσουν, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι να επιτύχουν τα επιθυμητά αποτελέσματα μετά την παρακολούθηση της εκπαίδευσης.

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι ανταποκρίνονται πολύ καλά σε πόρους αφιερωμένους σε ενήλικες που στοχεύουν στην παροχή της ειδικής γνώσης, έτσι ώστε να κατανοούν το "τι" και το "γιατί" των νέων εννοιών. Συνιστώνται οι ιδιαίτερα καλά οργανωμένες πληροφορίες και η αφήγηση. Ανάλογα με το θέμα, οι εκπαιδευτές ενδέχεται να επιλέξουν από τις ακόλουθες προτάσεις:

Οδηγίες ποιότητας για τις διαδικτυακές πηγές εκμάθησης του VALOR

Μορφές εκμάθησης	Δείκτες
• Οι περιπτωσιολογικές μελέτες είναι σενάρια που εφαρμόζουν έννοιες που μαθαίνονται στην τάξη σε μια «πραγματική» κατάσταση. Συνήθως παρουσιάζονται σε αφηγηματική μορφή και συχνά περιλαμβάνουν επίλυση	• 1 μελέτη περίπτωσης σε κάθε ενότητα

προβλημάτων, συνδέσμους για αναγνώσεις μαθημάτων ή υλικό πηγής και ομαδικές συζητήσεις.	
Τα γραφήματα είναι πολύ αποτελεσματικά οπτικά εργαλεία που επιτρέπουν την ενίσχυση εννοιών και πολύ σημαντικών πληροφοριών με έναν ελκυστικό τρόπο.	2 γραφήματα σε κάθε ενότητα
Τα εκπαιδευτικά βίντεο επιτρέπουν ένα συνδυασμό μεθόδων παράδοσης παρουσιάζοντας πληροφορίες με γραφήματα και γραπτή μορφή και χρησιμοποιώντας φωνή και ήχο.	1 εκπαιδευτικό βίντεο σε κάθε ενότητα
Φόρουμ για διαδικτυακές συζητήσεις	1 διαδικτυακός δάσκαλος για λογαριασμό κάθε συνεργάτη που είναι διαθέσιμος για να παρέχει σχόλια και ηλεκτρονική καθοδήγηση

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη διδασκαλία ενηλίκων, ειδικά όταν αφορά αγρότες και επαγγελματίες της γεωργίας, όπως τεχνικά κενά, κακές δεξιότητες στην τάξη και διαφορές δεξιοτήτων ή γνώσεων. Η δημιουργικότητα μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στο σχεδιασμό του καλύτερου περιεχομένου για ενήλικες μαθητές. Ο τρόπος διδασκαλίας, δια ζώσης ή online, θα διαφέρει ουσιαστικά και θα απαιτήσει κατάλληλη προσέγγιση στο θέμα και στις προσδοκίες των μαθητών. Ο σχεδιασμός του περιεχομένου απαιτεί από τους εκπαιδευτές να εξετάσουν προσεκτικά τα ακόλουθα βασικά στοιχεία:

Οδηγίες ποιότητας για τις έντυπες πηγές εκμάθησης του VALOR

Μαθησιακές μορφές	Δείκτες
Περίγραμμα μαθημάτων - παρέχει έναν προσεκτικό σχεδιασμό των περιεχομένων που θα διδαχθούν στον καθορισμένο χρόνο, ξεκινώντας από απλές / γενικές δεξιότητες / πληροφορίες προτού προχωρήσουμε σε πιο περίπλοκα θέματα.	1 περίγραμμα μαθήματος για κάθε ενότητα
Θεωρία και πρακτική - η εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχει ένα ισορροπημένο και σχετικό μείγμα θεωρητικών και πρακτικών ζητημάτων που πρέπει να σχεδιαστούν και να ληφθούν υπόψη κατά	40% θεωρητικό περιεχόμενο 60% πρακτικά στοιχεία

την οργάνωση: επισκέψεις μελέτης, καιρός και απόσταση από τις εγκαταστάσεις, διαθεσιμότητα του υλικού μελέτης κ.λπ.	
● Αυτόνομη μελέτη - οι εκπαιδευτές θα πρέπει να δημιουργήσουν μια ομάδα υλικών αυτόνομης μελέτης που να σχετίζονται με το περιεχόμενο της κατάρτισης και να παρέχουν εύκολη πρόσβαση. Ελέγξτε τις γνώσεις αγγλικών των μαθητών και μεταφράστε, εάν είναι απαραίτητο, για να διευκολύνετε την κατανόηση. Μην ξεχνάτε ότι ούτε οι αγρότες, ούτε οι επαγγελματίες της γεωργίας μπορεί να έχουν χρόνο ή / και περίπλοκες δεξιότητες μελέτης, συνεπώς συνιστάται κάποια επεξεργασία για να καταστεί αυτό το υλικό φιλικό προς το χρήστη. Η αυτόνομη μελέτη πρέπει να ακολουθείται από αυτοαξιολόγηση, όπως ένα απλό κουίζ που αποσκοπεί στην αξιολόγηση της κατανόησης και της απόκτησης νέων εννοιών.	● 3 πηγές αυτόνομης μάθησης για κάθε ενότητα
● Οι καθοδηγούμενες ομαδικές συζητήσεις δημιουργούν συνδέσεις μεταξύ των μελών της ομάδας και δημιουργούν σχέσεις ενώ εκπαιδεύονται σε βασικές έννοιες.	● 1 ομαδική συζήτηση για κάθε ενότητα
● Αξιολόγηση - είναι υψίστης σημασίας οι εκπαιδευτές να παρακολουθούν την πρόοδο των μαθητών, συμπεριλαμβάνοντας συχνή αξιολόγηση στο πρόγραμμα σπουδών με στόχο την αξιολόγηση της απόδοσης των μαθητών: κουίζ, τεστ, εργασίες και μια τελική αξιολόγηση, η οποία συνιστάται να πραγματοποιείται εσωτερικά και εξωτερικά. Τα έργα και οι εργασίες, είτε ατομική είτε ομαδική εργασία, είναι πολύ σημαντικά, καθώς αντικατοπτρίζουν την κατανόηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων.	● 3 πηγές αξιολόγησης: ατομικές (2 κουίζ ή/και τεστ) και ομαδικές (1 εργασία) για κάθε ενότητα

2.2 Ποιοτικές προδιαγραφές εκπαίδευσης

Η ανάπτυξη των προδιαγραφών που αποσκοπούν στη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (European Qualification Framework¹-EQF) και το Ευρωπαϊκό πιστωτικό σύστημα για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (European Credit system for Vocational Education and Training ²-ECVET) συντονίστηκε από το **Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα VALOR θα εφαρμοστεί στα προγράμματα σπουδών του Προπτυχιακού (Bachelor), Μεταπτυχιακού (Master) επιπέδου ή διά βίου μάθησης στους τομείς της Οικολογίας και της Προστασίας του Περιβάλλοντος, των ιδρυμάτων ΑΕΙ σε όλη την Ευρώπη, καθώς τα προγράμματα που παράχθηκαν έχουν επικυρωθεί μέσω ενός πλαισίου το οποίο εναρμονίζεται με τα πρότυπα ECHE. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα VALOR θα έχει σημαντική δυνατότητα μεταφοράς σε άλλους τύπους οργανώσεων που χρειάζονται εκπαίδευση για τους αγρότες.

¹ Το EQF είναι ένα πλαίσιο βασισμένο σε μαθησιακά αποτελέσματα 8 επιπέδων για όλους τους τύπους προσόντων που χρησιμεύει ως εργαλείο μετάφρασης μεταξύ διαφορετικών εθνικών πλαισίων προσόντων. Το πιο σημαντικό είναι ότι το EQF συνδέεται στενά με τα εθνικά πλαίσια προσόντων (NQF), με αυτόν τον τρόπο μπορεί να παρέχει έναν ολοκληρωμένο χάρτη όλων των τύπων και επιπέδων προσόντων στην Ευρώπη, τα οποία είναι όλο και πιο προσβάσιμα μέσω των βάσεων δεδομένων προσόντων. Το EQF ιδρύθηκε το 2008 και αργότερα αναθεωρήθηκε το 2017. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0383>

² Το ευρωπαϊκό πιστωτικό σύστημα για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) είναι ένα ευρωπαϊκό μέσο που έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει τη διά βίου μάθηση, την κινητικότητα των εκπαιδευομένων και την ευελιξία των μαθησιακών οδών για την απόκτηση προσόντων. Αναπτύχθηκε από τα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ECVET εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2009. Η έγκριση και εφαρμογή του ECVET στις συμμετέχουσες χώρες είναι εθελοντική.

([What is ECVET? | European ECVET Network \(ecvet-secretariat.eu\)](http://What%20is%20ECVET%3F%20%7C%20European%20ECVET%20Network%20(ecvet-secretariat.eu)))

Μετά τη λήξη του έργου, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα VALOR θα ενσωματωθεί στα προγράμματα σπουδών του Προπτυχιακού (Bachelor), Μεταπτυχιακού (Master) επιπέδου ή διά βίου μάθησης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του Πανεπιστημίου Ștefan cel Mare. Επιπλέον, οι SYNTHESIS και INTEGRA, που είναι γνωστοί πάροχοι κατάρτισης θα ενσωματώσουν και θα χρησιμοποιήσουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα VALOR στις εκπαιδευτικές τους πρωτοβουλίες, συμβάλλοντας έτσι σε υψηλότερο επίπεδο απασχολησιμότητας των εκπαιδευομένων και προωθώντας ένα βιώσιμο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Καθένα από τα 8 επίπεδα του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (EQF) καθορίζεται από ένα σύνολο περιγραφών που υποδεικνύουν τα μαθησιακά αποτελέσματα που σχετίζονται με τα προσόντα σε αυτό το επίπεδο σε οποιοδήποτε σύστημα προσόντων:

Γνώσεις - Δεξιότητες – Ικανότητες/Προσόντα

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων (EQF):

- οι γνώσεις περιγράφονται ως θεωρητικές ή / και πρακτικές.
- οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές (που περιλαμβάνουν τη χρήση λογικής, διαισθητικής ικανότητας και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (που περιλαμβάνουν χειροκίνητη επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων)
- ως ικανότητα ή προσόν περιγράφεται η δυνατότητα ανάληψης ευθύνης και η αυτονομία.

Τα 2 εκπαιδευτικά προγράμματα VALOR αφορούν στην εκπαίδευση στις ακόλουθες επαγγελματικές ειδικότητες:

(1) «Μάνατζερ ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας» υψηλής κατάρτισης Ειδικός στο ανθεκτικό γεωργικό σύστημα, το οποίο είναι εκπαιδευτικό πρόγραμμα υψηλού επιπέδου για το Διοικητικό επαγγελματικό προφίλ, επίπεδο 7 στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (EQF)

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων, τα περιγραφικά χαρακτηριστικά του Επιπέδου 7 είναι τα ακόλουθα:

	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΣΟΝΤΑ/ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
--	---------	------------	--------------------

Επίπεδο 7	- Υψηλού επιπέδου εξειδικευμένες γνώσεις, που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή σε έναν τομέα εργασίας ή μελέτης, ως βάσεις για τη δημιουργία καινοτομίας ή / και την πρωτογενή έρευνα - Κριτική σκέψη για το γνωστικό αντικείμενο ενός τομέα και για τη διεπιστημονική προσέγγιση μεταξύ διαφορετικών τομέων	Εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων που απαιτούνται στην έρευνα ή / και την καινοτομία προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις και διαδικασίες και να ενσωματωθούν οι γνώσεις από διαφορετικά επιστημονικά πεδία	- Διαχείριση και διαμόρφωση περιβάλλοντος εργασίας ή πεδίου μελέτης όταν αυτά είναι περίπλοκα, απρόβλεπτα ή απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις - Ανάληψη ευθύνης για τη συμβολή στην επαγγελματική γνώση και πρακτική ή / και για την αναθεώρηση της στρατηγικής απόδοσης των ομάδων
-------------------------	---	--	---

Ο σχεδιασμός του εκπαιδευτικού προγράμματος θα εναρμονίζεται με τα ακόλουθα:

- Διασφάλιση ποιότητας, με τη χρήση μεθόδων αυτοαξιολόγησης, αποτελεσματικών συστημάτων παρακολούθησης της μαθησιακής διαδικασίας και βρόγχων ανατροφοδότησης
- Εκπαιδευτικά προγράμματα και δεξιότητες προσανατολισμένα στο μαθησιακό αποτέλεσμα
- Αρθρωτότητα/ Διαχωρισμός του εκπαιδευτικού υλικού σε αυτοτελείς ενότητες

Η εν λόγω εκπαίδευση θα εφοδιάσει τους αγρότες με τα ακόλουθα:

- Υψηλού επιπέδου εξειδικευμένες γνώσεις, μερικές από τις οποίες θα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή σε έναν τομέα εργασίας ή μελέτης, ως βάσεις για τη δημιουργία καινοτομίας ή / και την πρωτογενή έρευνα
- Κριτική σκέψη για το γνωστικό αντικείμενο ενός τομέα και για τη διεπιστημονική προσέγγιση μεταξύ διαφορετικών τομέων
- Εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων που απαιτούνται στην έρευνα ή / και την καινοτομία προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις και διαδικασίες και να ενσωματωθούν οι γνώσεις από διαφορετικά επιστημονικά πεδία
- Διαχείριση και διαμόρφωση περιβάλλοντος εργασίας ή πεδίου μελέτης όταν αυτά είναι περίπλοκα, απρόβλεπτα ή απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις

- Ανάλυση ευθύνης για τη συμβολή στην επαγγελματική γνώση και πρακτική ή / και για την αναθεώρηση της στρατηγικής απόδοσης των ομάδων

Ένα σύνολο υποστηρικτικών εργαλείων για τους συμμετέχοντες θα συμπεριληφθεί για να εξασφαλίσει αποτελέσματα υψηλής ποιότητας σε κάθε εκπαιδευτική ενότητα και κατηγορία προσόντων, όπως ομιλίες για υποστήριξη της μάθησης, εργαλεία αυτοαξιολόγησης των συμμετεχόντων και εργαλεία χαρτοφυλακίου. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με τα στοιχεία το αντίστοιχου επιπέδου του Ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων (EQF) για να διασφαλιστεί η σωστή εναρμόνιση.

(2) «Τεχνικός ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας» που αντιστοιχεί στο πρόγραμμα σπουδών Επιχειρησιακού επιπέδου: επαγγελματικό προφίλ ειδικών, επίπεδο 3 στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (EQF)

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων, τα περιγραφικά χαρακτηριστικά του Επιπέδου 3 είναι τα ακόλουθα:

	ΓΝΩΣΕΙΣ	ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΡΟΣΟΝΤΑ/ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
Επίπεδο 3	γνώση γεγονότων, αρχών, διαδικασιών και γενικών εννοιών, σε ένα πεδίο εργασίας ή μελέτης/έρευνας	μια σειρά γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εκπλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων επιλέγοντας και εφαρμόζοντας βασικές μεθόδους, εργαλεία, υλικά και πληροφορίες	•Ανάληψη ευθύνης για την ολοκλήρωση των εργασιών στην εργασία ή την έρευνα •Προσαρμογή της συμπεριφοράς στις περιστάσεις και τις συνθήκες για την επίλυση προβλημάτων

Αυτό το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει μια ισχυρή συνιστώσα μάθησης βασισμένη στην εργασία (Work-based Learning-WBL) και βοηθά τους εκπαιδευόμενους να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και προσόντα που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή και την περαιτέρω προώθηση ανθεκτικών καλλιεργητικών τεχνικών. Η κοινοπραξία του έργου VALOR θα δοκιμάσει την πιλοτική έκδοση στην Ιταλία, την Ελλάδα, τη Γερμανία και την Ισπανία, για να συλλέξει ανατροφοδότηση και να αυξήσει την ποιότητα και τη συνάφεια της εκπαίδευσης που προορίζεται για αγρότες και επαγγελματίες της γεωργίας.

Κάθε χώρα πρέπει να εξετάσει προσεκτικά το Εθνικό πλαίσιο προσόντων (National Qualification Framework-NQF) που αντιστοιχεί στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (European Qualification Framework- EQF) προκειμένου να εντοπίσει τις θέσεις εργασίας που αναγνωρίζονται επίσημα και να υποστηρίξει τους εκπαιδευόμενους να κάνουν τις κατάλληλες και αντίστοιχες επιλογές κατάρτισης ώστε να καλύψουν τις ανάγκες τους. Αναλυτικές πληροφορίες παρέχονται από τον συνοπτικό οδηγό του Cedefop για τις εθνικές εξελίξεις-πλαίσια προσόντων σε 39 ευρωπαϊκές χώρες (28 κράτη μέλη της ΕΕ καθώς και Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βόρεια Μακεδονία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Κοσσυφοπέδιο, Μαυροβούνιο, Νορβηγία, Σερβία, Ελβετία και Τουρκία) το 2019. (Overview of national qualifications framework developments in Europe 2019 | Cedefop (europa.eu))

Τα εθνικά πλαίσια προσόντων (NQFs) ταξινομούν τα προσόντα ανά επίπεδο, με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα. Αυτή η ταξινόμηση αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο και το προφίλ των προσόντων - δηλαδή, τι αναμένεται να γνωρίζει, να κατανοήσει και να μπορεί να κάνει ο κάτοχος ενός πιστοποιητικού ή διπλώματος. Η προσέγγιση των μαθησιακών αποτελεσμάτων διασφαλίζει επίσης ότι τα υποσυστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι ανοιχτά το ένα στο άλλο. Έτσι, παρέχει στα άτομα ευελιξία στο να μετακινούνται πιο εύκολα μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, φορέων εκπαίδευσης και κατάρτισης και τομέων. (National qualifications frameworks (NQFs) | Cedefop (europa.eu))

Όλες οι χώρες μπορούν να βρουν περαιτέρω εξαιρετικά περιεκτική ανάλυση και απογραφή στους δύο τόμους του Παγκόσμιου αποθέματος των περιφερειακών και εθνικών πλαισίων προσόντων του 2019 (Global inventory of regional and national qualifications frameworks, 2019). Αυτή η έκδοση δύο τόμων παρέχει μια ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην καθιέρωση και την εφαρμογή εθνικών και περιφερειακών πλαισίων προσόντων σε όλο τον κόσμο από το 2017 και έπειτα. Περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις εθνικές και περιφερειακές εξελίξεις, τις προκλήσεις και τους παράγοντες επιτυχίας, καθώς και επιλεγμένα οριζόντια θέματα. Είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ του Cedefop, του ETF, της UNESCO και του Ινστιτούτου Δια βίου Μάθησης της UNESCO. Global inventory of regional and national qualifications frameworks 2019. Volume I (europa.eu), Global inventory of regional and national qualifications frameworks 2019. Volume II (europa.eu)

Συνιστάται στους παρόχους εκπαίδευσης να ελέγχουν το επίπεδο των γνώσεων πληροφορικής των εκπαιδευομένων, προκειμένου να αποφευχθούν τεχνικές δυσκολίες και να είναι προετοιμασμένοι να τους βοηθήσουν, εάν προκύψει μια τέτοια κατάσταση. Επιπλέον, πρέπει να παρέχεται έντυπο υλικό στους εκπαιδευόμενους, καθώς πολλοί από αυτούς ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές όπου η πρόσβαση στο Διαδίκτυο και στους διαδικτυακούς πόρους μπορεί να αποτελεί πραγματική πρόκληση.

3. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ VALOR

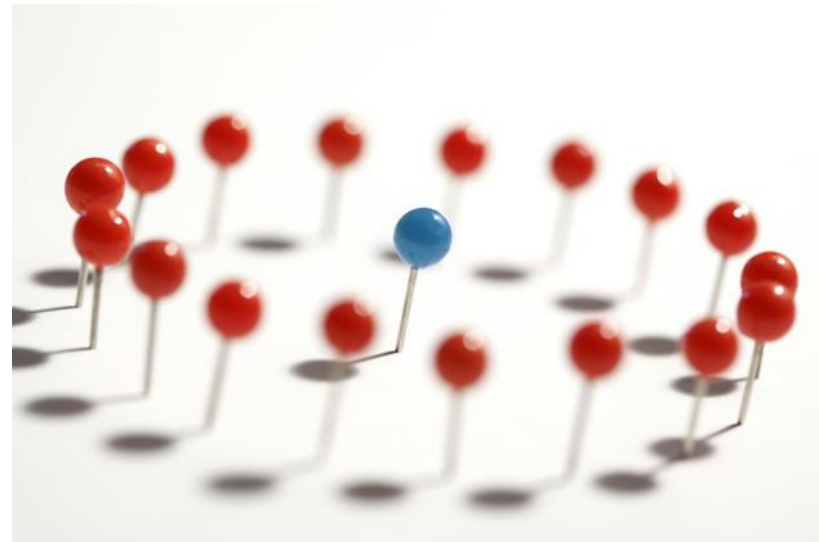
Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να συνοδεύεται από ένα πλαίσιο κατάρτισης που να καθορίζει τους στόχους, τη μεθοδολογία μάθησης, τις μεθόδους αξιολόγησης και τα μαθησιακά αποτελέσματα που εξειδικεύονται στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης.

3.1. Μαθησιακοί Στόχοι

Η επιλογή μαθησιακών στόχων θα πραγματοποιηθεί από τον πάροχο εκπαίδευσης σύμφωνα με τα ακόλουθα παραδείγματα:

1. Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σχετικά τις αρχέγονες γεωργικές τεχνικές στην ανθεκτική και βιώσιμη γεωργία ·
2. Προώθηση της ανάκτησης, της διατήρησης και της ενίσχυσης των αρχέγονων τοπικών συνθηκών καλλιέργειας.
3. Εφαρμογή ενός συμβατού εκπαιδευτικού μοντέλου για την υποστήριξη της ποιότητας και τη διασφάλιση της αρχέγονης παράδοσης στην παραγωγή, ως βασική δραστηριότητα που οδηγεί σε ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα
4. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής προόδου των κοινοτήτων
5. Ευρύτερη κατανόηση των συνολικών διαδικασιών και αποτελεσμάτων ή επιδράσεων που προκύπτουν από ακατάλληλες ενέργειες
6. Παροχή νέων υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων, ικανοτήτων και προσόντων για τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και των πολιτιστικών παραδόσεων.

Οι μαθησιακοί στόχοι αποσκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι η εκπαίδευση ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντα των εκπαιδευομένων και προσαρμόζεται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις τους. Βασικά, το κυριότερο κριτήριο είναι αυτό της απόστασης του κάθε γεωργού από την κοντινότερη περιοχή του δικτύου Natura 2000. Επομένως, οι μαθησιακοί στόχοι πρέπει να εναρμονίζονται και να συμφωνούν με τη διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

3.2. Περιεχόμενα εκπαίδευσης

Το Ερωτηματολόγιο για τους Ειδικούς βασίστηκε σε ανοιχτές και κλειστές ερωτήσεις και στόχευε να συλλέξει εξειδικευμένες και επικαιροποιημένες απόψεις σχετικά με τα πιο κατάλληλα θέματα που θα πρέπει να μεταφερθούν στους αγρότες, τις τοπικές διοικήσεις, τους φορείς εκμετάλλευσης και το προσωπικό που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς σε προστατευόμενες περιοχές. Οι ερωτήσεις σχεδιάστηκαν για να συλλέξουν συστάσεις σχετικά με τη συνάφεια των θεμάτων που θα συμπεριληφθούν σε οποιοδήποτε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που στοχεύει στην εκπαίδευση και κατάρτιση:

1. αγροτών οι οποίοι θα διατηρούν, θα αξιολογούν και θα προωθούν την τοπική παραδοσιακή ταυτότητα και την τοπική οικονομία
2. εξειδικευμένων Ειδικών στα ανθεκτικά γεωργικά συστήματα

Τα περιεχόμενα της εκπαίδευσης αντιμετωπίζουν σημαντικά ζητήματα σχετικά με την **Αγροοικολογία**:

- Η διατήρηση των παραδοσιακών γνώσεων και μεθόδων, σε σχέση με τη γεωργία και τη βιοποικιλότητα, που δεν ωφελεί μόνο τα φυσικά οικοσυστήματα και είδη, αλλά παρέχει νέες οικονομικές ευκαιρίες και ευκαιρίες απασχόλησης για τις τοπικές κοινότητες.
- Η επίτευξη μιας βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ της διατήρησης του περιβάλλοντος και της βιώσιμης κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης που προάγει τη διαγενεακή μεταφορά αρχέγονων αγροτικών παραδόσεων.
- Και τα δύο εκπαιδευτικά προγράμματα θα σχεδιαστούν σύμφωνα με το πλαίσιο της Αγροοικολογίας.

Η **Αγροοικολογία** βασίζεται στην εφαρμογή οικολογικών πλαισίων και αρχών για τη βελτιστοποίηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των φυτών, των ζώων, των ανθρώπων και του περιβάλλοντος, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τα κοινωνικά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν για ένα βιώσιμο και δίκαιο σύστημα τροφίμων.

Θα ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες δέκα κατευθυντήριες έννοιες της Αγροοικολογίας:

1. Ποικιλομορφία
2. Συν-δημιουργία και ανταλλαγή γνώσεων
3. Συνέργειες
4. Αποδοτικότητα
5. Ανακύκλωση

6. Ανθεκτικότητα
7. Ανθρωπιστικές και κοινωνικές αξίες
8. Πολιτιστικές και διατροφικές παραδόσεις
9. Υπεύθυνη διακυβέρνηση και διαχείριση
10. Κυκλική και αλληλέγγυα οικονομία

Με βάση την ανατροφοδότηση από την ομάδα των Ειδικών του VALOR που εκπροσωπούν την Ιταλία, τη Γερμανία, την Κύπρο, την Τουρκία, την Ελλάδα, την Ισπανία και τη Ρουμανία, οι Οδηγίες Ποιότητας του VALOR επισημαίνουν τα ακόλουθα θέματα και ζητήματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη για το σχεδιασμό κατάλληλων και ποιοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Οδηγίες ποιότητας για τους μαθησιακούς στόχους του VALOR (θεωρητικές δεξιότητες)

Μαθησιακοί στόχοι (θεωρητικές δεξιότητες)	Δείκτες
1. Γνώσεις σχετικά την ανθεκτική γεωργία και τα διαχειριστικά ψηφιακά συστήματα και εφαρμογές	1 εκπαιδευτική ενότητα στη διαχείριση της ανθεκτικής γεωργίας και τη χρήση σύγχρονων εργαλείων και εφαρμογών
2. Δημιουργία κινήτρων σχετικά με τις αρχαίες καλλιεργητικές τεχνικές στη γεωργία	1 εκπαιδευτική ενότητα για τα οφέλη της χρήσης αρχέγονων καλλιεργητικών τεχνικών
3. Συνέργειες που προκύπτουν από αρχέγονες καλλιεργητικές τεχνικές	1 εκπαιδευτική ενότητα για την ταυτοποίηση των συνεργειών που προκύπτουν από αρχέγονες καλλιεργητικές τεχνικές
4. Αναγνώριση των προκλήσεων: απώλεια βιοποικιλότητας που προκαλείται από την υπερεκβιομηχάνιση και την κλιματική αλλαγή	1 εκπαιδευτική ενότητα σχετικά με τη βιοποικιλότητα
5. Γνώση οικονομικά αποδοτικών μέσων για τη μείωση του ρυθμού διάβρωσης	2 πρακτικές εφαρμογές για τη μείωση του ρυθμού διάβρωσης
6. Βασική κατανόηση του νομικού πλαισίου και των διαδικασιών που απαιτούνται για την πιστοποίηση της βιολογικής καλλιέργειας	1 εκπαιδευτική ενότητα για το εθνικό θεσμικό και νομικό πλαίσιο και τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές

7. Πληροφόρηση σχετικά με την περιβαλλοντική οικονομία. Λύσεις και ευκαιρίες για βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία	2 περιπτώσεις μελέτης και εφαρμογές για την ανάπτυξη βιώσιμης γεωργίας
8. Βασική κατανόηση των σχετικών πτυχών της οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας	1 εκπαιδευτική ενότητα για τους αρχές και τη λειτουργία της κυκλικής οικονομίας και 1 περίπτωση μελέτης
9. Γεωργικές πρακτικές για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της βιομηχανικής γεωργίας και της απώλειας της βιοποικιλότητας	1 εκπαιδευτική ενότητα για τις Ευρωπαϊκές γεωργικές πρακτικές (βασισμένη σε βέλτιστες πρακτικές)
10. Πλεονεκτήματα και αδυναμίες της παραδοσιακής και ανθεκτικής γεωργίας	1 εκπαιδευτική ενότητα για τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες της παραδοσιακής γεωργίας
11. Στρατηγικές για την προώθηση της ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας και ευαισθητοποίηση του κοινού	2 περιπτώσεις μελέτης βασισμένες σε βέλτιστες πρακτικές και ανάθεση 1 εργασίας για την ευαισθητοποίηση του κοινού
12. Βασικές αρχές συγγραφής έργων και συνεργασίας με θεσμικά όργανα της ΕΕ, διαχειριστικές αρχές και Εθνικά πάρκα	1 εκπαιδευτική ενότητα για τα φυσικά πάρκα και τα χαρακτηριστικά τους (προφίλ, δομή κ.λπ.)
13. Δημιουργία οικοσυστημάτων με γεωργική βιομηχανία, τυποποιημένη βιομηχανία, προστασία του τοπίου, τουρισμός, ανάπτυξη υποδομών	Ενημερωτικά δελτία και παρουσιάσεις διαφόρων τύπων οντοτήτων και 2 εφαρμογές που θα αφορούν στη δικτύωση
14. Κατανόηση των αρχών μάρκετινγκ και εμπορίας προϊόντων βιώσιμης γεωργίας	1 εκπαιδευτική ενότητα για το μάρκετινγκ και 2 εφαρμογές στοχευμένου μάρκετινγκ

Δεδομένης της σημασίας των οριζόντιων-μαλακών δεξιοτήτων (Soft Skills) ανεξάρτητα από το εργασιακό πεδίο ή τη θέση (εργοδότης ή εργαζόμενος), συνιστούμε ανεπιφύλακτα να συμπεριληφθούν και στα δύο προγράμματα σπουδών. Οι οριζόντιες δεξιότητες επηρεάζουν έντονα την επαγγελματική επιτυχία και την προσωπική ευημερία των κατόχων τους, γεγονός που συνηγορεί στο να συμπεριληφθούν στην εκπαίδευση.

Οδηγίες ποιότητας για τα μαθησιακά αποτελέσματα του VALOR (πρακτικές δεξιότητες)

Οι επιλεγμένες οριζόντιες δεξιότητες στοχεύουν στο να καλύπτουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ανάγκες κάθε κατηγορίας εκπαιδευόμενων:

Μάνατζερ ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας

Μαθησιακά αποτελέσματα (πρακτικές δεξιότητες)	Δείκτες
1. Δεξιότητες και προσόντα στα ψηφιακά εργαλεία πληροφορικής και επικοινωνιών, στη διαχείριση πληροφοριών και την προστασία προσωπικών δεδομένων	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
2. Ανεκτικότητα στις αλλαγές	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
3. Ανάπτυξη πλευρικής σκέψης	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
4. Δεξιότητες καινοτομίας	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
5. Δεξιότητες ομαδικής εργασίας και συνεργασίας	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
6. Δεξιότητες στη διαχείριση της ποικιλομορφίας και της διαφορετικότητας	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
7. Διαπροσωπικές και επαγγελματικές δεξιότητες επικοινωνίας	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR

8. Δεξιότητες στη δημιουργία κινήτρων	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
9. Ασφάλεια και κουλτούρα πρόληψης	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
10. Ενσυναίσθηση (Συναισθηματική νοημοσύνη)	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
11. Δεξιότητες διαχείρισης συγκρούσεων	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR

Τεχνικός ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας

Μαθησιακά αποτελέσματα (πρακτικές δεξιότητες)	Δείκτες
1. Δεξιότητες και προσόντα στα ψηφιακά εργαλεία πληροφορικής και επικοινωνιών, στη διαχείριση πληροφοριών και την προστασία προσωπικών δεδομένων	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
2. Δημιουργία αυτό-κινήτρου	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
3. Δεξιότητες ανάληψης πρωτοβουλιών	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
4. Παρατηρητικότητα και αντίληψη	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR

5. Σχεδιασμός και οργάνωση των δεξιοτήτων εργασίας	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
6. Διεξαγωγή ομαδικής εργασίας και συνεργασία	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
7. Διαπροσωπικές και επαγγελματικές δεξιότητες επικοινωνίας	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
8. Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
9. Κριτική σκέψη	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
10. Δεξιότητες διαχείρισης πόρων	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR
11. Ανάπτυξη προσανατολισμού και στρατηγικών επίτευξης	Επιτυχής ολοκλήρωση της διαδικτυακής ή δια ζώσης αξιολόγησης, μετά από την ολοκλήρωση αντίστοιχης ενότητας εκπαιδευτικού προγράμματος ή του VALOR

3.3. Στρατηγικές μάθησης

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα VALOR, είναι ένας Ανοιχτός Εκπαιδευτικός Πόρος-ΑΕΠ (Open Educational Resources-OER) και χρησιμοποιεί παραδοσιακές, συνδυασμένες μεθόδους μάθησης και Ανοιχτά διαδικτυακά μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης (Vocational Open Online Courses-VOOCs) που αποσκοπούν στην εξέταση του προφίλ των ενήλικων εκπαιδευόμενων και, κατά συνέπεια, στην αποφυγή οποιασδήποτε ακαδημαϊκής ή εξαιρετικά επίσημης προσέγγισης. Ωστόσο, η κοινοπραξία του VALOR προτείνει συγκεκριμένες μεθοδολογίες της Τριτοβάθμιας/Ανώτατης εκπαίδευσης που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των αναγκών κατάρτισης των ενηλίκων, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία μεθόδων και οργάνων διδασκαλίας: Ανοιχτούς Εκπαιδευτικούς Πόρους (OER), συνδυασμένη μάθηση, διαδικτυακά σεμινάρια κ.λπ.

Η κοινοπραξία του έργου VALOR θεωρεί ότι η συνδυασμένη μάθηση ταιριάζει καλύτερα με το προφίλ των ενήλικων εκπαιδευόμενων και των αναγκών τους, καθώς παρέχει ένα ευέλικτο πλαίσιο που συνδυάζει μεθόδους δια ζώσης διδασκαλίας στην τάξη και μεθόδους και δραστηριότητες που πραγματοποιούνται μέσω υπολογιστή. Οι όροι «συνδυασμένη μάθηση», «υβριδική μάθηση», «διδασκαλία μέσω της τεχνολογίας», «διαδικτυακή διδασκαλία» και «μικτή λειτουργία» συχνά χρησιμοποιούνται εναλλακτικά στην ερευνητική βιβλιογραφία.

Μέθοδοι μάθησης και στόχοι	Δείκτες
1. Συνδυασμός θεωρητικών στοιχείων (απόκτηση γνώσεων) και πρακτικής εξάσκησης (απόκτηση δεξιοτήτων και προσόντων)	Συνδυασμός από 60% θεωρία και 40% πρακτική εξάσκηση για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των μάνατζερ Συνδυασμός από 60% θεωρία και 40% πρακτική εξάσκηση για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των εμπειρογνομόνων
2. Μελέτες περίπτωσης βασισμένες σε πραγματικές περιπτώσεις ανθεκτικής γεωργίας	2 μελέτες περίπτωσης σε κάθε εκπαιδευτική ενότητα του VALOR
3. Προσομοιώσεις πραγματικών καθηκόντων/εργασιών σε προστατευόμενες περιοχές	1 προσομοίωση ανά εκπαιδευτική ενότητα VALOR

4. Αναθέσεις συνεργατικών εργασιών ανά μικρές ομάδες ατόμων	2 αναθέσεις συνεργατικών εργασιών ως μέρος της τελικής αξιολόγησης μετά την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος VALOR
5. Αναλύσεις/ αξιολογήσεις πραγματικών περιπτώσεων	20% της μαθησιακής διαδικασίας κάθε εκπαιδευτικής ενότητας του VALOR θα βασίζεται σε ασκήσεις και εργασίες

Η συνδυασμένη μάθηση έχει αποδειχθεί πιο αποτελεσματική από τα δια ζώσης ή τα διαδικτυακά μαθήματα με αποτέλεσμα σημαντικά επίπεδα μαθησιακής επίτευξης. Ο συνδυασμός της ψηφιακής διδασκαλίας και του χρόνου διδασκαλίας πρόσωπο με πρόσωπο επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να εργαστούν μόνοι τους σε νέες ιδέες και στους εκπαιδευτές να αφιερώσουν επιλεκτική προσοχή προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες ορισμένων εκπαιδευόμενων, οι οποίοι μπορεί να χρειάζονται ειδική υποστήριξη. Η συνδυασμένη μάθηση είναι επίσης φθηνότερη από την παραδοσιακή μάθηση στην τάξη. Η συνδυασμένη μάθηση συχνά περιλαμβάνει λογισμικά που επιτρέπουν την αυτόματη συλλογή δεδομένων σχετικά με τους εκπαιδευόμενους και τη μέτρηση της προόδου της μαθησιακής διαδικασίας, παρέχοντας έτσι στιγμιαία ανατροφοδότηση.

Από την άλλη πλευρά, ένα συχνά αναφερόμενο ως μειονέκτημα της συνδυασμένης μάθησης είναι ότι έχει ισχυρή εξάρτηση από τους τεχνικούς πόρους ή τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται, τα οποία πρέπει να είναι αξιόπιστα, εύχρηστα και επικαιροποιημένα. Η γνώση πληροφορικής μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εμπόδιο για τους εκπαιδευόμενους, κάτι που απαιτεί διαθεσιμότητα τεχνικής υποστήριξης υψηλής ποιότητας. Η ομαδική εργασία θα μπορούσε να είναι μια επιπλέον πρόκληση για τον εκπαιδευτή στο διαδικτυακό περιβάλλον. Επιπλέον, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να λάβουν υπόψη το γεγονός ότι έχει παρατηρηθεί ότι η παροχή αποτελεσματικής ανατροφοδότησης είναι πιο χρονοβόρα όταν χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικά αντί για έντυπα μέσα για την αξιολόγηση.

3.4. Σύστημα Αξιολόγησης

Η μεθοδολογία αξιολόγησης πρέπει να συμμορφώνεται με τους δείκτες ποιότητας που περιγράφονται από τα επαγγελματικά πρότυπα που ισχύουν στη χώρα όπου πραγματοποιείται η εκπαίδευση. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία πρέπει να είναι προσανατολισμένη στην ομάδα-στόχο, ελκυστική, διαδραστική, εξατομικευμένη και πρακτική. Η μεθοδολογία αξιολόγησης του

εκπαιδευτικού προγράμματος VALOR θα επικεντρώνεται στη δυνατότητα μεταφοράς (ευελιξία) στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων και θα περιλαμβάνει τα εξής:

1. Καθορισμό συγκεκριμένων πτυχών που σχετίζονται με την ανθεκτική γεωργία και τη βιώσιμη αγροτική καλλιέργεια
2. Καθορισμό ειδικών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και προσόντων σε καθέναν από τους συγκεκριμένους τομείς που ορίζονται στο βήμα 1, σχετικά με την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πρόκλησης της προστασίας της βιοποικιλότητας
3. Καθορισμό ειδικής διαγνωστικής μεθοδολογίας, συμπεριλαμβανομένης της συνάφειας καθεμιάς από τις πτυχές με την ικανότητα εφαρμογής ανθεκτικής γεωργίας της ομάδας στόχου και κατάλληλων μεθόδων για την ορθή αξιολόγηση με βάση τις βέλτιστες πρακτικές και τις συστάσεις των Ειδικών σε αυτούς τους τομείς.

Συνιστάται η αξιολόγηση να περιλαμβάνει ένα εργαλείο αυτοαξιολόγησης, με στόχο να παρέχει στους αγρότες μια σωστή κατανόηση των απαιτήσεων για την ανθεκτική και βιώσιμη γεωργία, τη συνάφεια της εκπαίδευσης και πώς αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τον προσδιορισμό της καταλληλότερης πορείας κατάρτισης.

Οδηγίες ποιότητας του VALOR για την αναγνώριση, πιστοποίηση και αξιολόγηση (Αξιολόγηση)

Αναγνώριση/πιστοποίηση και αξιολόγηση	Δείκτες
1. Αξιολόγηση των γνώσεων σχετικά με την ανθεκτική γεωργία και την αειφόρο αγροκαλλιέργεια / δεξιότητες που αποκτήθηκαν μετά από κάθε εκπαιδευτική ενότητα	1 διαδικτυακή ή δια ζώσης αξιολόγηση στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής ενότητας 1 εργαλείο αξιολόγησης του έργου (διαδικτυακό ή δια ζώσης) στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής ενότητας
2. Τελική διαδικασία αξιολόγησης με ανάλυση της ανθεκτικής γεωργίας και ενός πραγματικού σεναρίου βιώσιμης αγροκαλλιέργειας	1 διαδικτυακή ή δια ζώσης διαδικασία αξιολόγησης στο τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος 1 διαδικτυακό ή δια ζώσης εργαλείο αξιολόγησης στο τέλος του εκπαιδευτικού προγράμματος

3. Αναγνώριση της επιτυχημένης εκπαίδευσης VALOR με κριτήριο την πλήρη ολοκλήρωση και επιτυχή απάντηση στο 70% των αξιολογήσεων	Ολοκληρωμένη αυτοματοποιημένη λειτουργία παρακολούθησης της μαθησιακής προόδου και του ποσοστού επιτυχίας των αξιολογήσεων μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας μάθησης
---	---

Το εργαλείο αυτοαξιολόγησης της μεθοδολογίας αξιολόγησης επιτρέπει τη δοκιμή συγκεκριμένων ικανοτήτων και αναγκών των αγροτών και περιλαμβάνει τις ανάγκες τους για δεξιότητες και περαιτέρω ανάπτυξη γνώσεων, καθώς και την επιθυμητή συμπεριφορά και ανάπτυξη κατάλληλης νοοτροπίας. Δεδομένης της ποικιλίας των πλαισίων που υπάρχουν στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι εκπαιδευτές να προσδιορίσουν τις πρωτογενείς δεξιότητες των αγροτών και το επίπεδο κατανόηση τους σχετικά με το θέμα της εκπαίδευσης, την υφιστάμενη νοοτροπία τους και τα εσωτερικά τους εμπόδια.

Η μεθοδολογία αξιολόγησης βασίζεται σε ένα μείγμα μεθόδων αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων διαγωνισμάτων βασισμένων στην πρακτική εξάσκηση. Η αυτοαξιολόγηση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για διάφορα θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας των αγροτών. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης είναι η παροχή εκπαίδευσης για τους αγρότες, οποία θα είναι προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους ανάλογα με την περιοχή που ζουν και εργάζονται. Επιπλέον, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των αγροτών σχετικά με τις απαιτήσεις της αειφόρου γεωργίας και βιώσιμης αγροκαλλιέργειας και παρέχει προϋποθέσεις βελτίωσης για να υποστηρίξει τους αγρότες να ξεπεράσουν τους περιορισμούς τους.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

(Ανάλυση των Ερωτηματολογίων των Ειδικών και των Καλών Πρακτικών)

4.1. Πως περιγράφουν οι Ευρωπαίοι Ειδικοί το προφίλ του σύγχρονου αγρότη και τις ανάγκες του

Μια εμπειριστατωμένη ανάλυση της ανατροφοδότησης που προέκυψε από το Ερωτηματολόγιο (βλ. Παράρτημα 2) από τη διεθνή ομάδα των Ειδικών του VALOR έδειξε ένα αρκετά ομοιόμορφο ενδιαφέρον για όλα τα θέματα, κάτι που αποτελεί καλή υπόδειξη για τον διαχωρισμό της ομάδας στόχου σε μερικές υποομάδες, καθεμία από τις οποίες θα έχει το δικό της μενού πληροφοριών, δεξιοτήτων και γνώσεων. Συνολικά, απαντήθηκαν και αναλύθηκαν σε αρχείο excel 126 ερωτηματολόγια. Προς το παρόν, ένα δείγμα 50 ερωτηματολογίων επιλέχθηκε τυχαία για να δοκιμάσει έναν αλγόριθμο που θα ταιριάζει καλύτερα την τοποθέτηση του κάθε Ειδικού με μία από τις τέσσερις υποομάδες. Οι ερωτήσεις από το 7 έως το 13 δεν αναφέρονται συγκεκριμένα σε έναν συγκεκριμένο τύπο γεωργίας (με βάση τις καλλιέργειες ή την κτηνοτροφία), αλλά οι απαντήσεις που δόθηκαν στις ανοιχτές ερωτήσεις (1-2, 14-18) μας βοήθησαν να εξετάσουμε ένα είδος εμπειρικής τυπολογίας της ομάδας στόχου.

Το κοινωνικοοικονομικό προφίλ του μέσου αγρότη διαφέρει από χώρα σε χώρα, παρά τα ορισμένα όμοια χαρακτηριστικά κινήτρων. Ένας κοινός παρονομαστής όλων των αγροτών παρέχεται από τις απαντήσεις στις δύο πρώτες ερωτήσεις, σχετικά με τα πλεονεκτήματα του να είσαι αγρότης και τις τοπικές συνέργειες. Οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες, εκτός από ορισμένους Ειδικούς από τη Ρουμανία, οι οποίοι είναι ειδικοί στην προστασία του περιβάλλοντος και όχι στη γεωργία, διαπίστωσαν ότι μια βαθιά αίσθηση ιδιοκτησίας, οι ισχυρές σχέσεις με τους αγαπημένους τους και η ασφάλεια και η ποιότητα των τροφίμων είναι οι πιο σημαντικοί δεσμοί των αγροτών με την πατρίδα τους. Όσον αφορά τις συνέργειες, δεν προκαλεί έκπληξη, ότι πολλοί ερωτηθέντες ανέφεραν τα

αρωματικά φυτά και την καπνοπαραγωγή ως τις αόρατες συνδέσεις μεταξύ προστατευόμενων περιοχών, τοπικών δήμων και αγροτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερόμενες παραδοχές, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι τα ακόλουθα τέσσερα προφίλ αγροτών θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την εκπαίδευση:

1) ο **«ευτυχισμένος αγρότης»**: αρκετά ικανοποιημένος με την ευημερία του / της, καλά εκπαιδευμένος σε ό, τι συμβαίνει σε ολόκληρη την Ευρώπη, που ενδιαφέρεται περισσότερο για καινοτομίες και όχι για γνώσεις σε βασικό επίπεδο. Ο αγρότης αυτού του επαγγελματικού προφίλ είναι εξαιρετικός στη βιολογική γεωργία και το ίδιο θέλει να βελτιώσει και τη δική του οικονομική βιωσιμότητα. Επομένως, είναι διατεθειμένος να μετακινηθεί λίγο από την καθαρή βιολογική γεωργία στην εντατική αγροκαλλιέργεια, όχι με την έννοια της αγοράς εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας, αλλά με την επεξεργασία των διαθέσιμων πληροφοριών με ουσιαστικό τρόπο: πώς να κάνει χρήση των κλιματολογικών πληροφοριών, των συνθηκών του εδάφους, ποια είναι τα ανθεκτικά είδη κ.λπ. Αυτό το προφίλ δεν ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την εκτροφή ζώων, αλλά κυρίως για τη βιολογική γεωργία.

2) ο **«άπληστος αλλά χωρίς πειραματισμούς» αγρότης**: ενδιαφέρεται για όλες τις καινοτομίες που υπάρχουν σε οποιαδήποτε αγροτική εκμετάλλευση (κανονική, εντατική ή οργανική). Είναι αυτοί που επέλεξαν τα περισσότερα κουτιά, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσπεράστηκαν από τους περισσότερους. Αυτοί είναι νεοεισερχόμενοι στην επιχείρηση, δεν έχουν ακόμη αντιμετωπίσει τις πραγματικές προκλήσεις που παρεμποδίζουν τη γεωργία και την εκτροφή ζώων, αλλά είναι ενθουσιώδεις στο να μάθουν στην πράξη. Έχουν την τάση να υπερεκτιμούν τη δύναμη της διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

3) ο «ανθεκτικός και αγωνιζόμενος» αγρότης: αυτός που συνδέεται κυρίως με την οικογενειακή γη. Είναι καλά εκπαιδευμένος

και ενημερωμένος, αλλά λίγο σκεπτικός σχετικά με τις τεχνολογίες αιχμής. Πολύ συχνά είναι αντιμέτωπος με οικονομικές δυσκολίες και δυσανάλογες κανονιστικές απαιτήσεις και γι' αυτό δεν θέλει να δοκιμάσει νέες «συνταγές», αλλά χρειάζεται περισσότερη αυτοπεποίθηση σε αυτό που ήδη κάνει. Γι' αυτό ενδιαφέρεται

περισσότερο για νέους κανονισμούς και νέους οικονομικούς πόρους παρά για τεχνικές. Οι λίστες Καλών Πρακτικών δεν τους είναι τόσο χρήσιμες, αλλά χρειάζονται νέες διασυνδέσεις με τις ενώσεις αγροτών που έχουν τα ίδια πολιτικά συμφέροντα. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι οι κοινωνικές δεξιότητες τους είναι πιο χρήσιμες από τις τεχνικές και τα θέματα που εστιάζουν αποκλειστικά στη γεωργία. Οι δεσμοί τους με τις διοικήσεις των πάρκων πρέπει να ενισχυθούν και πρέπει να είναι καλύτερα ενημερωμένοι σχετικά με τις διαδικασίες απόκτησης πιστοποίησης βιολογικής καλλιέργειας, όπου αυτή ισχύει.

4) ο «μοναχικός βοσκός»: προσκολλάται σε όλα τα ζώα και ενδιαφέρεται κυρίως για την κτηνοτροφία και την εκτροφή. Νέα είδη ζωοτροφών, ευέλικτα στο σχεδιασμό τους, νέα σχήματα εναλλαγής καλλιεργειών, εξοικονόμηση

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

νερού και καινοτομίες στην κτηνιατρική (παρόλο που αυτές οι ερωτήσεις έλειπαν από το ερωτηματολόγιο, επέλεξαν την απάντηση που θεωρούσαν ότι ήταν κοντά σε αυτό που πραγματικά ήθελαν , μεταφέρεται από τις απαντήσεις που δόθηκαν στις ερωτήσεις 14-18).

Βραχυπρόθεσμα οφέλη του εκπαιδευτικού προγράμματος VALOR:

- ❖ πρόσβαση σε νέα περιεχόμενα και προγράμματα σπουδών που σχετίζονται με τη βιοποικιλότητα και τη βιο-οικονομία
- ❖ πρόσβαση σε ευρωπαϊκά δίκτυα αριστείας, όπου η συνεργασία έχει μεγάλη προστιθέμενη αξία
- ❖ καινοτόμα εργαλεία μάθησης αφιερωμένα στην εκπαίδευση ενηλίκων
- ❖ συνεργασία με εθνικά πάρκα και άλλους σχετικούς φορείς.

Μακροπρόθεσμα οφέλη του εκπαιδευτικού προγράμματος VALOR:

- ❖ δημιουργία μακροπρόθεσμων συνεργιών με αρχές, επιχειρήσεις και ενδιαφερόμενους φορείς
- ❖ ευαισθητοποίηση σχετικά με τη διατήρηση των παραδοσιακών γνώσεων και μεθόδων και του οικονομικού τους αντίκτυπου στις εμπλεκόμενες περιοχές.
- ❖ ενίσχυση της γεωργικής επιχειρηματικότητας σε προστατευόμενες περιοχές
- ❖ αύξηση της διάδοσης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας
- ❖ συμβολή στην ενίσχυση των ευκαιριών απασχόλησης για τις τοπικές κοινότητες.

4.2 Αγρο-οικολογία και Σύγχρονες Προκλήσεις στην Ευρώπη

Η συλλογή 40 Καλών Πρακτικών από την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Γερμανία, τη Ρουμανία, την Τουρκία, την Ισπανία και την Κύπρο, αναδεικνύει επιτυχημένα παραδείγματα και εφαρμογές ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας.

Οι πραγματικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες που εφαρμόστηκαν στις παραπάνω χώρες αντιμετωπίζουν τις εγχώριες προκλήσεις και δυσκολίες χρησιμοποιώντας διαδικασίες σύμφωνες με τις αρχές της Αγροοικολογίας. Για κάθε μία από τις Καλές Πρακτικές, οι πρωτοβουλίες που εφαρμόζονται αντανakλούν σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις, σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν σύγχρονες προσκλήσεις μέσω των αρχών της Αγρο-οικολογίας. Η συλλογή αυτή έχει ως στόχο να εμπνεύσει και να καθοδηγήσει όποιον ενδιαφέρεται για τη βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία, για νέες ευκαιρίες απασχόλησης σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών, αλλά και για τη βιοοικονομία.

Για κάθε διακριτό παράδειγμα, παρουσιάζεται η εμπλοκή από τοπικό δίκτυο υποστηρικτικών οργανισμών, παρέχοντας έτσι μια επισκόπηση του πιθανού μηχανισμού που θα πρέπει να δημιουργηθεί, με στόχο την επιτυχή επίλυση παρόμοιων προκλήσεων.

Οι Καλές Πρακτικές του VALOR αντιπροσωπεύουν ιστορίες επιτυχίας που έχουν δοκιμαστεί και εφαρμοστεί στις χώρες που συμμετέχουν ως εταίροι στο έργο. Υπό αυτό το πρίσμα, ακολουθεί μια επισκόπηση αυτών συνοδευόμενη από τις προκλήσεις που εντοπίστηκαν κατά την προσπάθεια εφαρμογής, λύσεις, και τα παραγόμενα αποτελέσματα.

P1 PNGSL - ENTE PARCO NAZIONALE DEL GRAN SASSO E MONTI DELLA LAGA (Gran Sasso-Laga National Park), Ιταλία

1. Δημιουργία δικτύου αγροτών για την ανάκτηση αρχέγονων καλλιεργητικών πρακτικών
2. Κανόνες πιστοποίησης/επιβράβευσης γεωργικών προϊόντων
3. Ανάκτηση και ενίσχυση αρχέγονων καλλιεργητικών πρακτικών – η περίπτωση της πατάτας Turquoise
4. Έμπειροι καλλιεργητές και νεολαία μαζί - Το έργο "Όσπρια & Λαχανικά"
5. Δημιουργία πιστοποιημένης αλυσίδας εφοδιασμού του Πάρκου «Pollen»

P2 ONPMA- Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, Ελλάδα

1. Βιολογική καλλιέργεια αμπελώνων και καινοτόμος οινοποίηση στους πρόποδες του Ολύμπου
2. Παραγωγή σπόρων & Βιολογική καλλιέργεια τσαγιού Ολύμπου, στις οποίες ακολουθούνται καινοτόμες μέθοδοι επεξεργασίας και συσκευασίας, σε κάθετη μονάδα παραγωγής, ακριβώς κάτω από το όρος Όλυμπος
3. Ελαιοτριβείο: τυποποίηση και εμφιάλωση Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου με αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής – Ελαιώνες υπό καθεστώς Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στη σκιά του Ολύμπου
4. Καλλιέργεια, παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία κερασιών από τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ράχης Πιερίας με γνώμονα την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Καλλιεργειών

P3 NSWMN- NATURPARK SCHWARZWALD MITTE/NORD E.V (Nature Park Black Forest Central-North), Γερμανία

1. Η αγορά του Εθνικού Πάρκου (η αγορά των αγροτών)
2. Οι απαγορεύσεις της αγοράς του Εθνικού Πάρκου
3. Το μονοπάτι πεζοπορίας: Obstbrennerweg
4. Τα πανηγύρια του Εθνικού Πάρκου με διαλεκτά προϊόντα
5. Το μεσημεριανό στις φάρμες του πάρκου
6. Ανθισμένο Πάρκο

P4 UTH – ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας), Ελλάδα

1. Ορθολογική χρήση ενέργειας σε θερμοκήπια της Μεσογείου
2. Άρδευση ακρίβειας σε θερμοκήπια της Μεσογείου
3. Διαχείριση και έλεγχος υδροπονικών συστημάτων θερμοκηπίων
4. Περιβαλλοντικός έλεγχος σε θερμοκήπια της Μεσογείου
5. Περιβαλλοντικός έλεγχος σε σταβλικές εγκαταστάσεις

P5 USV – UNIVERSITATEA ȘTEFAN CEL MARE DIN SUCEAVA (University Ștefan cel Mare), Ρουμανία

1. Καλλιεργώντας «ασφαλές» φαγητό στην αυλή μας
2. Δημιουργία βοτανικού κήπου και παροχή εκπαίδευσης σε νέους αγρότες
3. Ένας νέος αγρότης επενδύει σε μελίσσια
4. Παραγωγή μπρικέτας στο ECODOMANI
5. Γαλακτοκομική φάρμα με βιοαέριο
6. Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός μιας κτηνοτροφικής φάρμας

P6 MAKRO – MAKRO YONETİM GELİSTİRME DANIŞMANLIK LTD (MAKRO Management Development Consulting Company), Τουρκία

1. Ο Συνεταιρισμός Παραγωγών και κτηνοτρόφων της Περιφέρειας Ανατολίας (DOĞTARBESİR)
2. Οργανικά / Φυσικά αποξηραμένα φρούτα και ξηροί καρποί, και κατεψυγμένα φρούτα
3. Ο Συνεταιρισμός Αγροτικής γεωργίας της Καππαδοκίας
4. Το γεωργικό αγρόκτημα έρευνας, εφαρμογής και παραγωγής του πανεπιστημίου Ege

P7 CTFC - CONSORCI CENTRE DE CIÈNCIA I TECNOLOGIA FORESTAL DE CATALUNYA (Forest Science and Technology Centre of Catalonia), Ισπανία

1. Ορθές πρακτικές για τους παραγωγούς αρωματικών φυτών και προϊόντων

2. Κώδικας βέλτιστων πρακτικών για την οργάνωση και διεξαγωγή αγώνων και ορειβασίας
3. Περίληψη ορθών πρακτικών της γεωργία στην Καταλονία
4. Memoria 2018 (in Catalan – info in English needed)
5. PARQUE NACIONAL DE AIGÜESTORTES I ESTANY DE SANT MAURICI

P8 SYNTHESIS - Synthesis Center for Research and Education Ltd, **Κύπρος**

1. Οικοφύση
2. Το αγρόκτημα «Υγεία»
3. Σηροτροφία
4. Ατλας της γύρης των μελισσοκομικών φυτών της Κύπρου
5. Ο Κήπος της Κίκα

P9 INTEGRA - Integra Filder e.V., **Γερμανία**

1. Το αγρόκτημα αειφόρου γεωργίας SEKEM
2. Οικολογική γεωργία: Οι επτά αρχές ενός συστήματος διατροφής που έχει τους ανθρώπους στην καρδιά του
3. Ανθεκτική βιώσιμη γεωργία (από την Greenpeace Germany)
4. Κέντρο οικολογικής γεωργίας στο πανεπιστήμιο Hohenheim
5. Το σπίτι του δάσους (Haus des Waldes)

4.3 Χρήσιμα συμπεράσματα και Προτάσεις

Αυτή η υπο-ενότητα έχει ως στόχο την παροχή μιας σύνθεσης των πιο σημαντικών συμπερασμάτων, τα οποία θα πρέπει να καθοδηγήσουν την επιλογή των πιο σχετικών θεμάτων, καθώς και την κατάρτιση του εκπαιδευτικού προγράμματος, τόσο για τους Μάνατζερ, όσο και για τους Τεχνικούς της ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας.

ΙΤΑΛΙΑ

Χρήσιμα συμπεράσματα από τον PNGSL

- Οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, χάρις στην ιδιαίτερη γεωγραφική τους διαμόρφωση, αλλά και στην απομόνωση στην οποία βρίσκονται για αιώνες, αντιπροσωπεύουν θησαυροφυλάκια βιοποικιλότητας που πρέπει να προστατευτούν και να διατηρηθούν, καθώς μπορεί να διαφυλάξουν τις λύσεις για το μέλλον της ανθρωπότητας. Για το λόγο αυτό, η διατήρηση αυτής της μνήμης και των ποικιλιών αποτελεί καθήκον και υποχρέωση που καθένας πρέπει να ενισχύσει και να σεβαστεί.
- Οι προστατευόμενες περιοχές μπορούν να αποτελέσουν ουσιώδες στοιχείο στη διαδικασία επιβεβαίωσης των κατοίκων ότι ανήκουν σε μια καθορισμένη περιοχή. Το Φυσικό/Εθνικό Πάρκο και η εμβληματική του υπόσταση, εμπεριέχει όχι μόνο τις αξιολογες φυσιολατρικές και περιβαλλοντικές πτυχές, αλλά και την ιστορία, την κουλτούρα και τις παραδόσεις που συνιστούν την ταυτότητα της Κοινότητας των ανθρώπων που έχουν ζήσει εκεί για χιλιάδες χρόνια. Το έμβλημα του Πάρκου επιτρέπει, έστω και εν μέρει, να αποδοθεί μια σταθερή αξία στις συστημικές υπηρεσίες που προσφέρονται από τις συμβατές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην Προστατευόμενη Περιοχή.
- Η ανάκτηση των αρχέγονων ποικιλιών που καλλιεργούνται, δε μπορεί να διαχωριστεί από την ανάκτηση των παραδοσιακών καλλιεργητικών τεχνικών και την αρχέγονη γνώση, με τις οποίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένη. Με τη βοήθεια επιστημονικών και τεχνικών προγραμμάτων και μελετών, είναι επίσης δυνατή η επιδίωξη περισσότερων και μη αναμενόμενων αποτελεσμάτων, όπως η ανάκτηση των αναμνήσεων και η διάσωση των ιδιαίτερων εκείνων στοιχείων της αγροτικής κουλτούρας, τα οποία μπορούν να μας βοηθήσουν, όχι μόνο να ερμηνεύσουμε την καταγωγή μας, αλλά και να προτείνουμε καινούργιες λύσεις για τα σημερινά προβλήματα.

Προτάσεις από τον PNGSL

- Ανάδειξη του πάθους των παλιών γεωργών, οι οποίοι έχουν διατηρήσει πολλές διαφορετικές ποικιλίες, έστω και αν είναι περιορισμένου εμπορικού/οικονομικού ενδιαφέροντος.

- Παρότρυνση της επιστροφής των νέων ανθρώπων στον κόσμο της ποιοτικής γεωργίας, με μεγαλύτερη ελπίδα στις δυνατότητες του αγρο-ζωοτεχνικού τομέα.
- Εκ νέου ανακάλυψη ποιοτικών τροφών που συνδέονται με τη παράδοση και την εντοπιότητα.
- Προώθηση της ενημέρωσης σε τουρίστες και καταναλωτές, οι οποίοι ψάχνουν για ένα υγιεινό τοπικό προϊόν, που να αντικατοπτρίζει την κύρια επαγγελματική ενασχόληση του τόπου παραγωγής και την εποχικότητα.
- Εκκίνηση των διαδικασιών παραγωγής, ούτως ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις για ασφαλή προϊόντα, που να μην υποβλήθηκαν σε διαδικασίες υποβάθμισης των θρεπτικών, οργανοληπτικών και χαρακτηριστικών υγείας τους.
- Αντιμετώπιση και εξουδετέρωση της ζημίας που προκαλεί η μείωση του πληθυσμού των εντόμων-επικονιαστών στο περιβάλλον και στις αγροτικές καλλιέργειες, με την ενίσχυση της μελισσοκομίας και της δράσης επικονίασης των μελισσών.
- Προώθηση μέτρων ενίσχυσης της μελισσοκομίας με δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον, που καθιστούν δυνατή την αγροτική παραγωγή.

ΕΛΛΑΔΑ

Χρήσιμα συμπεράσματα του ΟΝΡΜΑ

- Μια υγιής και απολύτως βιώσιμη οικογενειακή επιχείρηση μπορεί να είναι η επιλογή που ανταποκρίνεται στις ανάγκες μιας καθαρά βιολογικής καλλιέργειας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης της βιοποικιλότητας.
- Η ολοκληρωμένη διαχείριση αφορά και διαχωρίζει ξεκάθαρα τις εγκεκριμένες και κατάλληλες καλλιεργητικές πρακτικές σε όλα τα στάδια της καλλιέργειας, οι οποίες είναι: η αποφυγή του οργώματος και της άροσης των εδαφών και τη διενέργεια μόνο βοτανίσματος και εκρίζωσης των ζιζανίων, αποφυγή χρήσης ζιζανιοκτόνων και συνεχή παρακολούθηση του ψεκασμού των φυτοφαρμάκων και των διαδικασιών λίπανσης, ρύθμιση της ορθής εκλογής του χρόνου και της ποσότητας της εφαρμογής, και φυσικά συμμόρφωση με τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.
- Το κλάδεμα των κερασιών εισήχθη στην καλλιέργειά τους, ως ένα καινοτόμο καλλιεργητικό πείραμα, το οποίο τελικά έκανε τη μεγάλη διαφορά στη παραγωγή των κερασιών, καθιστώντας τα άκρως ανταγωνιστικά και τα έκανε πολύ ανταγωνιστικά στη διεθνή αγορά.
- Η σύσταση Γεωργικών Συνεταιρισμών εξασφαλίζει την καθοδήγηση των αγροτών, χαράσσει τη πολιτική του προϊόντος, καθορίζει τις διαδικασίες φυτοπροστασίας και θρέψης των κερασιών, ενώ παρέχει σε όλα τα μέλη του όλα τα απαραίτητα προϊόντα και εργαλεία για την υλοποίηση των ανωτέρω διαδικασιών.

- Ο εκμοντερνισμός μιας μικρομεσαίας επιχείρησης χρειάζεται κεφάλαιο, το οποίο μπορεί να απαιτεί δανεισμό από τις τράπεζες. Μια πολύ καλύτερη εναλλακτική λύση είναι η υπαγωγή σε Ευρωπαϊκά ή/και Εθνικά Προγράμματα Χρηματοδότησης, σε συνδυασμό με την απαραίτητη συνεργασία με εταιρείες συμβούλων.
- Η γνώση και η τεχνογνωσία σχετικά με την καλλιέργεια τσαγιού, αν και εξαιρετικά περιορισμένη, όχι μόνο στην περιοχή του Λιτόχωρου, αλλά και στην ευρύτερη Περιφέρεια της Πιερίας, προήλθε από τη μακροχρόνια εμπειρία της καλλιέργειας του καπνού, παρόλο που δεν ήταν εφαρμόσιμη σε όλες τις περιπτώσεις. Επίσης, παρά το γεγονός ότι η βοήθεια από τις Δημόσιες Αρχές ήταν σχεδόν ανύπαρκτη εξαιτίας του περιορισμένου ενδιαφέροντος για τη καλλιέργεια του τσαγιού, οι δυσκολίες ξεπεράστηκαν χάρις στη συνεχή εκπαίδευση, κατάρτιση και επιμόρφωση, αλλά και στην πίστη στις προοπτικές και στην απήχηση της καλλιέργειας.

Προτάσεις από τον ΟΝΡΜΑ

- Λήψη γνώμης από ειδικούς και εμπειρογνώμονες στη καλλιέργεια αμπέλου και στην οινοποιία, παρακολούθηση σεμιναρίων σχετικών με την αμπελουργία, την οινολογία και την οινοποίηση και αποκόμιση εμπειριών και περισσότερης γνώσης για τις σύγχρονες πρακτικές.
- Ποσοστό περίπου 70% της παραγωγής οίνου, μπορεί και πρέπει να πωλείται εντός των εγκαταστάσεων του οινοποιείου και απ' ευθείας στους επισκέπτες και σε άλλα άτομα μέσω της διαδικασίας της γευσιγνωσίας αφού δοκιμαστεί η γεύση του και όχι μέσω της τυπικής εμπορικής διαδικασίας πώλησης, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό μια εναλλακτική μορφή τουρισμού, τον οινοτουρισμό.
- Η διαφοροποίηση από την κλασική οινοποιία και η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (π.χ. γαστρονομικός τουρισμός και οινοτουρισμός)
- Η απ' ευθείας πώληση του παραγόμενου και εμφιαλωμένου κρασιού σε πελάτες και επισκέπτες του οινοποιείου και όχι μέσω εμπόρων, μεσαζόντων και καταστημάτων οινοπνευματωδών ποτών, και συγκεκριμένα μετά τη δοκιμή της γεύσης του, με σκοπό την αποφυγή της μαζικής παραγωγής και την αύξηση της ποιότητας.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις οινοποιίας, συνεργασία με ταξιδιωτικούς πράκτορες και διάχυση της πληροφορίας και της γνώσης.
- Εκκίνηση συνεργασιών με τις Γεωπονικές Σχολές της περιοχής, οι οποίες μπορούν να παράσχουν αξιόπιστες λύσεις και να διασφαλίσουν συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των τοπικών οικοσυστημάτων.

- Ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων ελέγχου της ποιότητας του ελαιόλαδου, υπό την έννοια ότι μόνο καλά ελεγμένοι καρποί ελιάς εισάγονται στη διαδικασία παραγωγής και υπάρχει συνεχής συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο κανονισμών που καθορίζει τη διαχείριση αποβλήτων.
- Παρακολούθηση σεμιναρίων σχετικών με τη καλλιέργεια τσαγιού (φύτευση, άρδευση, έλεγχος ζιζανίων και συγκομιδής), στις μεθόδους ξήρανσης του καρπού και κυρίως στην επεξεργασία και στη συσκευασία του τσαγιού, προκειμένου να υπάρξει ποιοτική κυρίως διαφοροποίηση από τις τυπικές παραγωγικές διαδικασίες και την αποκόμιση εμπειριών και περισσότερης γνώσης στις σύγχρονες πρακτικές.
- Εκκίνηση των διαδικασιών πιστοποίησης, ώστε να δοθεί μια ποιοτική ταυτότητα στο παραγόμενο προϊόν και να τυποποιηθούν οι διαδικασίες παραγωγής. Ένα σήμα ποιότητας είναι πολύ ανταγωνιστικό στην αγορά και προστατεύει τις καινοτόμες καλλιεργητικές πρακτικές από παραβάσεις δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήσιμα συμπεράσματα από το ΠΘ

- Είναι σαφές ότι υπάρχουν πολλές τεχνολογίες για τα συστήματα θερμοκηπίων, οι οποίες μπορούν να υιοθετηθούν από τους αγρότες, επιτρέποντας την καλύτερη, πιο αποτελεσματική και βιώσιμη χρήση της ενέργειας. Ωστόσο υπάρχουν πολλά εμπόδια και περιορισμοί που πρέπει να λυθούν και σχετίζονται με την εφαρμογή της υπάρχουσας τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στα θερμοκήπια της περιοχής της Μεσογείου, με το υψηλό τεχνολογικό κόστος σε σύγκριση με τη μέτρια επενδυτική ικανότητα των αγροτών της Μεσογείου και με την προσαρμογή της τεχνολογίας στα προβλήματα που συναντώνται στα θερμοκήπια της Μεσογείου. Η ανάγκη για ορθολογική χρήση της ενέργειας είναι ιδιαίτερα κρίσιμη, καθώς αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του συνολικού κόστους παραγωγής. Για ένα θερμαινόμενο θερμοκήπιο με καλλιέργεια τομάτας στη περιοχή της Μεσογείου, η ποσότητα της ενέργειας που απαιτείται για τη λειτουργία του ετησίως είναι σχεδόν 1000 MJ·m⁻². Η θέρμανση χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο με σκοπό την επίτευξη πρώιμης παραγωγής και μιας σταθερής ποσοτικής απόδοσης, έχοντας ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας. Ο βελτιωμένος έλεγχος του περιβάλλοντος του θερμοκηπίου (π.χ. περισσότερη παροχή CO₂, επιπρόσθετος φωτισμός), τα εντατικοποιημένα συστήματα παραγωγής και η χρήση συστημάτων ψύξης, οδηγούν σε κατανάλωση μεγαλύτερης ποσότητας ενέργειας. Κατά μέσο όρο η χρήση ενέργειας κυμαίνεται σε ποσοστό 10-30% του συνολικού κόστους παραγωγής, αναλόγως των περιοχών εφαρμογής.
- Σχετικά με τις παραδοσιακές μεθόδους άρδευσης, συχνά λαμβάνει χώρα μια χρονική υστέρηση μεταξύ της παροχής νερού και της διαπνοής των φυτών στην περίπτωση άρδευσης με χρονικό προγραμματισμό, καθώς η άρδευση που βασίζεται στην ηλιακή ακτινοβολία δεν λαμβάνει υπόψη της άλλους κλιματικούς παράγοντες που επηρεάζουν την διαπνοή, όπως π.χ. το

μειωμένο έλλειμμα πίεσης υδρατμών. Για το λόγο αυτό, η χρονικά προγραμματισμένη άρδευση πρέπει να βασίζεται σε περισσότερο πολύπλοκα μοντέλα εξατμισοδιαπνοής, τα οποία συνδέονται με κλιματικά και δεδομένα φυτών στα θερμοκήπια. Υπάρχουν διαθέσιμες μέθοδοι αποτελεσματικής διαχείρισης και ελέγχου της άρδευσης και της υδρολίπανσης στα υδροπονικά συστήματα θερμοκηπίων. Ωστόσο το πρόβλημα της παροχής νερού και θρεπτικών συστατικών είναι πιο περίπλοκο, καθώς εμπλέκει ένα πολυεπίπεδο σχήμα αποφάσεων για των προσδιορισμό της βέλτιστης απόφασης. Υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης μιας εμπορικής μονάδας ελέγχου της άρδευσης, για να μοντελοποιήσει και να παρακολουθήσει την ατμόσφαιρα εδάφους-φυτού, χρησιμοποιώντας αναλύσεις τεχνητής νοημοσύνης. Επιπροσθέτως, η εφαρμογή μαθηματικών και εμπειρικών μοντέλων, σε συνδυασμό με τα συστήματα υποστήριξης λήψης αποφάσεων, μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τη καλύτερη διαχείριση θρέψης των συστημάτων καλλιεργειών χωρίς έδαφος.

- Υπάρχουν πολλές τεχνολογίες για τα συστήματα θερμοκηπίων, τα οποία μπορούν να υιοθετηθούν από τους αγρότες ώστε να επιτρέπουν καλύτερο, πιο αποτελεσματικό και βιώσιμο περιβαλλοντικό έλεγχο. Ωστόσο πρέπει να επιλυθούν πολλά εμπόδια και περιορισμοί που σχετίζονται με την εφαρμογή της υφιστάμενης τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στα θερμοκήπια της περιοχής της Μεσογείου, με το υψηλό τεχνολογικό κόστος σε σύγκριση με την μέτρια επενδυτική ικανότητα των αγροτών της Μεσογείου, με την προσαρμογή της τεχνολογίας στα προβλήματα που συναντώνται στα θερμοκήπια της Μεσογείου.
- Τα δίκτυα παρακολούθησης υποστηρίζουν αποφασιστικά τις προσεγγίσεις στη κτηνοτροφία ακριβείας, καθώς μπορούν να παρέχουν μετρήσεις σχεδόν σε πραγματικό χρόνο, να πληροφορούν τους αγρότες σχετικά με το κλίμα και τη ποιότητα του αέρα που επικρατεί εντός των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων και να τους παρέχουν τη δυνατότητα να προβούν σε άμεσες ενέργειες, εφόσον κρίνεται απαραίτητο όπως π.χ. ο έλεγχος του εξαερισμού για τη βελτίωση του μικροκλίματος του εσωτερικού χώρου, το οποίο αποτελεί έναν πολύ σημαντικό παράγοντα για την αποτελεσματικότητα της παραγωγής. Ωστόσο, μια λεπτομερή, ακριβή και σε πραγματικό χρόνο παρακολούθηση των περιβαλλοντικών παραμέτρων, απαιτεί ακριβό εξοπλισμό.

Προτάσεις από το ΠΘ

- Η ορθολογική χρήση της ενέργειας μπορεί να επιτευχθεί με την αποτελεσματική χρήση της (π.χ. ποσότητα προϊόντος ανά μονάδα χρησιμοποιούμενης ενέργειας) και τη μείωση της απαιτούμενης ενέργειας για τη λειτουργία των θερμοκηπίων. Η βελτίωση της μόνωσης και ο μειωμένος εξαερισμός, είναι τα πρώτα βήματα για τη δημιουργία θερμοκηπίων διατήρησης της ενέργειας. Συνεπώς, η εφαρμογή θέρμανσης εξαρτώμενης από τον αέρα για τον έλεγχο της θερμοκρασίας, η εφαρμογή ολοκληρωμένης θερμοκρασιακής στρατηγικής, ο καθορισμός υψηλότερων σημείων υγρασίας, η μείωση του επιπέδου

διαπνοής της καλλιέργειας, η εφαρμογή ενεργής αφύγρανσης με ανάκτηση θερμότητας, η εκλογή υλικών με χαμηλή μετάδοση υπέρυθρης ακτινοβολίας, η χρησιμοποίηση συστημάτων σκίασης, ούτως ώστε να επιτευχθεί παθητική ψύξη και εσωτερικών ενεργειακών οθονών για την εξισορρόπηση της περιβάλλουσας θερμοκρασίας του θερμοκηπίου και την ελάττωση του κόστους θέρμανσης.

- Η άρδευση ακριβείας θα πρέπει να περιλαμβάνει τον καθορισμό του χρονισμού και της ποσότητας της κάθε αρδευτικής δραστηριότητας, τα οποία μπορούν να υπολογίζονται με βάση το κλίμα του θερμοκηπίου, την παρακολούθηση του υποστρώματος ή/και την αξιολόγηση δεικτών έλλειψης νερού διαφορετικών φυτών. Ο προγραμματισμός των αρδεύσεων πρέπει να βασίζεται σε πολύπλοκα μοντέλα εξατμισοδιαπνοής, τα οποία έχουν άμεση σχέση με το κλίμα του θερμοκηπίου και τα δεδομένα των φυτών. Υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης μιας εμπορικής μονάδας ελέγχου της άρδευσης, προκειμένου να επιτευχθεί η μοντελοποίηση και παρακολούθηση της ατμόσφαιρας εδάφους-φυτού, με τη χρησιμοποίηση αναλύσεων τεχνητής νοημοσύνης.
- Η άρδευση και η υδρολίπανση είναι οι δύο πιο σημαντικές ενέργειες που επιτρέπουν στους αγρότες να ελέγχουν την ανάπτυξη των φυτών, την απόδοση της παραγωγής και τη ποιότητά της. Η εφαρμογή των μεθόδων της ακριβούς άρδευσης και υδρολίπανσης είναι απαραίτητη στα υδρονομικά συστήματα, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την απώλεια νερού, την κλιματική αλλαγή και διάφορα περιβαλλοντικά ζητήματα που ασκούν πίεση στους παραγωγούς γεωργικών προϊόντων. Οι τεχνικές του υδροπονικού ελέγχου, πρέπει να συνδυαστούν με τις τοπικές συνθήκες ανάπτυξης. Η εφαρμογή των μεθόδων άρδευσης και υδρολίπανσης σε συστήματα καλλιεργειών χωρίς έδαφος, μπορεί να επιτευχθεί με την εκμετάλλευση ανιχνευτικών, έξυπνων και βιώσιμων μεθόδων..
- Ο καλύτερος έλεγχος του αερίου περιβάλλοντος του θερμοκηπίου μπορεί να βελτιώσει τον εμπορεύσιμη απόδοση και ποιότητα και να επεκτείνει τη περίοδο ανάπτυξης. Η χρησιμοποίηση ανεμιστήρων για τη κυκλοφορία της θερμότητας από την οροφή του θερμοκηπίου στο πάτωμα και η συνεχής παρακολούθηση των κλιματικών συνθηκών του εξωτερικού και του εσωτερικού χώρου. Η είσοδος της ανεπιθύμητης ηλιακής ακτινοβολίας, κατά τη διάρκεια των ηλιόλουστων καλοκαιρινών ημερών, μπορεί να ελεγχθεί με τη χρήση σκίασης και ανάκλασης.
- Η συνεχής, σχεδόν σε πραγματικό χρόνο, χρονική και χωρική παρακολούθηση των κλιματικών και αέριων παραμέτρων, εντός της κτηνοτροφικής εγκατάστασης. Μια ποικιλία πρακτικών μπορεί να εφαρμοστεί για τη παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνθηκών εντός της κτηνοτροφικής εγκατάστασης, προκειμένου να ελεγχθεί το κλίμα των εσωτερικών χώρων και τα επίπεδα ποιότητας του αέρα, ώστε να διασφαλιστεί η καλή διαβίωση των ζώων. Οι πρακτικές μπορούν να εφαρμοστούν σε φυσικώς ή τεχνητώς αεριζόμενες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις. Ακόμα υπάρχει κενό γνώσης, όσον αφορά

στο κατάλληλο και βέλτιστο σχεδιασμό των συστημάτων εξαερισμού, για τη βελτίωση του εσωτερικού μικροκλίματος και τη μείωση των επιπέδων της ρύπανσης του αέρα

GERMANIA

Χρήσιμα συμπεράσματα από το NSWMN

- Οι αγορές των φυσικών πάρκων υπόσχονται μια ποικίλη εμπειρία γευσιγνωσίας και αγορών. Οι αγρότες και οι παραγωγοί παρουσιάζουν τα προϊόντα τους, τα οποία προέρχονται αποκλειστικά από τη περιοχή του φυσικού πάρκου. Εκτός από τα αγροτικά προϊόντα, προσφέρονται επίσης και παραδοσιακές χειροτεχνίες, τεχνογνωσίες και δεξιότητες. Οι αγορές είναι υπαίθριες εκδηλώσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα κάθε Κυριακή, μεταξύ Μαΐου και Οκτωβρίου, σε εναλλασσόμενες κοινότητες και πόλεις, εντός του φυσικού πάρκου. Διοργανώνονται περίπου 20 τέτοιες αγορές, εντός του φυσικού πάρκου, ετησίως.
- Με το πρόγραμμα "Ανθισμένο Φυσικό Πάρκο", το πάρκο θέλει να ενισχύσει ένα σύνολο περιοχών, οπτικά και οικολογικά, και κατά τον τρόπο αυτό να συνεισφέρει στη βελτίωση των συνθηκών για τη βιοποικιλότητα της εντομοπανίδας. Ο σκοπός είναι η δημιουργία ενός δικτύου λιβαδιών με αγριολούλουδα, εντός του Μέλανα Δρυμού, το οποίο να είναι όσο πιο πυκνό γίνεται. Ταυτόχρονα οι πολίτες πρέπει να συνοδευτούν, να ξεναγηθούν και να ευαισθητοποιηθούν για την προστασία της βιοποικιλότητας, κάτι που πρέπει να έχει ήδη ξεκινήσει από τους παιδικούς σταθμούς και τα δημοτικά σχολεία με την εκπαίδευση στη φύση.

Προτάσεις από το NSWMN

- Τα προγράμματα χρειάζονται χρόνο να καθιερωθούν σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Τα προγράμματα ωφελούνται από τους οργανισμούς διαμέσου και από την αγοραστική δύναμη του φυσικού πάρκου.
- Το πρόγραμμα "Ανθισμένο Φυσικό Πάρκο" και οι συμμετέχοντες σε αυτό αυξάνονται σταθερά από χρονιά σε χρονιά. Οι εταίροι του προγράμματος βασίζονται στη συνεχή, επαγγελματική υποστήριξη από το φυσικό πάρκο. Το όλο ζήτημα εξακολουθεί να παραμένει εξαιρετικά επίκαιρο, μετά από τέσσερα χρόνια λειτουργίας του προγράμματος. Το σύνθημα "Κάθε περιοχή μετράει" εφαρμόζεται ακόμα και σε μικρές περιοχές σε ιδιωτικούς κήπους ή/και σε μια γλάστρα με λουλούδια στο μπαλκόνι.
- Για τη διασφάλιση της επιτυχίας, χρειάζεται επιμονή και σαφή θεώρηση. Συνεχίστε να προχωράτε, κάνετε σχέδια, μείνετε πιστοί στις αρχές από τις οποίες ξεκινήσατε.

Χρήσιμα συμπεράσματα από το INTEGRA

- "Το φαγητό είναι ζωή". Αυτό που καλλιεργούμε και τρώμε, συντηρεί το σώμα μας. Δυναμώνει τις κοινωνίες μας. Ορίζει, ίσως περισσότερο από κάθε τι άλλο την ανθρώπινη υπόστασή μας. Και ακόμα το σύστημα της διατροφής είναι διάτρητο. Οι καταναλωτές δεν εμπιστεύονται πλέον αυτό που τρώνε. Πολλοί αγρότες μάχονται με τη φτώχεια. Ο υποσιτισμός και η παχυσαρκία πλήττουν τις ζωές μας, ακόμα και στις περιπτώσεις όπου φαινομενικά όλα μοιάζουν να είναι καλά. Και εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον πλανήτη εξακολουθούν να πεινάνε, μέρα με τη μέρα.
- Οι άνθρωποι που ζούνε σε πόλεις και αστικές ζώνες πρέπει να ενημερωθούν, να εκπαιδευθούν και να μορφωθούν σχετικά με το ρόλο και τις λειτουργίες των δασικών οικοσυστημάτων. Τα πολύπλοκα συστήματα των δασών, πρέπει να προστατευθούν και η αξία των δασών πρέπει να εξηγηθεί στους επισκέπτες τους. Υπάρχει μια κοινή ευθύνη για τα δάση μας. Ειδικότερα, οι νέες γενιές στις πόλεις, χρειάζεται να εκπαιδευθούν και να μορφωθούν σχετικά με το ρόλο, τις λειτουργίες και την αξία των δασών. Οι "αίθουσες διδασκαλίας στο δάσος" και το "δάσος ως μια αίθουσα διδασκαλίας" προσφέρει ένα ιδανικό πρακτικό μαθησιακό περιβάλλον.
- Στη Γερμανία, η βιολογική γεωργία αναπτύχθηκε τον εικοστό αιώνα σε απάντηση της βιομηχανικής γεωργίας, η οποία δημιουργούσε ολοένα και αυξανόμενα προβλήματα. Ο σκοπός της είναι η παραγωγή υγιεινών τροφών με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον και την πανίδα. Η βασική ιδέα είναι απίστευτα απλή, στενά βασισμένη στο παράδειγμα της φύσης, να λειτουργεί κατά τρόπο ώστε πάντοτε οι πόροι της να είναι επαρκείς. Πιο συγκεκριμένα, αυτή η κυκλική έννοια σημαίνει ότι η γεωργία και κτηνοτροφία, πρέπει να συντονιστούν μεταξύ τους. Έτσι ώστε να υπάρχουν μόνο τόσα ζώα όσα η επιχείρηση μπορεί να ταΐσει, με το δικό της φαγητό. Και η ποσότητα της ζωικής κοπριάς, η οποία χρησιμοποιείται για λίπανση, πρέπει επίσης να προσαρμοστεί στις θρεπτικές απαιτήσεις της αρόσιμης γης.
- Η πρωτοβουλία *Sekem* ιδρύθηκε στην Αίγυπτο πριν από περισσότερα από 40 χρόνια ως ένα βιώσιμο αγροτικό πρόγραμμα. Σήμερα, το "πρασινίζοντας την έρημο" είναι από τα μεγαλύτερα βιώσιμα αγροτικά προγράμματα στον κόσμο σήμερα, απασχολώντας 20.000 μικρούς γεωργούς μαζί με τις οικογένειές τους, στην Αίγυπτο και στη βόρεια Αφρική. Υποστηρικτική ομάδα του έργου και συνδεδεμένα προγράμματα υπάρχουν στη Γερμανία, στην Αυστρία και στις Κάτω Χώρες. Πριν την έναρξη του προγράμματος, η περιοχή βορειανατολικά του Καΐρου ήταν μια απλή έρημος. Σήμερα αποτελεί μια έκταση πολλών εκταρίων αειφόρου αγροτικής παραγωγής, βασισμένη σε ολιστικές, εναλλακτικές και κοντά στη φύση μορφές γεωργίας.

- Το μέλλον της γεωργίας αντιμετωπίζει ένα ευρύ φάσμα προκλήσεων. Πρέπει να παράξει υγιεινές τροφές σε επαρκείς ποσότητες, να διατηρήσει τη φύση και το περιβάλλον και να διαφυλάξει την εργασία και το εισόδημα των αγροτών. Η βιολογική γεωργία διατηρεί εξαιρετική δυναμική για την αντιμετώπιση αυτών τα πολύπλοκων ζητημάτων. Η κατευθυντήρια ιδέα της βιολογικής γεωργίας είναι η διαχείριση της γεωργίας με τέτοιο τρόπο ώστε να συνάδει, να ενισχύει και να βελτιώνει τις διαδικασίες της φυσικής ζωής. Το αγρόκτημα νοείται ως ένας οργανισμός όπου το έδαφος, τα φυτά, τα ζώα και οι άνθρωποι αλληλοεπιδρούν. Για το λόγο αυτό, η διεπιστημονική φύση των κτηνοτροφικών συστημάτων είναι μια κεντρική έννοια της βιολογικής γεωργίας. Η βιολογική γεωργία διαδραματίζει εξέχοντα ρόλο στην έρευνα και τη διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο του Hohenheim.

Προτάσεις από το INTEGRA

- Το "Haus des Waldes" (Σπίτι του δάσους) είναι ένα κέντρο εκπαίδευσης και μάθησης της επιστήμης της δασολογίας, της αειφορικής δασικής οικονομικής, της χρήσης του δάσους για αναψυχή και την άγρια ζωή στα δάση. Αποτελεί μέρος ανθεκτικού και βιώσιμου δασολογικού δικτύου, έχοντας ιδιαίτερη έμφαση στα περαστικά δάση και δάση εντός των βιομηχανικών περιοχών. Με το "Σπίτι του δάσους", οι επισκέπτες βιώνουν την εμπειρία του δάσους με όλες τις αισθήσεις τους. Το "Σπίτι του δάσους" είναι ένα καλό δείγμα "δασικής διαπαιδαγώγησης" και "δημοσίων αιθουσών διδασκαλίας" για δασική εκπαίδευση. Συνδυάζει την εκπαίδευση και κατάρτιση για το κοινό, καθώς επίσης και εκπαίδευση για φοιτητές γεωπονίας, δασολογίας και οικονομίας της φύσης.
- Η βιολογική γεωργία προστατεύει τη βιοποικιλότητα και παράγει υγιεινές τροφές χωρίς τοξικά υπολείμματα. Το αποτύπωμα του άνθρακα είναι σημαντικά καλύτερο από το αντίστοιχο της συμβατικής γεωργίας. Μακροπρόθεσμα, μόνο η αειφορική γεωργία, μπορεί να διασφαλίσει τη προμήθεια φαγητού σε παγκόσμιο επίπεδο. Επειδή η βιομηχανική γεωργία ζει υπεράνω των μέσων και των ορίων της: οι πόροι και το έδαφος είναι τόσο εξαντλημένοι - ώστε να επιτευχθούν υψηλές αποδόσεις - ώστε η εύφορη αρόσιμη γη έχει καταστραφεί. Το σύστημα αυτό δεν μπορεί να διατηρηθεί για πολύ καιρό.
- Ένας συνδυασμός πολιτικών δράσεων και προγράμματος ευαισθητοποίησης σε συνδυασμό με προγράμματα κατάρτισης αγροτών και Ειδικών στη βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία.
- Προώθηση νέων δικτύων παράδοσης και αλυσίδων τροφίμων για ανθεκτικά και βιώσιμα παραγόμενα τρόφιμα και παραγωγούς.
- Δημιουργία δικτύου αγροτών και Ειδικών στη Γεωργία για εκπαίδευση και ανταλλαγή γνώσης, τεχνογνωσίας και κληρονομιάς.

- Υποστήριξη για τη δημιουργία «ετικέτας» στα προϊόντα, ώστε οι καταναλωτές να αναγνωρίζουν τους παραγωγούς αειφόρου γεωργίας στις αγορές.
- Βασικά στοιχεία αποτελούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους αγρότες και τις οικογένειές τους, συμπεριλαμβάνοντας κοινωνικά και πολιτιστικά προγράμματα, σχολεία, υπηρεσίες υγείας, διανομής, μάρκετινγκ και προγραμμάτων σπουδών.
- Καθιέρωση διεθνών προγραμμάτων συνεργασίας και υποστήριξης. Καθιέρωση μεγάλης κλίμακας προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης (από το στάδιο τη μη εκπαίδευσης μέχρι το ακαδημαϊκό επίπεδο).
- Πειθώ με πράξεις (δείχνοντας ότι δουλεύει) και χρησιμοποίηση ίδιων καναλιών διανομής. Η Διδασκαλία και η έρευνα πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένες με την ιδέα του οργανισμού και τη διεπιστημονική του φύση και δεν πρέπει να καλύπτονται από ένα μόνο εκπαιδευτικό ίδρυμα, αλλά να συντονίζονται και να οργανώνονται από δίκτυα οντοτήτων. Αυτή η προσέγγιση ενθαρρύνει τη διεπιστημονική εργασία μεταξύ των ιδρυμάτων και προωθεί συστήματα σκέψης στους μαθητές. Συνεπώς, η διδασκαλία που σχετίζεται με τη βιολογική γεωργία, διεξάγεται συνήθως με διεπιστημονικό τρόπο, π.χ. οι Ειδικοί διδάσκουν πτυχές της φυτικής και ζωικής παραγωγής, καθώς επίσης και πτυχές της επεξεργασίας και των οικονομικών, οι οποίες είναι ειδικού ενδιαφέροντος για τη βιολογική γεωργία ή διαφέρουν από άλλα γεωργικά συστήματα.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Χρήσιμα συμπεράσματα από το USV

- Μια μικρή κοινότητα στη Ρουμανία χρησιμοποίησε την υποστήριξη του EAFRD για να αποκαταστήσει και να προωθήσει το τοπικό ορόσημό της, ένα βοτανικό κήπο, και να σχεδιάσει ένα πρόγραμμα κατάρτισης για νέους αγρότες σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Η υποστήριξη του EAFRD χρησιμοποιήθηκε για την αποκατάσταση των υποδομών και της βλάστησης του κήπου και τη σύνδεσή του με άλλες παρόμοιες εγκαταστάσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, η χρηματοδότηση επέτρεψε τη δημιουργία ενός εκπαιδευτικού προγράμματος για νέους αγρότες, το οποίο θα εστιάζει σε περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως εφαρμοσμένη περιβαλλοντική προστασία, η οικολογική αποθήκευση ζωικών αποβλήτων, η οικονομία στη κατανάλωση του νερού και η στάγδην άρδευση σε χωράφια και θερμοκήπια.
- Ο εκσυγχρονισμός και η προσαρμογή ενός οικονομικά εφικτού καινούργιου εξοπλισμού μπορεί να μετατρέψει ένα συντηρητικό οικογενειακό αγρόκτημα σε μια δυναμική αγροτική επιχείρηση. Ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει μια επεκτεινόμενη κτηνοτροφική εκμετάλλευση, είναι η δυσκολία αγοράς ή εκμίσθωσης επιπλέον γης. Το επίπεδο της τεχνικής γνώσης των αγροτών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ικανότητά τους να επεκτείνουν επιτυχημένα

την εκμετάλλευσή τους. Η οικονομική ενίσχυση χρησιμοποιήθηκε για την εγκατάσταση τριών θερμοκηπίων, επιφάνειας 300 τετραγωνικών μέτρων το καθένα, την εγκατάσταση γεώτρησης νερού για την άρδευση και την απόκτηση μηχανημάτων και εξοπλισμού για την παραγωγή λαχανικών.

- Οι νέοι αγρότες αιτούνται και λαμβάνουν χρηματοδοτήσεις, ως νεοεισερχόμενοι στην αγροτική παραγωγή, για να αποκτήσουν κάθετες και οριζόντιες κυψέλες μαζί με σύγχρονο μελισσοκομικό εξοπλισμό και μελίσσια. Η επιτυχημένη μελισσοκομική εκμετάλλευση παράγει εννέα διαφορετικούς τύπους μελιού και συναφών προϊόντων. Η βιοποικιλότητα ωφελείται τόσο στην εκμετάλλευση όσο και στην ευρύτερη περιοχή μέσω της επικονίασης των φυτών από τις μέλισσες.
- Η επιτυχημένη κατασκευή μιας μονάδας ανανεώσιμης παραγωγής ενέργειας, η οποία χρησιμοποιείται από παραγωγό γαλακτοκομικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων από γάλα, ολοκληρώθηκε σε απάντηση της αυξανόμενης ζήτησης σε γάλα στη Ρουμανία. Χρησιμοποιώντας τη ζωική κοπριά και τα υγρά απόβλητα από το χώρο παραγωγής και επεξεργασίας γάλακτος, το σύστημα παράγει επαρκή ηλεκτρική ενέργεια και θερμότητα, ώστε να λειτουργήσει η κτηνοτροφική εγκατάσταση και η μονάδα επεξεργασίας. Οι προηγμένες τεχνολογικές λύσεις που εφαρμόστηκαν, βοήθησαν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των υγρών αποβλήτων. Η καλή διαβίωση των ζώων βελτιώθηκε χάρις στον βελτιωμένο εξαερισμό και τη μείωση των εντόμων. Η επεξεργασία της κοπριάς για την παραγωγή βιοαερίου σχεδόν εκμηδένισε τις εκπομπές αερίων.
- Ένα εργοστάσιο ανανεώσιμης ενέργειας, εγκαταστάθηκε για να παράγει μπρικότες ξύλου από την καλλιέργεια ενεργειακής ιτιάς και σκόνη ξύλου που προέρχεται από τη βιομηχανία ξύλου της περιοχής. Ο απαραίτητος εξοπλισμός ήταν ένα ξηραντήριο, μια κινητή μονάδα τεμαχισμού, ένα τρακτέρ, ένα θραυστήρας και ένα ρυμουλκούμενο για τη συγκομιδή της πρώτης ύλης για τη παραγωγή των μπρικότων.

Προτάσεις από το USV

- Τα προγράμματα ενώνουν επιτυχημένα τις κοινότητες, παρέχοντας ένα κοινό στόχο και ενθαρρύνοντας και διατηρώντας την κοινή δέσμευση για την επίτευξή του.
- Με τη χρησιμοποίηση μονάδων θερμοκηπίων και τεχνητής ηλιακής ακτινοβολίας, η διάρκεια της παραγωγής μπορεί να επεκταθεί από 4 μήνες το χρόνο σε 10-11 μήνες.
- Η επένδυση σε ποιοτικούς καρπούς, καθώς και η άρδευση και η εναλλαγή καλλιεργειών, αυξάνει την παραγωγή σε σημαντικό βαθμό.
- Κατά την προετοιμασία μιας επένδυσης, ο ωφελούμενος πρέπει να έχει υπόψη του, ότι ο απαιτούμενος φόρτος εργασίας και η προσωπική προσπάθεια θα είναι σημαντικές.

- Η προηγούμενη εμπειρία ή γνώση σχετικά με τη δραστηριότητα, που θα υποστηρίξει η επένδυση, είναι επίσης απαραίτητη για την επιτυχία.
- Η Χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι προσεκτικά στοχευμένη, ώστε να εξυπηρετήσει τις πραγματικές ανάγκες των ωφελούμενων και της κοινότητας. Εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες προσφέρουν εξαιρετική βοήθεια με τις αιτήσεις χρηματοδότησης.
- Οι ανεπαρκώς χρησιμοποιούμενοι πόροι βιομάζας, μπορούν να αξιοποιηθούν επιτυχώς σε περιοχές όπου η ζήτηση για pellet βιοκαυσίμων είναι υψηλή.
- Οι τράπεζες πρέπει να είναι ποιο ενημερωμένες για τις ωφέλειες των επενδύσεων σε πρωτοβουλίες ανανεώσιμων καυσίμων.
- Οι μπρικέτες ξύλου είναι μια οικονομικά βιώσιμη εναλλακτική λύση για τη καύση των καυσόξυλων.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Χρήσιμα συμπεράσματα από τη ΜΑΚΡΟ

- Οι γεωργικοί συνεταιρισμοί της Ανατολίας παρέχουν τη δυνατότητα εφαρμογής κατάλληλων τύπων παραγωγής για διάφορες περιοχές, προτείνοντας επιστημονικές μεθόδους και τεχνικές. Η κοινή αυτή προσπάθεια επιτρέπει την αύξηση της δυναμικής της βιολογικής καλλιέργειας και τη διασφάλιση αειφορικής παραγωγής, περιορίζοντάς σημαντικά την υποβάθμιση του αγροτικού έδαφος, του αέρα και του νερού, προστατεύοντας έτσι τη βιοποικιλότητα. Παράλληλα, παρέχει ασφαλή προϊόντα μέσω ελεγχόμενων και πιστοποιημένων μεθόδων παραγωγής, ευαισθητοποιώντας το κοινό και συνεισφέροντας στην οικονομική, οικολογική και κοινωνική βιωσιμότητα και αξιοπιστία της βιολογικής γεωργίας.
- Η εταιρεία *İŞİKTARİMA.Ş.*, με περισσότερα από 30 χρόνια εμπειρίας, αποτελεί σήμερα ηγέτη στην επεξεργασία, συσκευασία και εξαγωγή Οργανικών/Φυσικών αποξηραμένων φρούτων και ξηρών καρπών, αλλά και κατεψυγμένων φρούτων στην Τουρκία, εξάγοντας ετησίως περίπου 16 εκατομμύρια κιλά προϊόντων σε περισσότερες από σαράντα χώρες. Η εταιρεία ξεκίνησε τη βιολογική καλλιέργεια το 1990, σε ιδιόκτητη γη και αποτέλεσε την πρώτη εταιρεία που δημιούργησε ανεξάρτητα προγράμματα για τη βιολογική γεωργία.
- Στο παρελθόν, οι άνθρωποι αντιλαμβάνονταν τις αγορές οργανικών προϊόντων ως λαϊκές αγορές και δεν είχαν ιδέα πόσο αξιόλογα ήταν αυτά τα προϊόντα. Σήμερα αυτή η αντίληψη έχει αλλάξει. Υπάρχει μια τεράστια ζήτηση για βιολογικά προϊόντα και συγκεκριμένα παραδείγματα από την Τουρκία έρχονται να επιβεβαιώσουν αυτήν την τάση.

Προτάσεις από τη ΜΑΚΡΟ

- Οι Παραγωγοί και οι καταναλωτές χρειάζεται να εκπαιδευθούν σχετικά με την βιολογική γεωργία. Πρέπει να ενισχυθούν τα μέσα και η ποιότητα των δημοσιευμάτων, επιτρέποντας σε μεγαλύτερο εύρος του πληθυσμού να ενημερωθεί με κατανοητό και σαφή τρόπο σχετικά με τη βιολογική γεωργία. Χρειάζονται καλύτερα παραδείγματα βιολογικών παραγωγών και εξιδεικευμένων αγορών για αγρότες που πωλούν τα δικά τους βιολογικά προϊόντα.
- Υπάρχει μια δυναμική ζήτηση βιολογικών προϊόντων στην Τουρκία. Είναι ωστόσο σημαντικό η βιολογική καλλιέργεια και η κτηνοτροφία να προχωρήσουν από κοινού με τη στήριξη της κεντρικής διοίκησης. Παράλληλα, οι υπηρεσίες Περιφερειακής Ανάπτυξης πρέπει να ενισχύσουν σημαντικά τις σχετικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή αλλά και την επεξεργασία βιολογικών προϊόντων. Παράλληλα, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών.
- Για να ξεκινήσει κανείς τη βιολογική καλλιέργεια από το μηδέν, χρειάζεται να δημιουργήσεις ένα αξιόπιστο χαρτοφυλάκιο παραγωγού. Και αυτό επειδή η βιολογική γεωργία είναι βασισμένη στην εμπιστοσύνη μεταξύ του παραγωγού και του καταναλωτή.
- Διεξαγωγή μακροπρόθεσμων ερευνών, αναζήτηση και ενίσχυση ευκαιριών για δραστηριότητες, προσέγγιση παραγωγών και καταναλωτών.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Χρήσιμα συμπεράσματα από το CTFC

- Η διάδοση των αγώνων βουνού είναι τόσο ραγδαία, ώστε να απειλούν τη διατήρηση ορισμένων φυσικών περιοχών από τις οποίες διέρχονται. Η τάση διεξαγωγής των αγώνων αυτών σε ελκυστικά τοπία, έχει σε πολλές περιπτώσεις οδηγήσει στη χρήση προστατευόμενων φυσικών περιοχών ως σκηνικό διεξαγωγής τους. Οι εξουσιοδοτήσεις που χορηγήθηκαν από τις αρμόδιες περιβαλλοντικές διευθύνσεις, προσαρμόστηκαν στις διαφορετικές προτάσεις που υποβλήθηκαν, καθώς κανένα καθήκον κοινού προβληματισμού δεν αναλήφθηκε από τη μεριά των Εθνικών Πάρκων. Ο Κώδικας της Καλής Πρακτικής είναι ένα σχετικό έγγραφο για το σχεδιασμό και την οργάνωση των αγώνων βουνού και των πεζοποριών στο φυσικό περιβάλλον της Καταλονίας. Ο Κώδικας αυτός έχει ως σκοπό να αποτελέσει εργαλείο βοήθειας και βελτίωσης στην οργάνωση και την ανάπτυξη των εκδηλώσεων αυτών, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού, της διεξαγωγής και της εκτέλεσης καθηκόντων και εργασιών μετά τη λήξη τους, ώστε να διασφαλιστεί η συμβατότητα της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος με τις δραστηριότητες των ανθρώπων και των οικονομικών παραγόντων της περιοχής.

- Η εταιρεία *Taüll Organics* εδράζεται στα Πυρηναία Όρη, στην περιοχή του Πάρκου. Παράγει αρωματικά φυτά, σαν πολιτισμική και παραδοσιακή δραστηριότητα και το αντικείμενό της είναι το φυσικό τζελ του βοτάνου άρνικα το οποίο εμπορεύονται. Αυτή η επιχείρηση είναι πιστοποιημένη οικολογικά και ακολουθεί τα πρότυπα της CCPAE για την παραγωγή αρωματικών φυτών. Επίσης, όσον αφορά στα προϊόντα τους, διαθέτουν και φαρμακευτική πιστοποίηση.
- Η επιχείρηση *Parc de les olors*, ξεκίνησε σαν μια μικρή επιχείρηση και σήμερα αποτελεί ένα μεγάλο δίκτυο παραγωγών αρωματικών φυτών και προϊόντων υγείας, στη περιοχή γύρω από την Καταλονία (παρακολουθήστε το βίντεο στο youtube)
- Στη Καταλονία, το Τμήμα Γεωργίας έχει συντάξει διάφορες οδηγίες για καλές γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε γεωργικές επιχειρήσεις σε ολόκληρη τη Καταλονία. Μπορείτε να βρείτε αυτές τις γεωπονικές καλές πρακτικές στην ιστοσελίδα της υπηρεσίας. Είναι γενικοί κανόνες για τη λίπανση και το έδαφος, ώστε να αποφευχθεί η ρύπανση των υδάτων. Μπορείτε επίσης να βρείτε περισσότερες εξειδικευμένες δημοσιεύσεις, οι οποίες εκτείνονται από τη καλή διαβίωση των ζώων σε οδηγούς για αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις. Επίσης, μπορείτε να έχετε ένα μεγάλο αριθμό οικολογικά πιστοποιημένων εκμεταλλεύσεων, που έχουν πιστοποιηθεί από το CCPAE (Καταλανικό Συμβούλιο Οικολογικής Γεωργικής Παραγωγής).

Προτάσεις από το CTFC

- Πρέπει να συνυπολογίζουμε ότι επιπτώσεις σχετικές με τη διεξαγωγή αγώνων και πεζοποριών στα βουνά, μπορούν να λάβουν χώρα όχι μόνο κατά τη διεξαγωγή του αγώνα, αλλά επίσης πριν και μετά από αυτόν, για παράδειγμα, κατά την χρήση από τους αθλητές για προπόνηση.
- Οι προστατευόμενοι φυσικοί χώροι πρέπει να ρυθμίζουν με αυστηρό τρόπο τις αθλητικές δραστηριότητες και να καθοδηγούν τους οργανισμούς που διοργανώνουν τις αθλητικές εκδηλώσεις, προς ένα περιβαλλοντικά φιλικό τρόπο διεξαγωγής.
- Σημαντικό πλεονέκτημα του εμπορίου είναι η ποικιλία των προϊόντων τα οποία παρασκευάζονται από αρωματικά φυτά: μπαχαρικά, αφεψήματα ή λικέρ αρωματικά αποσμητικά χώρου κ.α. Παρουσιάσεις, σεμινάρια και διαφορετικά αγροοικολογικά μαθήματα, μπορούν να προσελκύσουν ανθρώπους στην περιοχή, αναδεικνύοντας τρόπους για να ξεκινήσουν μια επιχείρηση αρωματικών φυτών.
- Λειτουργεία μιας καλής ιστοσελίδας και προωθητικές δράσεις. Η επικοινωνία με τους πελάτες είναι ένα δυνατό σημείο της στρατηγικής της επιχείρησης. Σταθερές και γρήγορες αγορές είναι ο δυνατός βραχίονας των εταιρειών να παραμείνουν δραστήριες οικονομικά τόσο για τις ίδιες όσο και για την περιοχή που δραστηριοποιούνται.

- Η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. φωτοβολταϊκά πάρκα), η καταγραφή των εκπομπών από τη κατανάλωση πετρελαίου, αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος, η απόκτηση ηλεκτρικού οχήματος για το στόλο του Πάρκου, η εγκατάσταση σημείων φόρτισης, η έκδοση πιστοποιητικών ενέργειας, η θέρμανση με βιομάζα, είναι μέτρα εφαρμόσιμα με θετικό περιβαλλοντικό και κοινωνικό αποτύπωμα.

ΚΥΠΡΟΣ

Χρήσιμα συμπεράσματα από τη SYNTHESIS

- Το να γίνει η μελισσοκομία προσοδοφόρα διαδικασία απαιτεί πολλές κυψέλες. Αυτό έχει οδηγήσει πολλούς παραγωγούς να προσθέτουν ζάχαρη στις κυψέλες τους ώστε να έχουν μέλι καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Ωστόσο, αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μέλισσες να παράγουν μέλι με υψηλή περιεκτικότητα σε ζάχαρη. Η *Ecorhysis* αποφάσισε να παραμείνει μια μικρομεσαία επιχείρηση και να ακολουθήσει ηθικές και βιώσιμες πρακτικές. Οι καιρικές συνθήκες μπορούν να επηρεάσουν τη διαδικασία παραγωγής, αλλά η κατάρτιση και οι εκπαιδευτικές δραστηριότητές της εταιρείας την υποστηρίζουν στις δύσκολες στιγμές. Η εταιρεία βασίζεται τόσο στη παραγωγή μελιού, όσο και στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες κάτι που την καθιστά περισσότερο βιώσιμη. Οι δραστηριότητες της προώθησης και του μάρκετινγκ απαιτούν περισσότερο χρόνο, όσο η εταιρεία επεκτείνεται.
- Ο σύγχρονος τρόπος ζωής έχει κάνει τους ανθρώπους να αγνοούν ολοένα και περισσότερο από που προέρχονται τα φρούτα και τα λαχανικά τους, πως καλλιεργήθηκαν και πως διανεμήθηκαν. Η μαζική παραγωγή φρούτων και λαχανικών, οι μαζικές εισαγωγές και οι αλυσίδες τροφίμων των υπεραγορών, έχουν αποξενώσει τους ανθρώπους από τις παραδοσιακές πρακτικές και έχουν περιορίσει τη σχέση τους με τις παραδόσεις και τις αναμνήσεις της παιδικής τους ηλικίας.
- Το ελεύθερο εμπόριο επέτρεψε την εισαγωγή μεγάλης ποικιλίας μελιού αμφιβόλου ποιότητας, χημικής σύστασης και προέλευσης, το οποίο δημιούργησε κενά, παραπλάνηση και παραπληροφόρηση στον Κύπριο καταναλωτή. Αυτό οδήγησε σε αθέμιτο ανταγωνισμό με τους Κύπριους μελισσοκόμους και έθεσε σε κίνδυνο την ασφάλεια των καταναλωτών. Το πρόγραμμα ATLAS, το οποίο δημιουργήθηκε από το Γενικό Χημείο του Κράτους της Κύπρου, θα μπορεί να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη γεωγραφική περιοχή από την οποία προέρχεται το μέλι, το γένος των φυτών, τα οποία χρησιμοποίησαν οι μέλισσες για τη παραγωγή συγκεκριμένου μελιού, και το υπόβαθρό του σε σύσταση και θρεπτικά στοιχεία, βοηθώντας έτσι τους μελισσοκόμους να αποφύγουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό, να βελτιώσουν τη βιωσιμότητα της μελισσοκομίας σε τοπικό επίπεδο και να διαφυλάξουν τον κόσμο, παρέχοντάς του ένα υγιεινότερο και αυθεντικό προϊόν.
- Στην Κύπρο, όλα τα νοικοκυριά είχαν αργαλειό και μεταξοσκώληκες επειδή έφτιαχναν μετάξι. Σήμερα, όποιοι εμπλέκονται με την καλλιέργεια μεταξιού δεν είναι επαγγελματίες. Δεν υπάρχουν οργανωμένα εργοστάσια ή κυβερνητικές υπηρεσίες για την

αναπαραγωγή του μεταξοσκώληκα και δεν υπάρχουν ούτε τα αντίστοιχα τμήματα του Υπουργείου για καθοδήγηση των ενδιαφερομένων (μόνο το Τμήμα Φυτικής Προστασίας και Μελισσοκομίας).

- Ανεύθυνες, μη βιώσιμες δραστηριότητες, όπως η κακοποίηση των ζώων με την προσθήκη συνθετικών αυξητικών ορμονών ή ορμονών αναπαραγωγής, ζωοτροφών βασισμένων σε γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, η χρήση των εντομοκτόνων, η καταστροφή των γηγενών ειδών κλπ. επηρεάζουν αρνητικά ή/και καταστρέφουν τη φύση και τους οργανισμούς που ζουν σε αυτή, συμπεριλαμβανομένων και των ίδιων των ανθρώπων. Η ποιότητα ζωής των ζώων, η ποιότητα της γης και του εδάφους, επηρεάζουν τη ποιότητα των προϊόντων που καταναλώνουμε, η οποία με τη σειρά επηρεάζει την υγεία και την ευημερία μας. Το αγρόκτημα *Ygea* έχει ως σκοπό να αντιμετωπίσει τα ζητήματα αυτά, υιοθετώντας βιολογικές πρακτικές. Το αγρόκτημα *Ygea* είναι οικογενειακή επιχείρηση και πλήρως βιολογικό αγρόκτημα, υιοθετώντας αποκλειστικά πρακτικές βιολογικής γεωργίας, εστιάζοντας κυρίως στη παραγωγή βιολογικών αυγών.

Προτάσεις από τη SYNTHESIS

- Δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων γύρω από τη παραγωγή του μελιού και συνεργασία με άλλους εταίρους για διαμοιρασμό των εργασιών. Προσέγγιση ταξιδιωτικών γραφείων για την προσέλκυση τουριστών και εκπαιδεύσεων. Εκκίνηση εργασιών πάνω σε άλλα προϊόντα που παράγονται από τις μέλισσες, τα οποία είναι λιγότερο γνωστά, όπως η πρόπολη, η γύρη των μελισσών και ο βασιλικός πολτός, ώστε να καταστεί εφικτή η επέκταση και σε άλλες αγορές, π.χ. θεραπευτικά προϊόντα.
- Δημιουργία δικτύων και συμμετοχή σε σεμινάρια, με σκοπό την αύξηση και τη βελτίωση των δεξιοτήτων και γνώσεων, ώστε να γίνουμε καλύτεροι.
- Χρησιμοποίηση τοπικών προϊόντων και ντόπιων ποικιλιών που καλλιεργούνται σύμφωνα με παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές, χωρίς χημικά ή φυτοφάρμακα. Με τη δυνατότητα δοκιμής των προϊόντων και παρακολούθησης της πορείας με την οποία παράγονται, δίνεται η ευκαιρία στο κοινό να γνωρίσει τους φυσικούς κύκλους και τις διαδικασίες παραγωγής τους.
- Καθοδήγηση και υποστήριξη από τις αρχές και ανάπτυξη ενώσεων ή οργανισμών που θα αντιμετωπίσουν τις δυνητικές απειλές της παραγωγής μεταξιού.
- Το αγρόκτημα *Ygea* προτείνει τις ακόλουθες βιώσιμες πρακτικές: επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, πρωτοβουλίες ενεργειακής απόδοσης, εξοικονόμηση νερού, αύξηση του ποσοστού της οργανικής τροφής για την πτηνοτροφία, παύση της χρήσης συνθετικών ορμονών ανάπτυξης / αναπαραγωγής, εκτεταμένη πρόσβαση των ζώων σε εξωτερικούς χώρους.

5. Βιβλιογραφικές αναφορές

- Adger, W. N. (2000) 'Social and ecological resilience: are they related?', *Progress in Human Geography*. SAGE Publications Ltd, 24(3), pp. 347–364. doi: 10.1191/030913200701540465.
- Graham, C. R. (2006) 'Blended learning systems', *The handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*. Pfeiffer San Francisco, CA, pp. 3–21.
- Schmid, O. and Knutti, S. (2012) 'Outcome-oriented approaches for regulating animal welfare in organic farming', *Producing and Reproducing Farming Systems. New Modes of Organisation for Sustainable Food Systems of Tomorrow*.
- Valiathan, P. (2002) 'Blended learning models', *Learning circuits*, 3(8), pp. 50–59.
- Whitworth, A. (2006) 'Communicative competence in the information age: Towards a critical theory of information literacy education', *Innovation in Teaching and Learning in Information and Computer Sciences*. Taylor & Francis, 5(1), pp. 1–13.
- Yadav, D. S. et al. (2013) 'Assessing the training needs of agricultural extension workers about organic farming in the North-Western Himalayas', *Journal of Organic Systems*. *Journal of Organic Systems*, 8(1), pp. 17–27.
- Yang, L.-H. et al. (2014) 'Evaluating team-based, lecture-based, and hybrid learning methods for neurology clerkship in China: a method-comparison study', *BMC medical education*. Springer, 14(1), p. 98.
- Yigit, T. et al. (2014) 'Evaluation of blended learning approach in computer engineering education', *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. Elsevier, 141, pp. 807–812.
- Mitchell, A., &Honore, S. (2007). Criteria for successful blended learning. *Industrial and Commercial Training*, 39(3), 143–148
- Allen, E., & Seaman, J. (2006). Making the grade: Online education in the United States.

6. Λεξικό Όρων

Ανθεκτικότητα	Η δυνατότητα ενός οικοσυστήματος να επανέρχεται στη βασική του δομή και λειτουργία μετά από μια διαταραχή που μπορεί να προέρχεται από κλιματικές, βιολογικές ή κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες.
Κοινωνική ανθεκτικότητα	“Η ικανότητα ομάδων ή κοινοτήτων να αντιμετωπίζουν εξωτερικές πιέσεις και διαταραχές ως αποτέλεσμα κοινωνικών, πολιτικών και περιβαλλοντικών αλλαγών” (Adger, 2000).
Συνδυασμένη μάθηση	Μια εκπαιδευτική προσέγγιση που συνδυάζει διαδικτυακό εκπαιδευτικό υλικό και ευκαιρίες αλληλεπίδρασης με παραδοσιακές μεθόδους στην τάξη. Απαιτεί τη φυσική παρουσία τόσο του δασκάλου όσο και του μαθητή, επιτρέποντας την προσαρμογή χρόνου και ρυθμού διδασκαλίας. Η Συνδυασμένη μάθηση χρησιμοποιείται επίσης στην κατάρτιση και ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων. Ο όρος Συνδυασμένη μάθηση χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση για να περιγράψει ένα τρόπο διδασκαλίας που συνδυάζει τη χρήση τεχνολογίας και διαδικτυακών εκπαιδευτικών ασκήσεων ή υλικού για να βοηθήσει στην τάξη, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει τις αρχές και πρακτικές της «παραδοσιακής» διδασκαλίας.
Υβριδική εκπαίδευση	Η υβριδική εκπαίδευση αναφέρεται στην παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης που συνδυάζουν παραδοσιακό χώρο διδασκαλίας και εκπαιδευτικές δραστηριότητες από απόσταση με την υποστήριξη της τεχνολογίας. Η ένωση για τη διαδικτυακή εκπαίδευση (Online Learning Consortium) έχει κατατάξει τα διαδικτυακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα με βάση το περιεχόμενο και τις δραστηριότητες που παραδίδονται στο Διαδίκτυο: (1) διαδικτυακά μαθήματα (1-29%) · (2) μικτά / υβριδικά μαθήματα (30–79%) και (3) διαδικτυακά μαθήματα (> 80%).
Βιώσιμη ανάπτυξη	Στο πλαίσιο του VALOR: ένα σύνολο γεωργικών και κτηνοτροφικών πρακτικών που αξιοποιούν και χρησιμοποιούν φυσικά και τοπικά, μονάδες πρώτης ύλης προκειμένου να παράγουν προϊόντα με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο: η οικονομική ανάπτυξη που σχεδιάζεται και υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα.

Οργανική / Βιολογική Γεωργία	Ένα αγροτικό σύστημα που δημιουργήθηκε στις αρχές του 20ού αιώνα. Η βιολογική γεωργία προωθεί τεχνολογικά μέσα που βρίσκονται κοντά στη φύση, απουσία χημικών ενώσεων, λιπασμάτων, φυτοφάρμακων και λοιπών επιβλαβών παραγόντων.
Φυτά-Δείκτες ενδεχόμενης παρουσίας ειδών- εισβολέων	Είδη φυτών που αποτρέπουν τη φυσική εξάπλωση εντόμων ή μυκήτων σε άλλα καλλιεργημένα φυτά
Βιολογικός έλεγχος παρασίτων	Μείωση και έλεγχος των πληθυσμών των παρασίτων από φυσικούς εχθρούς (θηρευτές, παρασιτοειδή και παθογόνα).
Περιορισμένη άρση	Γεωργική τεχνική η οποία περιορίζει την υποβάθμιση και πίεση του εδάφους μέσω της άρσης. Διατηρεί τη δομή του ανώτερου εδάφους που καθορίζει την υδατοϊκανότητα του εδάφους, την διεισδυτική ικανότητα του ριζικού συστήματος νέων φυτών.
VOOC	Επαγγελματικό ανοιχτό διαδικτυακό μάθημα
Natura 2000 (Φύση 2000)	Το Δίκτυο Natura 2000 αποτελεί ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο περιοχών, οι οποίες φιλοξενούν φυσικούς τύπους οικοτόπων και οικοτόπους ειδών που είναι σημαντικοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΣΠ)	Το ΕΣΠ αφορά σε ένα συνεκτικό και κατανοητό σύστημα ταξινόμησης όλων των προσόντων που αποκτώνται μέσω της τυπικής, μη-τυπικής και άτυπης μάθησης με ευρύτερο στόχο α) την υποστήριξη της δια βίου μάθησης β) τη διαφάνεια των ποιοτικών διαδικασιών για τα προσόντα και τους τίτλους προσόντων γ) την αύξηση της οριζόντιας κινητικότητας (εντός και εκτός της χώρας), καθώς και της κάθετης κινητικότητας (δείχνοντας τη διαδρομή που ένα άτομο μπορεί να ακολουθήσει για να μετακινηθεί από ένα επίπεδο σε άλλο. Το ΕΣΠ προτείνει τον καταμερισμό τους σε 8 επίπεδα, καλύπτοντας ολόκληρο το φάσμα των προσόντων από την πρωτοβάθμια έως την ανώτατη εκπαίδευση. Κάθε επίπεδο περιλαμβάνει ένα σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που καθορίζουν τα μαθησιακά του αποτελέσματα. Τα μαθησιακά αποτελέσματα συγκροτούν τα προσόντα του αντίστοιχου επιπέδου.

Παράρτημα 1 – Συλλογή Καλών Πρακτικών

Οι ακόλουθες Καλές Πρακτικές από την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Γερμανία, την Κύπρο, την Ισπανία και τη Ρουμανία παρέχονται από τους εταίρους του VALOR:

Χώρα	Σύνοψη	Πραγματική εφαρμογή και ανάγκες	Λύσεις και δράσεις	Δυσκολίες και προκλήσεις	Αποτελέσματα και βελτίωση
ΙΤΑΛΙΑ (πηγή: PNGSL)	Η Γενετική διάβρωση και η δραματική μείωση της βιοποικιλότητας των καλλιεργούμενων ειδών, ιδίως σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και η απώλεια τοπικών ποικιλιών.	Εξασφάλιση της επιτόπου διατήρησης των ειδών και ανάδειξη τους σε ενδιαφέροντα οικονομικής ή ερασιτεχνικής φύσεως. Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για τη σημασία αυτής της κληρονομιάς και διάδοσης της επιθυμίας για διατήρηση.	Προσπάθεια για τον πολλαπλασιασμό και διατήρηση υπό καλλιέργεια από καλλιεργητές «θεματοφύλακες». Προσδιορισμός και προστασία φυτογενετικών πόρων αρχαίων ποικιλιών οπωροφόρων δένδρων και δημητριακών. Ενίσχυση της βιολογικής καλλιέργειας και της διατήρησης των γηγενών καρποφόρων και ποωδών ποικιλιών δημιουργώντας ένα δίκτυο καλλιεργητών που θα λειτουργούν ως «θεματοφύλακες». Δημιουργία βοτανικού κήπου αρχαίο-οικολογικών στοιχείων και ένα κέντρο για την αναπαραγωγή των εγγενών φυτών στην	Πολυπλοκότητα του ορεινού εδάφους και δυσκολίες μετακίνησης. Δραστική μείωση του αριθμού των αγροτών και της ηλικίας τους. Βρέθηκαν αναγνωρισμένες ποικιλίες. Κακή βλαστική ικανότητα πολλών σπόρων.	Οι αγρότες δημιούργησαν το δίκτυο "θεματοφυλάκων - Custodian Farmers" με στόχο τη διασφάλιση της διατήρησης και της αναπαραγωγής των φυτών. Το δίκτυο δημιούργησε μια συλλογή από αρχαίες τοπικές ποικιλίες. Ο Βοτανικός Κήπος έχει πλέον συγκεκριμένους τομείς για την ανοικοδόμηση των αρχαίων αγροτικών τοπίων (για ex situ συντήρηση, για εκπαιδευτικούς σκοπούς και για πειραματισμούς σε

			περιοχή ενδιαφέροντος, επιδιώκοντας τη διατήρηση του ιστορικού δεσμού με την περιοχή. Ενίσχυση πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δράσεων στον τομέα της βιολογικής γεωργίας και της διατήρησης της βιοποικιλότητας. Ανάληψη δράσεων που αποσκοπούν στην ενίσχυση και την πολιτιστική ανάκαμψη των εθνοβοτανικών παραδόσεων.		καλλιεργητικές τεχνικές).
ΙΤΑΛΙΑ (πηγή: PNGSL)	Οι φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών έχουν ένα λογότυπο που χρησιμοποιείται ως "Σήμα του Πάρκου". Η χορήγηση του σήματος είναι σημαντική για τη αναγνώριση υπηρεσιών και δραστηριοτήτων της περιοχής που πραγματοποιούνται σε αρμονία με την προστασία του περιβάλλοντος και σε συμφωνία με τους σκοπούς για τη	Ο νόμος προβλέπει ότι τα Εθνικά Πάρκα μπορούν να παραχωρήσουν τη χρήση του ονόματος και του λογότυπου σε τοπικές υπηρεσίες και προϊόντα που πληρούν τις απαιτήσεις ποιότητας και τους σκοπούς του πάρκου ,προκειμένου να προωθήσουν την ανάπτυξη τουρισμού και τοπικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις ανάγκες διατήρησης. Μέχρι το 2005, το λογότυπο του Πάρκου παρέχεται	Το όνομα και το λογότυπο του Πάρκου καταχωρίστηκαν ως κοινοτικό συλλογικό σήμα σύμφωνα με το άρθρο 46 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 40/94 στο Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά στο Αλικάντε (Ισπανία). Στη συνέχεια, η Αρχή Πάρκου ενέκρινε τους Κανονισμούς για την εκχώρηση του ονόματος και του λογότυπου του Πάρκου σε αγροδιατροφικά προϊόντα με στόχο:	Έλλειψη πληροφοριών σχετικά με την αξία του προϊόντος, τη δέσμευση που απαιτείται για την παραγωγή του, την αξία της πρώτης ύλης, την αξία των αγροτικού περιβάλλοντος. Περιορισμένο κέρδος για τον παραγωγό που απέτυχε ή δεν μπορεί να διακρίνει την παραγωγή του από παρόμοια προϊόντα μαζικής παραγωγής που λαμβάνονται με	Ο κανονισμός ισχύει εδώ και 10 χρόνια και μετρά περίπου 30 εταιρείες με πάνω από 100 εγκεκριμένα προϊόντα. Τα νέα αιτήματα προστίθενται στα προηγούμενα μέσω ενός δυναμικού μηχανισμού ενημέρωσης. Το εμπορικό σήμα του Πάρκου έχει μεγάλη ζήτηση από τους παραγωγούς, επειδή, εκτός από την εγγύηση ταυτότητας τοπικού

	δημιουργία της προστατευόμενης περιοχής.	περιστασιακά. Η έλλειψη συγκεκριμένου κανονισμού εμπόδισε τη δυνατότητα κερδοφόρας αξιοποίησης του σήματος.	- να ενισχυθούν επιχειρηματίες με τη χρήση εμπορικού σήματος που τους διαφοροποιεί στην αγορά, - να βοηθηθούν οι έμποροι να υιοθετήσουν ένα σύστημα ποιότητας που να μπορεί να μεταφερθεί σε προϊόντα-δραστηριότητες-υπηρεσίες, - να επιτραπεί στους καταναλωτές να προσδιορίζουν γρήγορα τα προϊόντα-δραστηριότητες-υπηρεσίες που αφορούν στην περιοχή.	σημαντικά χαμηλότερο κόστος. Απουσία συλλογικής εικόνας. Η προώθηση είναι συνήθως πολύ περιορισμένη.	προσδιορισμού, αυξάνει την αναγνωσιμότητα και την εκτίμηση από τους καταναλωτές. Η τιμή πώλησης των εγκεκριμένων προϊόντων έχει αυξηθεί λόγω της αποδοχής/αναγνώρισης ποιότητας του προϊόντος.
ΙΤΑΛΙΑ (πηγή: PNGSL)	Ο Φορέας του Πάρκου ξεκίνησε ένα σημαντικό έργο για την ανάκτηση και την ενίσχυση της πατάτας Turquoise, μιας αρχαίας ποικιλίας που κάποτε ήταν διαδεδομένη στις ορεινές περιοχές, και η οποία σταδιακά αντικαταστάθηκε με πιο παραγωγικές, σύγχρονες και πιο εύκολα διαθέσιμες ποικιλίες.	Η απώλεια της βιοποικιλότητας επηρεάζει τους τομείς της γεωργίας και της κτηνοτροφίας στην προστατευόμενη περιοχή, η οποία χαρακτηρίζεται από ορεινές εκτάσεις. Στο παρελθόν οι καλλιέργειες αποτελούνταν κυρίως από δημητριακά, όσπρια και πατάτες. Πολλές από αυτές τις ποικιλίες επιλέχθηκαν έχοντας χαρακτηριστικά	Το έργο αρχικά περιλάμβανε πολλαπλασιασμό της πατάτας στο εργαστήριο για την αποκατάσταση της ακεραιότητας του πολλαπλασιαστικού υλικού. Στη συνέχεια, στο πεδίο, εξετάστηκαν τα αγρονομικά χαρακτηριστικά για τον καθορισμό της βέλτιστης καλλιεργητικής τεχνικής. Το Πάρκο ίδρυσε μια μη κερδοσκοπική οργάνωση με στόχο την υποστήριξη των αγροτών που	Δυσκολία αποκατάστασης των παλαιών κονδύλων. Κατά την αποθήκευση δημιουργήθηκαν σαν προβλήματα στη διατήρησή μέχρι την επόμενη σορά. Η χαμηλή παραγωγικότητα αυτής της πατάτας δεν εξασφαλίζει ένα ικανό εισόδημα για τον αγρότη παρα μόνο μετά την αύξηση τελικής τιμής πώλησης.	Δημιουργήθηκε η ένωση παραγωγών πατάτας Turquoise. Οι αγρότες υιοθέτησαν κανόνες παραγωγής και πώλησης. Με την πάροδο του χρόνου, η ένωση έχει αναπτυχθεί και αποτελείται σήμερα από πολλούς αγρότες που δραστηριοποιούνται σε όλη την προστατευόμενη περιοχή. Από το 2016, η

		ανθεκτικότητας και αντοχής στις τοπικές συνθήκες. Η απώλεια τους θα ήταν σοβαρή και ανεπανόρθωτη.	δραστηριοποιούνται εντός του Πάρκου, στοχεύοντας με αυτό τον τρόπο στην ενίσχυση της προστασίας και προώθησης της ανάκτησης, της καλλιέργειας, της διατήρησης, της ανταλλαγής και της διάδοσης των παραδοσιακών ποικιλιών αλλά και των σχετικών γνώσεων για τοπικές καλλιεργητικές πρακτικές.		πατάτα Turquoise αναγνωρίζεται από τον οργανισμό Slow Food Foundation for Biodiversity ως ένα προϊόν αναγνωρισμένης ποιότητας που παράγεται με παραδοσιακές μεθόδους που ενισχύουν την προστασία των τοπικών καλλιεργειών χαρακτηριζόμενο ως «Slow Food Presidium». Η πατάτα Turquoise δεν κινδυνεύει πλέον να εξαφανιστεί.
--	--	---	---	--	---

ΙΤΑΛΙΑ (πηγή: PNGSL)	Ο Φορέας του Πάρκου δημιούργησε την ευκαιρία να αυξήσει την καλλιέργεια οσπρίων με τη συμμετοχή των νέων. Ανέπτυξε ένα μηχανισμό καλλιέργειας με πολιτιστικές προεκτάσεις επιδιώκοντας τις	Το έργο στοχεύει σε νέους που ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους και αναζητούν μια επαγγελματική ταυτότητα που δεν συνδέεται με τον αγροτικό κόσμο, αλλά ενδιαφέρονται γι' αυτόν. Παράλληλα στοχεύει σε αυτούς που έχουν χάσει τις δουλειές τους και που βλέπουν τον γεωργικό	Η πρωτοβουλία του Πάρκου εστιάζει στην : • Αναζήτηση νέων που ενδιαφέρονται να εμβαθύνουν στο θέμα της καλλιέργειας και επιθυμούν να ενταχθούν στου αγρότες «Θεματοφύλακες». • Αναζήτηση έμπειρων αγροτών που ενδιαφέρονται να μεταδώσουν τη γνώση στους νέους.	Η πρόσβαση σε γεωργική ιδιοκτησία καθίσταται δύσκολη από πολλούς νόμους και κανονισμούς. Ειδικά στα βουνά, μπορεί να είναι δύσκολο να εντοπιστούν οι ιδιοκτήτες της γης για αγορά ή ενοικίαση. Επιπλέον, οι αγρονομικές δυσκολίες της καλλιέργειας δεν	Το έργο έδωσε σε νέους την ευκαιρία να μάθουν σχετικά με μια δραστηριότητα από αυτούς που την ασκούν εδώ και δεκαετίες. Αυτό δημιούργησε νέες θέσεις εργασίας και νέες πηγές εισοδήματος. Ήταν επίσης δυνατό να ανακτηθεί και να
-----------------------------------	--	---	---	--	--

	θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Το έργο δεν επικεντρώνεται μόνο στα όσπρια, αλλά και στις δεξιότητες, την παράδοση, την εμπιστοσύνη και την ελπίδα που δύναται να αφήσει στις μελλοντικές γενιές το αποτέλεσμα των προσπαθειών των προγόνων μας.	τομέα ως τη δυνατότητα για την παραμονή τους στην περιοχή, αξιώνοντας την επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας. Υπάρχουν ηλικιωμένοι αγρότες που αισθάνονται την ανάγκη να μεταδώσουν τις γνώσεις, τον πολιτισμό και την εμπειρία τους σε ενθουσιώδεις νέους, ώστε να μη χαθεί το έργο καλλιεργητικών πρακτικών που κρατά για αιώνες.	• Αναζήτηση ποικιλιών οσπρίων μεταξύ των αγροτών που θα παρέχονται στους νέους. • Δημιουργία εκδήλωσης ευαισθητοποίησης σχετικά με την πρωτοβουλία.	υποστηρίζονται από κατάλληλα και οικονομικά βιώσιμα μέτρα, αποθαρρύνοντας πολλούς νέους ή δυσχεραίνοντας σημαντικά τη δουλειά τους.	διατηρηθεί ζωντανή η γεωργική παράδοση της περιοχής και η καλλιέργεια τοπικών ποικιλιών οσπρίων. Οι παλιότεροι, έμπειροι αγρότες κατάφεραν έτσι να μεταδώσουν τις πολύτιμες γνώσεις τους στις νεότερες γενιές.
ΙΤΑΛΙΑ (πηγή: PNGSL)	Στη μελισσοκομία, η αλυσίδα γύρης, από τη συγκομιδή έως την εμπορία του συσκευασμένου προϊόντος, βασίζεται στην παραδοσιακή επεξεργασία. Το μεγαλύτερο κομμάτι της παραγωγής αποξηραμένης γύρης προκύπτει από διαφορετικές μεθόδους συλλογής, μεταφοράς, κοσκινίσματος, κατάψυξης και ξήρανσης.	Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει ένα αποτελεσματικό, εξειδικευμένο δίκτυο για την προετοιμασία, την επεξεργασία και τη διανομή της γύρης ως εμπορικό προϊόν, η κατανάλωση αυτής αυξάνει. Παράλληλα, είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν διαδικασίες παραγωγής, ώστε να διασφαλιστεί ένα ασφαλές προϊόν που δεν θα έχει υποστεί διαδικασίες υποβάθμισης των διατροφικών και	Έχουν γίνει τα ακόλουθα βήματα: - ανάλυση της σημασίας των διαφόρων φάσεων της πρωτογενούς παραγωγής, προτείνοντας κατάλληλες μεθόδους συλλογής και επεξεργασίας για τη διασφάλιση της ακεραιότητας του προϊόντος. - προσδιορισμός διαδικασιών συλλογής / επεξεργασίας, επαλήθευση μεθοδολογιών που αποσκοπούν στην απόκτηση ενός προϊόντος που μπορεί εύκολα να διατηρηθεί με	Η περιορισμένη παραγωγή και πώληση γύρης από τους ίδιους τους μελισσοκόμους, οδήγησε στην εμπορία μόνο αποξηραμένης γύρης. Ο τομέας πάσχει από τα τυπικά μειονεκτήματα μιας εξειδικευμένης παραγωγής που δεν έχει ακόμη καθιερωθεί στην αγορά. Παράλληλα εντοπίζονται δυσκολίες οι οποίες αφορούν στις ιδιότητες του ίδιου του προϊόντος και των μεθόδων παραγωγής.	Το έργο προσφέρει ευκαιρίες ανάπτυξης όπως: - τη δυνατότητα παραγωγής «φρέσκιας» γύρης που μπορεί να θεωρηθεί «νέο προϊόν» σε σύγκριση με αυτό που βρίσκεται γενικά στην αγορά · - τον καθορισμό διαδικασιών συλλογής και επεξεργασίας προϊόντων που στοχεύουν στη διασφάλιση της διατήρησης των διατροφικών, και

		οργανοληπτικών χαρακτηριστικών περιορίζοντας τα οφέλη για την υγεία. Το συγκεκριμένο έργο επιδιώκει να καλύψει τις ανάγκες του τομέα παραγωγής "φρέσκου προϊόντος".	την πάροδο του χρόνου και που διατηρεί καλύτερα τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά. - πρόταση εφαρμογής διαδικασιών ιχνηλασιμότητας με στόχο τον εντοπισμό και απομάκρυνση προϊόντων που δεν είναι κατάλληλα για κατανάλωση.	Ακριβώς αυτές οι αρνητικές πτυχές, που συνδέονται με μια ακριβή τεχνογνωσία στην παραγωγή ποιοτικής γύρης, εμπόδισαν την ανάπτυξη αυτής της συγκεκριμένης γραμμής παραγωγής.	οργανοληπτικών χαρακτηριστικών της γύρης, προσφέροντας έτσι στους επιχειρηματίες της αλυσίδας εφοδιασμού μια ευκαιρία νέας παραγωγής.
ΕΛΛΑΔΑ (πηγή: ΟΝΡΜΑ)	Το "Κτήμα Κούρτη" είναι μια επιχείρηση με αυστηρά οικογενειακό χαρακτήρα. Όλη η παραγωγή γίνεται σε γραμμική καλλιέργεια. Η συνολική έκταση των αμπελώνων είναι 60 στρέμματα, ενώ από το 2006 εφαρμόζεται πιστοποιημένη βιολογική καλλιέργεια. Η επιχείρηση φέρνει εις πέρας όλες τις διαδικασίες, από τη φύτευση και την καλλιέργεια των αμπελιών, την οινοποίηση, την εμφιάλωση και την ωρίμανση των οίνων, τη διάθεση και την	Οι ανάγκες τις οποίες εντόπισε ο κ. Κούρτης, και ήταν απαραίτητο να διαχειριστεί, αφορούσαν τόσο στην επιλογή της ποικιλίας όσο και στον τύπο των καλλιεργητικών πρακτικών. Η πεποίθηση ότι η χρήση χημικών στις καλλιέργειες δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει ένα μακροπρόθεσμο μέλλον για την παραγωγή, υποβαθμίζοντας τις συνθήκες του μικροπεριβάλλοντος της φυτείας και απομακρύνοντας από τους στόχους της ευφορίας, αποτέλεσε τον βασικό άξονα αλλαγών. Η προσεκτική επιλογή του	Το πρώτο βήμα ήταν να διευρυνθεί σταδιακά η αρόσιμη γη, πρώτα από 1 εκτάριο σε 3,5 εκτάρια (2004) και στη συνέχεια από 3,5 εκτάρια σε 6 εκτάρια (2009), προκειμένου να οδηγήσει έναν επαρκή όγκο παραγωγής. Ως δεύτερο βήμα, και με σκοπό την επίτευξη υψηλής και σταθερής ποιότητας του παραγόμενου κρασιού και την προστασία της καλλιέργειας από ασθένειες, έγινε επικοινωνία με ειδικούς στην αμπελουργία και την οινοποιεία, παράλληλα με παρακολούθηση και συμμετοχή σε σεμινάρια αμπελουργίας, οινολογίας	Ο Νομός Πιερίας, στον οποίο εντοπίζεται χωρικά η δραστηριότητα, βρίσκεται στην πιο πρόσφατα οριοθετημένη αμπελουργική ζώνη στην Ελλάδα, πράγμα που σημαίνει ότι οι αρχές δίνουν προτεραιότητα σε άλλους τύπους καλλιέργειας. Η πολύ περιορισμένη γνώση και εμπειρία στην οινοποίηση στην ευρύτερη περιοχή, οδήγησε σε συγκεκριμένες επιλογές προώθησης προϊόντων και εφαρμογές καινοτόμων πρακτικών οινοποίησης	Σήμερα, το Οινοποιείο "Κτήμα Κούρτη" είναι μια πολύ υγιής, καινοτόμα και απολύτως βιώσιμη οικογενειακή επιχείρηση, η οποία παρά το μικρό της μέγεθος και την περιορισμένη παραγωγή της σε σχέση με τα επίπεδα διεθνούς οινολογίας (περίπου 26.000 φιάλες-750 ml / έτος), κατάφερε να επιτύχει 9 διαφορετικές ποικιλίες κρασιού υψηλής ποιότητας, και να ξεχωρίσει στον τομέα της βιολογικής γεωργίας, της προστασίας του

	προώθηση των προϊόντων, ακόμη και την προσφορά τους σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο γευσιγνωσίας που έχει δημιουργηθεί για τον σκοπό αυτό.	αμπελώννα και η συνολική στροφή στη βιολογική γεωργία αποτέλεσαν τα βασικά βήματα που σηματοδότησαν μια επιτυχημένη, πρότυπη και αειφόρο δραστηριότητα. Οι βασικές αλλαγές πυροδότησαν πολλές ακόμα ανάγκες, όπως: • πιο απαιτητικά καθήκοντα εργασίας, ειδικά σε ότι αφορά στην διασφάλιση της ποιότητας • την απόκτηση τεχνογνωσίας και απόκτηση εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με νέους τύπους καλλιέργειας • την αύξηση της παραγωγής για κάλυψη της ζήτησης χωρίς εκπτώσεις στην ποιότητα του προϊόντος • την ελαχιστοποίηση απωλειών παραγωγής • την επέκταση της καλλιεργούμενης γης • την υιοθέτηση και εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών διαχείρισης για την επέκταση του πλάνου	και οινοποίησης τα οποία και συνοδεύτηκαν με επισκέψεις σε πολλά οινοποιεία της χώρας. Ως ένα ακόμα βήμα το οποίο στόχευε στη διαφοροποίηση από την κλασική οινοπαραγωγή, επιδιώχθηκε μια στροφή στον γαστρονομικό τουρισμό και ειδικότερα στον οινοτουρισμό. Η αρχική ιδέα που αποδεικνύεται τώρα ως βασικός πυλώνας επιτυχίας, ήταν ότι τουλάχιστον το 70% της παραγωγής κρασιού, θα μπορούσε και θα έπρεπε να πωληθεί στις εγκαταστάσεις του οινοποιείου, απευθείας στον επισκέπτη, αφού αυτός θα το έχει πρώτα δοκιμάσει, και όχι με την τυπική διαδικασία του μάρκετινγκ. Σήμερα, η ιδέα αυτή έχει μετουσιωθεί σε Πράξη για τη μονάδα του κ. Κούρτη, καθώς στο χώρο της προσφέρονται και εκλεκτά εδέσματα που συνοδεύουν τη δοκιμή των κρασιών.	αποβλέποντας σε μια εναλλακτική πελατεία. Ο δανεισμός από τράπεζες αποτελούσε πάντα μια πρόκληση για ταχεία επέκταση της επιχείρησης, αλλά προτιμήθηκαν μικρότερα και σίγουρα βήματα με την συμμετοχή/υπαγωγή σε συγχρηματοδοτούμενα κοινοτικά και εθνικά προγράμματα αποτέλεσαν προκλήσεις. Η γραφειοκρατία σε όλες τις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης. Μεγάλη δαπάνη χρόνου και κεφαλαίου δαπανάται για την αποτελεσματική προώθηση των προϊόντων, ώστε να είναι ανταγωνιστικά στην αγορά. Σοβαρές δυσκολίες εύρεσης περισσότερης και πρόσφορης γης για την επέκταση της μονάδας, λόγω της ανάρτησης των δασικών χαρτών και της	περιβάλλοντος και της διατήρησης της βιοποικιλότητας. Το Οινοποιείο Κούρτη κατάφερε να κερδίσει πολυάριθμες σημαντικές διακρίσεις σε Διεθνείς Διαγωνισμούς Οίνου.
--	---	--	---	---	---

		εργασίας και του δυνητικού πελατολογίου.		οικειοποίησης πολλών καλλιεργήσιμων εκτάσεων από το Ελληνικό Δημόσιο.	
ΕΛΛΑΔΑ (πηγή: ΟΝΡΜΑ)	Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ράχης Πιερίας «Άγιος Λουκάς», είναι μια συνεταιριστική επιχείρηση η οποία ιδρύθηκε αρχικά το 1978 ως μια άτυπη ομάδα τριάντα (30) καλλιεργητών κερασιών που προέρχονταν από την Τοπική Κοινότητα της Ράχης, Πιερίας, και σήμερα απαριθμεί περίπου 250 μέλη, που αποτελούνται κυρίως από παραγωγούς κερασιών	Οι ανάγκες των καλλιεργητών κερασιών / μελών του συνεταιρισμού είχαν να κάνουν με τις μεθόδους καλλιέργειας: • αύξηση του μεγέθους των κερασιών, ώστε τα προϊόντα να γίνουν πιο ελκυστικά και ανταγωνιστικά στις αγορές • διασφάλιση της ομοιομορφίας μεγέθους και της γεύσης των τελικών προϊόντων, με όσο το δυνατόν πιο περιορισμένη εναλλαγή των χρησιμοποιημένων ποικιλιών κερασιών • εφαρμογή κοινών μεθόδων φυτοπροστασίας και γονιμοποίησης, υπό την καθοδήγηση εξειδικευμένων γεωπόνων • περαιτέρω ανάπτυξη επαγγελματικών προτύπων • μηχανοποίηση και αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής	Η αρχική Διαχειριστική Επιτροπή του Συνεταιρισμού ήταν πολύ μικρή και όχι καλά οργανωμένη. Έτσι, τα μέλη της άρχισαν να συμμετέχουν και να παρακολουθούν εθνικές και διεθνείς εκθέσεις, εργαστήρια και συνέδρια σχετικά με τον αγροτικό τομέα, προκειμένου να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για τις σύγχρονες αγροτικές προκλήσεις, τεχνικές και μεθόδους αλλά και τους τρόπους σύστασης λειτουργίας και διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών σε άλλες περιοχές της Ευρώπης. Ταυτόχρονα, αποφάσισαν να επανεξετάσουν τις γεωργικές πρακτικές που χρησιμοποιούνταν και να ακολουθήσουν ενημερωμένες πρακτικές σε όλα τα στάδια της καλλιέργειας, προκειμένου	Το κύριο πρόβλημα ήταν η έλλειψη υποδομής. Ο Συνεταιρισμός έπρεπε να πραγματοποιήσει και να χρηματοδοτήσει έρευνα σε συνεργασία με το Τμήματος Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Απουσία διαθέσιμου προϋπολογισμού, ο Συνεταιρισμός ενισχύθηκε από τράπεζες και συμμετείχε σε συγχρηματοδοτούμενα κοινοτικά και εθνικά προγράμματα. Η αυξημένη γραφειοκρατία αναφορικά με όλες τις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης. Η διαδικασία προώθησης των προϊόντων αποτελεί μια διαδικασία που απαιτεί χρόνο και	Τα μέλη του Συνεταιρισμού, μετά από μακροχρόνιες προσπάθειες, καλλιεργούν έως και 13 διαφορετικές ποικιλίες κερασιών. Ο συνεταιρισμός παράγει, τυποποιεί, συσκευάζει, προωθεί και εμπορεύεται κατά μέσο όρο 800 τόνους κερασιών κάθε χρόνο.

		• αύξηση χωρητικότητας αποθήκευσης • διεξοδική έρευνα αγοράς • αναζήτηση λύσεων για την αντιμετώπιση του κατακερματισμού των εδαφικών εκτάσεων και της πληθώρας χωραφιών μικρής επιφάνειας.	να επιτύχουν ομοιογένεια της παραγωγής με απώτερο στόχο την τυποποίηση και πιστοποίηση των προϊόντων. Το πρόβλημα του κατακερματισμού της γης και των μικρών ιδιοκτησιών δεν έχει λυθεί, με αποτέλεσμα να επηρεάζει την ομοιομορφία της ποιότητας και κυρίως τη ποσότητα της παραγωγής.	σχετίζεται με υψηλά έξοδα. Οι καιρικές συνθήκες αποτελέσαν και αποτελούν μια σημαντική πρόσκληση που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι αγρότες της περιοχής.	
ΕΛΛΑΔΑ (πηγή: ΟΝΡΜΑ)	Η <i>Olympus Olive Oil</i> είναι μια ιδιωτική επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο των εξαγωγών από το 2011. Κύρια προϊόντα της είναι το εξαιρετικά παρθένο ελληνικό ελαιόλαδο και δευτερεύοντα προϊόντα με βάση το ελαιόλαδο, όπως φυσικά καλλυντικά, χειροποίητα σαπούνια, κηραλοιφές, βαλσαμέλαιο και άλλα.	Η ανάγκη για την ασφαλή μεταφορά των ελιών στο ελαιοτριβείο, η οποία γινόταν αποκλειστικά χρησιμοποιώντας ζώα, όπως άλογα, μουλάρια και γαϊδούρια, άρχισε να γίνεται επιτακτική. Στις πρώτες εγκαταστάσεις υπήρχε περιορισμός διαθέσιμου χώρου και ξεπερασμένος μηχανολογικός εξοπλισμός έχοντας ως αποτέλεσμα τη σχετικά χαμηλή απόδοση. Υπήρχαν περιορισμένες γνώσεις για την εξέταση και το προσδιορισμό των ποιοτικών χαρακτηριστικών των	Η μετεγκατάσταση σε υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις, οι εξειδικευμένες γνώσεις, επιμορφώσεις, και η συμμετοχές της εταιρείας σε Διεθνείς εκθέσεις επέτρεψαν την μετάβαση από την κλασική σε μια μοντέρνα, ασφαλή και ποιοτική παραγωγή ενός αναγνωρισμένου διεθνώς προϊόντος. Παρακολούθηση σεμιναρίων, σχετικά με την αξιολόγηση της ποιότητας των προϊόντων, τη σημασία της ολοκληρωμένης διαχείρισης ελαιόλαδου, την	Αντικατάσταση των μυλόπετρων με σύγχρονα μηχανήματα και αυστηρή πιστοποίηση των υπηρεσιών της εταιρείας. Παραγωγή ελαιόλαδου και δευτερογενών προϊόντων ελιάς διευρύνοντας την οικονομική βιωσιμότητα και ευρωστία της εταιρίας. Επίλυση ζητημάτων αποβλήτων με πλήρη συμμόρφωση στην κοινοτική και εθνική	Η επιχείρηση ασχολείται κυρίως με την επεξεργασία και παραγωγή εξαιρετικά παρθένου ελληνικού ελαιόλαδου και αγνού παρθένου ελληνικού ελαιόλαδου, ενώ παρέχει υπηρεσίες τυποποίησης και συσκευασίας, καθώς και πώληση προϊόντων σε ιδιώτες. Επιπλέον, η εταιρεία παράγει και τυποποιεί δευτερεύοντα προϊόντα ελιάς όπως: Σπαθόλαδο, φυσικά καλλυντικά, αλοιφές κεριά μέλισσας,

		καρπών που χρησιμοποιούνταν (π.χ. έλεγχος οξύτητας). Επίσης, οι περιορισμένες γνώσεις για τις αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης, περιόριζαν σημαντικά τη δυνητική ποιότητα του προϊόντος. Η αντιμετώπιση των ανωτέρω προβλημάτων ήταν η μετεγκατάσταση σε μεγαλύτερες και ασφαλέστερες εγκαταστάσεις, η οποία συνοδεύτηκε από την εφαρμογή μέτρων και δράσεων που οδήγησαν στην αύξηση της παραγωγής και της ποιότητας του ελαιόλαδου.	καταλληλότητα των σύγχρονων μηχανημάτων Για την ασφάλεια και την ενημέρωση των πελατών, η <i>Olympus Olive Oil</i> έχει αναπτύξει σύστημα ιχνηλασιμότητας που δίνει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να ενημερώνεται για τα χαρακτηριστικά, τη προέλευση και την πορεία παραγωγής του Εξαιρετικά Παρθένου Ελαιόλαδου. Διεξοδική μελέτη της νομοθεσίας και αναζήτηση λύσεων σχετικά με διαδικασίες πιστοποίησης	περιβαλλοντική νομοθεσία.	χειροποίητα σαπούνια με βάση το ελαιόλαδο και άλλα φυσικά προϊόντα.
ΕΛΛΑΔΑ (πηγή: ΟΝΡΜΑ)	Η επιχείρηση <i>OLYMBIOTEΑ</i> ιδρύθηκε το 2008 στο Λιτόχωρο, Πιερίας με αποκλειστική ενασχόληση τα αρωματικά-φαρμακευτικά φυτά και βότανα. Η επιχείρηση εστιάζει στην παραγωγή σπόρων και	Στο παρελθόν, και πριν από την εγκατάσταση της καλλιέργειας τσαγιού, οι αγροτικές εκτάσεις της περιοχής αξιοποιούνταν για δενδροκομία και καλλιέργεια καπνού. Η απουσία πρότερης γνώσης, εμπειρίας και εξειδίκευσης ήταν σημαντική, η συλλογή	Επέκταση των καλλιεργήσιμων εκτάσεων ώστε να γίνει εφικτή η διαχείριση τις καλλιέργειας τσαγιού σε διάφορα στάδια ανάπτυξης, επιτρέποντας έτσι την παραγωγή, επεξεργασία και πώληση προϊόντων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.	Περιορισμένη διαθεσιμότητα σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις. Δεν υπήρχε καμία εμπειρία στην καλλιέργεια τσαγιού στην ευρύτερη περιοχή. Χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες σε όλες τις	Η επιχείρηση <i>OLYMBIOTEΑ</i> αποτελεί πλέον μια παραγωγική και προοδευτική αγροτική οικοτεχνική μονάδα, η οποία λειτουργεί εντός του οικισμού του Λιτόχωρου, αλλά έχει όλα τα φόντα να επεκταθεί δεδομένων

	την καλλιέργεια τσαγιού του βουνού ή τσάι Ολύμπου και προϊόντων που σχετίζονται με αυτό, σε ένα πλαίσιο βιολογικής γεωργίας. Η εταιρεία αξιοποιεί μια ιδιόκτητη έκταση περίπου 1,3 εκταρίων αποτελούμενη από διάφορες επιφάνειες που απλώνονται σε διάφορα μέρη της αγροτικής περιοχής του Λιτόχωρου επιτρέποντας την αξιοποίηση του συνόλου των κατάλληλων για τη παραγωγή τσαγιού μικρο-περιβαλλοντικών συνθηκών. Η επιχείρηση αναλαμβάνει τη συγκομιδή, τη ξήρανση, τη μεταποίηση, τη συσκευασία και τέλος την πώληση της διάσημης ειδικής ποικιλίας τσαγιού "Mt Olympus Tea - Sideritis Scardica", σε ποσότητες	πληροφοριών, η μελέτη βιβλιογραφίας, η συμμετοχή σε σεμινάρια και εργαστήρια, γινόταν πάντα με ίδια έξοδα. Αυτές οι επιλογές ωστόσο οδήγησαν στην ανάπτυξη μιας άκρως επιτυχημένης και καινοτόμου σε όλα τα στάδιά της, καλλιέργειας τσαγιού. Η επεξεργασία και η συσκευασία του παραγόμενου προϊόντος αποτελούν βασικές πτυχές της ελκυστικότητάς του προϊόντος στην αγορά, επιτρέποντας παράλληλα τη συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και διεθνείς εκθέσεις ως μέλος του εμπορικού επιμελητηρίου.	Η εταιρεία εισήγαγε και υιοθέτησε νέες και καινοτόμες γεωργικές πρακτικές. Ανάπτυξη σπορόφυτων, παραγωγή σπόρων για φύτευση, με την επιλογή των άριστων φαινοτύπων από τα πρώτα 700 φυτά και διατήρησή τους ως μητρικούς σπόρους, βελτιώνοντας γενετικά το τσάι της καλλιέργειας. Εισαγωγή καινοτόμων πρακτικών καλλιέργειας και κυρίως επεξεργασίας του τσαγιού που εξασφάλισαν την οικονομική βιωσιμότητα της επιχείρησης	διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης. Μικρή ζήτηση του προϊόντος στην εγχώρια αγορά. Η σωστή διαδικασία προώθησης και ενσωμάτωσης των προϊόντων στην αγορά αποτελεί μια διαδικασία που απαιτεί χρόνο και υψηλά έξοδα. Δυσκολίες επέκτασης της μονάδας, λόγω της ισχύουσας φορολογικής μεταχείρισης των μονάδων επεξεργασίας, μεταποίησης και εμπορίας τσαγιού από τις εθνικές οικονομικές αρχές.	των καινοτόμων καλλιεργητικών πρακτικών της, των υγιεινών και απολύτως ασφαλών βιολογικών προϊόντων της, αλλά και της ολοένα αυξανόμενης παγκόσμιας ζήτησης για φαρμακευτικά προϊόντα, λόγω της επικρατούσης υγειονομικής κρίσης. Όλες οι διαδικασίες επεξεργασίας, μεταποίησης και συσκευασίας του τσαγιού και των λοιπών φαρμακευτικών προϊόντων, λαβαίνουν χώρα στο παλαιό παντοπωλείο της οικογένειας, το οποίο με έξοδα της επιχείρησης έχει μετατραπεί σε μονάδα που πληροί όλα τα πρότυπα υγιεινής και διατροφής.
--	--	--	--	--	---

	που φτάνουν τα 600-800 κιλά το έτος, με βασικούς πελάτες / καταναλωτές να εντοπίζονται κατά βάση σε χώρες του εξωτερικού.				
ΕΛΛΑΔΑ (Πηγή: ΠΘ)	Ενεργητικές και παθητικές μέθοδοι που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε θερμοκήπια στη Μεσόγειο για τη μείωση της χρήσης της ενέργειας, χωρίς να επηρεάζεται η ποσότητα και η ποιότητα της παραγωγής.	Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης σε ένα θερμοκήπιο μπορεί να επιτευχθεί με κυρίως με δύο τρόπους: α) με μείωση των εισροών ενέργειας στο σύστημα του θερμοκηπίου και β) με αύξηση της παραγωγής ανά μονάδα ενέργειας. Η κύρια πρόκληση είναι να ικανοποιηθούν ταυτόχρονα και οι δύο αυτοί τρόποι ώστε να επιτευχθεί βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση σε συνδυασμό με απόλυτη μείωση της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας και των σχετικών εκπομπών CO ₂ της βιομηχανίας των θερμοκηπίων. Οι κύριες διεργασίες απώλειες ενέργειας σε φυσικούς αεριζόμενα θερμοκήπια είναι η συναγωγή και η ακτινοβολία από το κάλυμμα του θερμοκηπίου και η θερμική και λανθάνουσα	- Σωστός σχεδιασμός και εγκατάσταση και συχνός έλεγχος του ίδιου του θερμοκηπίου και του εξοπλισμού ελέγχου (τουλάχιστον στην αρχή και μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης) για να αποκομισθεί το μέγιστο όφελος του ενεργειακά αποδοτικού περιβαλλοντικού ελέγχου. - Εφαρμογή θέρμανσης λαμβάνοντας υπόψη τον άνεμο για τον έλεγχο της θερμοκρασίας. Οι απώλειες θερμότητας αυξάνονται γραμμικά καθώς αυξάνεται η ταχύτητα του ανέμου. - Εφαρμογή ολοκληρωμένης στρατηγικής με βάση τη θερμοκρασία. - Για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας που σχετίζεται με τον έλεγχο της υγρασίας, μπορούν να εφαρμοστούν πολλές τεχνικές, όπως ο καθορισμός	- Η υπάρχουσα τεχνολογία και τεχνογνωσία που αναπτύχθηκε στις χώρες της Βόρειας Ευρώπης γενικά δεν μπορεί να μεταβιβαστεί στη Μεσόγειο, αφού η τεχνολογία υψηλού επιπέδου είναι απρόσιτη για τους περισσότερους καλλιεργητές στη Μεσόγειο, επειδή το κόστος της είναι πολύ υψηλό σε σύγκριση με τη μέτρια επενδυτική ικανότητα αυτών των καλλιεργητών. Η τεχνογνωσία των καλλιεργητών της Βόρειας Ευρώπης είναι συχνά ακατάλληλη για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα των καλλιεργητών στη Μεσόγειο. - Ο έλεγχος της θερμοκρασίας απαιτεί ειδική γνώση της	- Μείωση 1 °C στη θερμοκρασία θέρμανσης εξοικονομεί περίπου 10% ενέργεια - Η εφαρμογή θέρμανσης εξαρτώμενης από τον άνεμο έχει ως αποτέλεσμα εξοικονόμηση ενέργειας 5 - 10% - Η εφαρμογή ολοκληρωμένης στρατηγικής με βάση τη θερμοκρασία έχει ως αποτέλεσμα εξοικονόμηση ενέργειας έως και 20% - Ο έλεγχος της υγρασίας εξοικονομεί περίπου 5% ενέργεια - Διαφορετικοί τύποι υλικών κάλυψης του θερμοκηπίου μπορούν να προκαλέσουν μείωση 25 - 51% στην ετήσια χρήση ενέργειας

		μεταφορά θερμότητας μέσω του αερισμού.	υψηλότερων σημείων ελέγχου υγρασίας, η μείωση του επιπέδου διαπνοής της καλλιέργειας, η εφαρμογή ενεργής αφύγρανσης με ανάκτηση θερμότητας. - Η αύξηση της μόνωσης χρησιμοποιώντας υλικά διπλού ή τριπλού στρώματος και εφαρμογή επικαλύψεων μειώνει την απώλεια ακτινοβολίας. Χρειάζεται να επιλεγούν εκείνα τα υλικά που χαρακτηρίζονται από χαμηλή διαπερατότητα της υπέρυθρης ακτινοβολίας. - Τα συστήματα σκίασης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη παθητικής ψύξης καθώς μειώνουν τη ροή της ηλιακής ενέργειας στο θερμοκήπιο κατά τη διάρκεια περιόδων με υπερβολικό επίπεδο ακτινοβολίας. - Οι εσωτερικές θερμοκουρτίνες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξισορρόπηση της θερμοκρασίας περιβάλλοντος του θερμοκηπίου και τη μείωση του κόστους θέρμανσης. Προσφέρουν ένα ορισμένο επίπεδο σκιάς κατά τη διάρκεια της ημέρας αντανακλώντας την ανεπιθύμητη ηλιακή ενέργεια προς τα έξω και όταν ανοίγουν	καλλιέργειας που καλλιεργείται, καθώς τα φυτά πρέπει να καλλιεργούνται εντός των υπο- και υπερ-βέλτιστων θερμοκρασιών. - Ο έλεγχος της υγρασίας πρέπει να εφαρμόζεται προσεκτικά καθώς ενδέχεται να εμφανιστούν κρούσματα μυκητολογικής νόσου, προκαλώντας καταστροφικές επιπτώσεις στην παραγωγή των καλλιεργειών. - Ένα σημαντικό μειονέκτημα των περισσότερων μονωτικών υλικών κάλυψης είναι το γεγονός ότι προκαλούν μείωση της μετάδοσης του φωτός και αύξηση των επιπέδων υγρασίας.	
--	--	---	---	---	--

			κατά τη διάρκεια της νύχτας, περιορίζουν την ψύξη μέσω ακτινοβολίας και τις απώλειες θερμότητας.		
ΕΛΛΑΔΑ (Πηγή: ΠΘ)	Προτείνονται τεχνικές διαχείρισης άρδευσης που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε καλλιέργειες θερμοκηπίου σε χώμα ή σε υπόστρωμα. Για πολλά χρόνια, η άρδευση εφαρμόστηκε σε καλλιέργειες σε σταθερά χρονικά διαστήματα και ποσότητες (χρονοδιάγραμμα ρολογιού) και πιο πρόσφατα με την εκτίμηση της ποσότητας της ηλιακής ενέργειας που αντιστοιχούσε στη δόση άρδευσης που καταναλώνεται από τη διαπνοή. Ωστόσο, έχει τεκμηριωθεί καλά ότι καμία από αυτές τις δύο μεθόδους δεν είναι αρκετά ακριβής για να ικανοποιήσει τις ανάγκες άρδευσης του φυτού όταν χρησιμοποιείται ως μοναδικό κριτήριο άρδευσης.	Ο βέλτιστος προγραμματισμός άρδευσης των θερμοκηπιακών καλλιεργειών είναι πολύ σημαντικός, καθώς επηρεάζει το περιβάλλον της ριζόσφαιρας, το δυναμικό του νερού των μέσων και τη συσσώρευση αλατιού, τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζουν την ανάπτυξη των φυτών, τη φωτοσύνθεση, την παραγωγή και την ποιότητα των καλλιεργειών. Ο έλεγχος άρδευσης περιλαμβάνει τόσο τον προσδιορισμό του χρόνου άρδευσης όσο και της ποσότητας του νερού που απαιτείται. Για τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας, τα φυτά δεν πρέπει ποτέ να εξαντλούνται από άμεσα διαθέσιμο νερό ή να υπόκεινται σε συνθήκες που προκαλούν υδατικό στρες και μειώνουν την ανάπτυξή τους.	κατά τη διάρκεια της νύχτας, περιορίζουν την ψύξη μέσω ακτινοβολίας και τις απώλειες θερμότητας. - Υπάρχουν αρκετές προσεγγίσεις για τη λήψη αποφάσεων άρδευσης σε μια καλλιέργεια θερμοκηπίου. Οι πιο συνηθισμένες από αυτές είναι μέθοδοι που βασίζονται σε χρονοδιακόπτες, σε αισθητήρες και μοντέλα. Ένα σύστημα που εκμεταλλεύεται όλες αυτές τις προσεγγίσεις πολλαπλασιάζει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου της άρδευσης σε θερμοκήπια. - Παρακολούθηση και καταγραφή των παραμέτρων του μικροκλίματος του θερμοκηπίου και της καλλιέργειας (θερμοκρασία και σχετική υγρασία αέρα, ηλιακή ακτινοβολία, θρεπτικό διάλυμα που εφαρμόζεται, απορροή από την καλλιέργεια και το υπόστρωμα). - Επεξεργασία και ανάλυση των συλλεχθέντων δεδομένων. - Εφαρμογή μοντέλων για την εκτίμηση παραμέτρων και την προσομοίωση διαδικασιών. - Ανάλυση των αποτελεσμάτων των μοντέλων για τη διατύπωση προτάσεων.	Οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ του μικροκλίματος και των φυτών πρέπει να είναι πολύ γνωστές. Καθώς η ακρίβεια των μοντέλων εξαρτάται από την καλλιέργεια και σε μεγάλο βαθμό από το μικροκλίμα του θερμοκηπίου, τα μοντέλα πρέπει πρώτα να βαθμονομούνται για τη συγκεκριμένη καλλιέργεια υπό τις επικρατούσες περιβαλλοντικές συνθήκες του θερμοκηπίου. Είναι καλύτερα να παρακολουθούνται συνεχώς και αυτόματα ομάδες φυτών που κατανέμονται σε διάφορες θέσεις εντός του θερμοκηπίου παρά μεμονωμένα φυτά που ενδέχεται να μην παρέχουν αντιπροσωπευτικά δεδομένα σχετικά με την υδατική κατάστασή τους. φυτού.	- Οι ανάγκες της καλλιέργειας σε νερό μπορούν να εκτιμηθούν με ακρίβεια εκ των προτέρων. - Το νερό που χρησιμοποιείται από το φυτό μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια για μικρό χρονικό διάστημα. - Έχει επιτευχθεί 100% αύξηση της απόδοσης χρήσης νερού και λιπασμάτων. - Συνιστάται η χρήση του απλοποιημένου μοντέλου διαπνοής Penman-Monteith για τον υπολογισμό του ρυθμού διαπνοής των θερμοκηπιακών καλλιεργειών.

ΕΛΛΑΔΑ (Πηγή: ΠΘ)	Υπάρχουν διαθέσιμες τεχνικές διαχείρισης και ελέγχου συστημάτων παραγωγής θερμοκηπίου με υπόστρωμα. Παραδοσιακά, οι καλλιέργειες θερμοκηπίου καλλιεργήθηκαν στο έδαφος, αλλά τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται η μετάβαση σε συστήματα παραγωγής με υπόστρωμα λόγω των πλεονεκτημάτων που προσφέρουν τα υδροπονικά συστήματα. Σήμερα, τα συστήματα καλλιέργειας με υπόστρωμα είναι μια από τις πιο εντατικές μεθόδους παραγωγής που αναγνωρίζονται παγκοσμίως για την ικανότητά τους να υποστηρίζουν την αποτελεσματική και εντατική παραγωγή φυτών και ταυτόχρονα να εφαρμόζουν φιλική προς το περιβάλλον τεχνολογία και υπολογιστική νοημοσύνη.	Ο προγραμματισμός της άρδευσης και της λίπανσης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις των κλιματολογικών παραμέτρων στην πρόσληψη νερού από τις καλλιέργειες (π.χ. ρυθμός διαπνοής), τις οριακές τιμές πρόκλησης υδατικού στρες, την κατανάλωση ενέργειας των συστημάτων, την αποτελεσματική πρόσληψη θρεπτικών συστατικών, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλεί η έκπλυση λιπασμάτων και η απόρριψη υποστρωμάτων.	- Εφαρμογή μοντέλων διαπνοής βασιζόμενα στην αρχικά προτεινόμενη προσέγγιση των Penman-Monteith. - Εκμετάλλευση συστημάτων παρακολούθησης των φυτών για τη βελτιστοποίηση της απόδοσης της άρδευσης. - Τα θρεπτικά συστατικά να παρέχονται μαζί με νερό (θρεπτικό διάλυμα) ταυτόχρονα στην καλλιέργεια. - Ολόκληρη η διαδικασία παρασκευής του φρέσκου θρεπτικού διαλύματος να ελέγχεται αυτόματα μέσω υδροπονικού συστήματος λίπανσης. - Το νερό απορροής να επαναχρησιμοποιείται χωρίς να απορρίπτεται στη γύρω περιοχή. Το όφελος της ανακύκλωσης του θρεπτικού διαλύματος χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η παραγωγή προϋποθέτει ότι αναπληρώθηκε με κατάλληλες ποσότητες θρεπτικών ουσιών πριν από την επαναχρησιμοποίησή του. - Αξιοποίηση ημίκλειστων συστημάτων καλλιέργειας με υπόστρωμα. - Εφαρμογή μαθηματικών και εμπειρικών μοντέλων που προσομοιώνουν τη	- Η επικύρωση κάποιου μοντέλου υπό διαφορετικές κλιματολογικές συνθήκες δεν είναι πάντα επιτυχής. - Σε κλειστά συστήματα ανακύκλωσης, ορισμένα θρεπτικά και μη θρεπτικά συστατικά συσσωρεύονται σε περίσσεια στην ριζική ζώνη, προκαλώντας αύξηση της ολικής αλατότητας πάνω από την αποδεκτή οριακή τιμή. Τα ημίκλειστα συστήματα καλλιέργειας με υπόστρωμα ελέγχουν αποτελεσματικά τη συσσώρευση αλάτων στη ριζική ζώνη. - Υπάρχει δυσκολία στο να γίνουν μεμονωμένες διορθώσεις σε πραγματικό χρόνο σε κάθε θρεπτικό συστατικό λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές απαιτήσεις των καλλιεργειών, γεγονός που οδηγεί σε περιοδική απόρριψη των συστατικών κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας ή σε μερική αντικατάστασή τους. - Ο σχεδιασμός του συστήματος άρδευσης με σταγόνα πρέπει να έχει το σωστό μέγεθος ώστε να παρέχει νερό στην	- Η αποδοτικότητα χρήσης νερού και θρεπτικών ουσιών είναι υψηλότερη σε κλειστά συστήματα καλλιέργειας με υπόστρωμα σε σύγκριση με ανοιχτά συστήματα. - Στο σύστημα επανακυκλοφορίας με υπόστρωμα, οι απώλειες λιπασμάτων και η κατανάλωση νερού μπορεί να είναι χαμηλότερες κατά 15 – 65% και κατά 15 – 35%, αντίστοιχα, σε σύγκριση με ένα ελεύθερο σύστημα απορροής. - Η εφαρμογή ενός αλγορίθμου για τον προγραμματισμό της άρδευσης για τον προσδιορισμό του ρυθμού άρδευσης και της ποσότητας του θρεπτικού διαλύματος σε κάθε συμβάν άρδευσης μπορεί να οδηγήσει σε 100% αύξηση της απόδοσης της χρήσης νερού και λιπασμάτων σε αντίθεση με τις κοινές πρακτικές άρδευσης.
-------------------------------------	--	--	--	---	--

			συσσώρευση συγκεκριμένων ιόντων στο περιβάλλον της ριζικής ζώνης. - Το θρεπτικό διάλυμα στα συστήματα επανακυκλοφορίας να αντικαθίσταται περιοδικά κατά τη διάρκεια της καλλιέργειας. - Χρήση υποστρώματος μικρο-άρδευσης, καθώς είναι ίσως η πιο χρησιμοποιημένη, πολύ αποτελεσματική, μέθοδος παροχής νερού. - Η άμεση εκτίμηση της ποσότητας άρδευσης να πραγματοποιείται σύμφωνα με τα μοναδικά χαρακτηριστικά του υποστρώματος, χρησιμοποιώντας μια σχετική εξίσωση και ακολουθώντας τις κατάλληλες διαδικασίες για την απόκτηση των απαιτούμενων δεδομένων εισόδου. - Η ποιότητα του νερού να αξιολογείται με βάση τον τύπο του συστήματος καλλιέργειας με υπόστρωμα. - Η αλατότητα του θρεπτικού διαλύματος να ποσοτικοποιείται με βάση μετρήσεις ηλεκτρικής αγωγιμότητας, οι οποίες αντιστοιχούν στη συνολική ποσότητα των διαλυμένων ιόντων στο διάλυμα.	επιθυμητή πίεση και ρυθμό ροής. - Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ικανότητα συγκράτησης του νερού από το υπόστρωμα σε συστήματα καλλιέργειας με υπόστρωμα για την αποφυγή ανεπάρκειας νερού στα φυτά. - Διαφορετικοί τύποι συστημάτων καλλιέργειας με υπόστρωμα απαιτούν διαφορετικές προσεγγίσεις προγραμματισμού άρδευσης, οι οποίες με τη σειρά τους χρειάζονται τροποποίηση σύμφωνα με το μικροκλίμα που επικρατεί στο εσωτερικό του θερμοκηπίου.	
--	--	--	--	--	--

			- Εφαρμογή αλγόριθμου για τον προγραμματισμό της άρδευσης για τον προσδιορισμό του ρυθμού άρδευσης και της ποσότητας του θρεπτικού διαλύματος σε κάθε συμβάν άρδευσης.		
ΕΛΛΑΔΑ (Πηγή: ΠΘ)	- Ενεργητικές και παθητικές μέθοδοι θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για τον έλεγχο του κλίματος και των επιπέδων CO ₂ εντός ενός Μεσογειακού θερμοκηπίου, χωρίς να επηρεάζεται η ποσότητα και η ποιότητα της παραγωγής. Η έλλειψη ελέγχου του κλίματος σε πολλά θερμοκήπια στις Μεσογειακές χώρες οδηγεί σε ανεπαρκές μικροκλίμα που επηρεάζει αρνητικά τα στάδια της παραγωγής και την αποδοτικότητα της χρήσης των εισροών.	Η θερμοκρασία και η υγρασία είναι οι σημαντικότερες παράμετροι του κλίματος του θερμοκηπίου που πρέπει να ελέγχονται. Τα φυτά πρέπει να καλλιεργούνται εντός των υπο- και υπερ-βέλτιστων τιμών θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας. Επιπλέον, η συγκέντρωση CO ₂ πρέπει να παραμένει στα βέλτιστα επίπεδα για να υποστηριχθεί η φωτοσύνθεση των φυτών. Όλες αυτές οι μεταβλητές σχετίζονται έντονα με την ενέργεια που καταναλώνεται για τη λειτουργία του θερμοκηπίου.	Η μείωση του θερμικού φορτίου είναι το κύριο μέλημα για τη διαχείριση του κλίματος σε ένα θερμοκήπιο υπό θερμές κλιματικές συνθήκες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μειώνοντας την εισερχόμενη ηλιακή ακτινοβολία, αφαιρώντας την επιπλέον θερμότητα μέσω της ανταλλαγής αέρα και αυξάνοντας το κλάσμα της ενέργειας που κατανέμεται ως λανθάνουσα θερμότητα. Οι κουρτίνες σκίασης και το ασβέστωμα είναι οι κύριες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη μείωση της εισερχόμενης ηλιακής ακτινοβολίας. Ο αερισμός είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για την απομάκρυνση της επιπλέον θερμότητας μέσω της ανταλλαγής αέρα μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού χώρου όταν η εξωτερική θερμοκρασία του αέρα είναι χαμηλότερη. Η ψύξη μέσω της εξάτμισης είναι η κοινή τεχνική	- Ο μηχανικός αερισμός από τους ανεμιστήρες είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος αερισμού ενός θερμοκηπίου, αλλά καταναλώνει ηλεκτρικό ρεύμα. - Ο φυσικός ή ο μηχανικός αερισμός γενικά δεν επαρκεί για την εξαγωγή της περίσσειας ενέργειας κατά τη διάρκεια των ηλιόλουστων καλοκαιρινών ημερών. - Πριν από την εγκατάσταση ενός συστήματος ψύξης μέσω της εξάτμισης, πρέπει να υπολογιστούν οι απαιτούμενοι ρυθμοί ροής νερού. - Ο προσανατολισμός και η μόνωση του θερμοκηπίου επηρεάζει θετικά ή αρνητικά τις απώλειες θέρμανσης και συνεπώς τη στρατηγική και το κόστος θέρμανσης. - Η χαμηλή απόδοση των συστημάτων αερισμού των	Έχουν επιτευχθεί βελτιώσεις όσον αφορά τον περιβαλλοντικό έλεγχο εντός του θερμοκηπίου. Έχουν εφαρμοστεί αποτελεσματικά μέτρα για τον έλεγχο της θερμοκρασίας, της υγρασίας και των επιπέδων του CO ₂ μέσω προσαρμογών αερισμού, σκίασης, ψύξης, θέρμανσης και αφύγρανσης.

			για τη μείωση του αισθητού θερμικού φορτίου αυξάνοντας το κλάσμα της λανθάνουσας θερμότητας της υφιστάμενης ενέργειας.	θερμοκηπίων χαμηλού κόστους στις Μεσογειακές χώρες, σε συνδυασμό με τη χρήση διχτυών προστασίας από έντομα, οδηγεί σε σχετικά υψηλή μείωση του CO₂. - Ο καθορισμός βέλτιστων σημείων ρύθμισης της συγκέντρωσης του CO₂ είναι μια πολύπλοκη διαδικασία καθώς εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως ο ρυθμός φωτοσύνθεσης, η ισορροπία του CO₂ στον εσωτερικό χώρο που επηρεάζεται από τον αερισμό, οικονομικά ζητήματα κ.λ.π. - Η συμπύκνωση μπορεί να είναι ένα μείζον πρόβλημα και, δυστυχώς, τουλάχιστον σε ορισμένες περιόδους του έτους, δεν μπορεί να αποφευχθεί εντελώς.	
ΕΛΛΑΔΑ (Πηγή: ΠΘ)	Υπάρχουν διαθέσιμες πρακτικές που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν για την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνθηκών μέσα σε ένα κτηνοτροφικό κτίριο για τον έλεγχο του εσωτερικού κλίματος και	Οι περιβαλλοντικές συνθήκες που επικρατούν μέσα σε ένα κτηνοτροφικό κτίριο προκαλούν ποικίλες επιπτώσεις στη φυσιολογία και στη συμπεριφορά των ζώων. Η ποιότητα του αέρα και οι κλιματικές συνθήκες θεωρούνται σημαντικοί παράγοντες που τις	• Παρακολούθηση παραμέτρων του εσωτερικού κλίματος (θερμοκρασία, σχετική υγρασία, ταχύτητα ανέμου, διεύθυνση ανέμου) σε διάφορα σημεία και ύψη • Παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα εσωτερικού χώρου (αμμωνία και αιωρούμενα σωματίδια	- Οι παράμετροι της ποιότητας του αέρα και του κλίματος αλληλοεπιδρούν εντός του κτηνοτροφικού κτιρίου, ειδικά σε φυσικώς αεριζόμενο κτίριο όταν επικρατούν θερμές καιρικές συνθήκες. - Είναι δύσκολο να ελεγχθούν τα επίπεδα	- Οι συνθήκες θερμικής άνεσης, τα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης και ο ρυθμός αερισμού μπορούν να ρυθμιστούν επαρκώς σε σχεδόν πραγματικό χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τις εσωτερικές και τις εξωτερικές

	των επιπέδων ποιότητας του αέρα, ώστε να διασφαλιστεί η ευζωΐα των ζώων. Οι πρακτικές μπορούν να εφαρμοστούν και σε φυσικώς και σε μηχανικώς αεριζόμενα κτηνοτροφικά κτίρια.	επηρεάζουν. Η κακή ποιότητα του αέρα και οι κακές κλιματικές συνθήκες στο εσωτερικό προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις στα ζώα που σχετίζονται με την ευζωΐα, την υγεία, την ανάπτυξη, και την παραγωγή τους. Υπάρχει ανάγκη βελτίωσης των κλιματικών συνθηκών και μετριασμού των επιπέδων ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσα σε ένα κτηνοτροφικό κτίριο. Ο έλεγχος του κλίματος στα κτηνοτροφικά κτίρια βασίζεται κυρίως στη θερμοκρασία του εσωτερικού χώρου. Ωστόσο, ο έλεγχος της σχετικής υγρασίας θεωρείται ως μια από τις πιο σημαντικές διαδικασίες για τη βελτίωση του κλίματος στα κτηνοτροφικά κτίρια. Επομένως, πρέπει να εφαρμόζεται έλεγχος της σχετικής υγρασίας παράλληλα με τον έλεγχο της θερμοκρασίας. Επιπλέον, τα αιωρούμενα σωματίδια και η αμμωνία θεωρούνται σημαντικοί κίνδυνοι για την υγεία των ζώων.	διαφόρων διαστάσεων) σε διάφορα σημεία και ύψη • Χρήση ολοκληρωμένου συστήματος τηλεμετρίας για τη συλλογή και μεταφορά των δεδομένων που καταγράφονται από εξοπλισμό στο εσωτερικό του κτιρίου • Παρακολούθηση εξωτερικών μετεωρολογικών παραμέτρων (θερμοκρασία, σχετική υγρασία, ταχύτητα ανέμου, διεύθυνση ανέμου, ηλιακή ακτινοβολία, βροχόπτωση) • Εγκατάσταση ενσύρματων και ασύρματων αισθητήρων. • Ο κτηνοτρόφος χρειάζεται να μπορεί να έχει άμεση πρόσβαση στα δεδομένα και σε συγκεκριμένες συμβουλές. • Χρήση κατάλληλων δεικτών για την απλούστερη παρουσίαση των πληροφοριών.	υγρασίας σε ένα κτηνοτροφικό κτίριο, καθώς η ποσότητα της υγρασίας δεν παραμένει σταθερή, και εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως το σιτηρέσιο, η πρόσληψη τροφής, η πέψη της τροφής, το pH του στομάχου, η πρόσληψη νερού, τα χαρακτηριστικά των κοπράνων και των ούρων, το υλικό της στρωμνής, και ο τύπος του δαπέδου. - Υπό θερμές καιρικές συνθήκες, ο φυσικός αερισμός από μόνος του δεν είναι αποτελεσματική μέθοδος για τη μείωση των επιπέδων θερμοκρασίας μέσα σε ένα φυσικώς αεριζόμενο κτηνοτροφικό κτίριο, καθώς ο εξωτερικός θερμός αέρας μπορεί να μετακινηθεί στο εσωτερικό του κτιρίου με τον αερισμό, εμποδίζοντας έτσι την ψύξη μέσα στο κτίριο. Σε αυτήν την περίπτωση, προτείνονται επιπλέον, ενεργητικά και παθητικά, προστατευτικά μέτρα. - Ο ακριβής προσδιορισμός του ρυθμού αερισμού απαιτεί περισσότερα δεδομένα, όπως	περιβαλλοντικές συνθήκες. - Οι μετρήσεις θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την επικύρωση ενός αριθμητικού μοντέλου CFD που θα μπορούσε να εφαρμοστεί για την ποιοτική και ποσοτική αποτίμηση ροών θερμότητας και ρύπανσης στο εσωτερικό του κτιρίου.
--	---	--	---	---	---

				παρακολούθηση του επιπέδων συγκέντρωσης ενός αντιπροσωπευτικού αερίου (συνήθως του CO₂). Σε αντίθεση με τα κτηνοτροφικά κτίρια με μηχανικό αερισμό, είναι πιο δύσκολο να προσδιοριστούν οι ρυθμοί αερισμού σε φυσικώς αεριζόμενα κτίρια. - Παράγοντες, όπως ο αερισμός, οι πρακτικές σίτισης, τα υλικά της στρωμνής, η δραστηριότητα των ζώων και η διαχείριση της κοπριάς μπορούν να επηρεάσουν άμεσα ή έμμεσα την ποιότητα του εσωτερικού αέρα.	
--	--	--	--	--	--

GERMANIA (Πηγή: INTEGRA)	Το “Food for Life” είναι μια έκθεση που αναπτύχθηκε από την προσπάθεια μιας ομάδας ανθρώπων που εργάζονται στην Greenpeace σε όλο τον κόσμο, στο πλαίσιο της εκστρατείας “Food for Life”. Οι αγρότες είναι η ραχοκοκαλιά του ανθρώπινου πολιτισμού μας και αξίζουν μεγάλο σεβασμό και υποστήριξη. Ωστόσο, πολλοί αγρότες	Η αλυσίδα παραγωγής τροφίμων αντιμετωπίζει προβλήματα. Οι καταναλωτές δεν εμπιστεύονται πλέον αυτό που τρώνε. Πολλοί αγρότες αγωνίζονται με τη φτώχεια. Ο υποσιτισμός και η παχυσαρκία πλήττουν ζωές ακόμη και όπου - στην επιφάνεια - όλα φαίνονται εντάξει. Εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο συνεχίζουν να πεινούν, όλο και περισσότερο μέρα με τη μέρα. Επιπλέον, το	- Τροφική κυριαρχία - Οφέλη για τους αγρότες και τις αγροτικές κοινότητες - Έξυπνη παραγωγή τροφίμων και αποδόσεις - Βιοποικιλότητα και διαφορετικά συστήματα σπόρων - Βιώσιμη υγεία του εδάφους και καθαρότερο νερό - Οικολογική προστασία από παράσιτα - Παραγωγή τροφίμων ανθεκτική στο κλίμα	Η οικολογική γεωργία συνδυάζει τη σύγχρονη επιστήμη και την καινοτομία με σεβασμό στη φύση και στη βιοποικιλότητα. Εξασφαλίζει υγιείς καλλιέργειες και υγιεινή διατροφή. Προστατεύει το έδαφος, το νερό και το κλίμα. Δεν μολύνει το περιβάλλον με χημικές εισροές ούτε χρησιμοποιεί γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες. Τοποθετεί	Οι αγροτικές, κοινωνικές και καταναλωτικές κινήσεις, οι περιβαλλοντολόγοι, οι ακαδημαϊκοί και πολλοί άλλοι, ήταν θεμελιωτές στη δημιουργία του κινήματος υποστήριξης της αγροοικολογίας. Είναι ένα όραμα της βιωσιμότητας, της δικαιοσύνης και της κυριαρχίας των τροφίμων στην οποία τα ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα
--	---	---	--	---	--

	και οι οικογένειές τους, ειδικά οι μικροκαλλιεργητές, αγωνίζονται για μία ασφαλή και ανταμειβόμενη ζωή. Αυτή η έκθεση είναι αφιερωμένη στα εκατομμύρια των αγροτών στον κόσμο που καλλιεργούν τα τρόφιμα μας με αξιοπρέπεια και αγάπη, παίρνοντας συχνά πολύ λίγα σε αντάλλαγμα.	βιομηχανικής κλίμακας μοντέλο γεωργίας που βασίζεται στο κέρδος και στην εκτεταμένη χρήση χημικών, με το οποίο ασχολούνται σε πολλές περιοχές του κόσμου, είναι μια τεράστια απειλή για τον πλανήτη. Η πιο θετική, βιώσιμη και ανθρώπινη προσπάθεια - η παραγωγή και η κατανάλωση τροφής - έχει μετατραπεί σε απειλή, με σοβαρές συνέπειες για τους ανθρώπους και τον πλανήτη.		τους ανθρώπους και τους αγρότες - καταναλωτές και παραγωγούς, και όχι τις εταιρείες που ελέγχουν τώρα τα τρόφιμά μας - στην καρδιά του. Το όραμα της Greenpeace για τα τρόφιμα και τη γεωργία περιγράφει τι σημαίνει οικολογική γεωργία και πώς μπορεί να συνοψιστεί σε επτά αλληλεξαρτώμενες αρχές με βάση ένα σύνολο επιστημονικών στοιχείων για την αγροοικολογία.	καλλιεργούνται για να καλύψουν τις θεμελιώδεις ανθρώπινες ανάγκες και όπου ο έλεγχος των τροφίμων και της γεωργίας ανήκει στις τοπικές κοινότητες, και όχι στις διεθνείς εταιρείες. Μαζί, μπορούμε να επιστρέψουμε τα τρόφιμά μας σε αυτό που πάντα έπρεπε να είναι: πηγή ζωής - για όλους τους ανθρώπους στον πλανήτη. Reyes Tirado, Ερευνητικά εργαστήρια Greenpeace, Πανεπιστήμιο του Ξετερ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: INTEGRA)	Το “Χάους ντε Γουάλντς” (Οικία του Δάσους) είναι ένα κέντρο εκμάθησης και εκπαίδευσης με θέμα τη δασοκομία, την οικονομία βιώσιμης δασοκομίας και τη χρήση των δασών ως χώρους αναψυχής και φιλοξενίας της άγριας φύσης. Το “Χάους ντε Γουάλντς” είναι ανοιχτό για ανθρώπους κάθε ηλικίας και προσφέρει ειδικά προγράμματα για μαθητές και τάξεις μαθητών. Είναι μέρος του δικτύου βιώσιμης και ανθεκτικής δασοκομίας	Οι κάτοικοι πόλεων και αστικών περιοχών πρέπει να ενημερώνονται, εκπαιδεύονται και διδάσκονται για τον ρόλο και την λειτουργία των δασών. Τα δάση είναι χώροι αναψυχής, οικονομικής δραστηριότητας (ενεργή δασοκομία και βιομηχανίας ξύλου), χώροι φιλοξενίας και διατήρησης της άγριας φύσης, αναπαραγωγής ελαφιών και προστασίας της πανίδας και χλωρίδας. Τα δάση παίζουν έναν μεγάλο ρόλο στο γεωγραφικό και κλιματικό μας σύστημα. Όχι	Το “Χάους ντε Γουάλντς” είναι ένα καλό παράδειγμα “παιδαγωγικής του δάσους” και “δημόσιων αιθουσών διδασκαλίας” για περιβαλλοντική μόρφωση. Συνδυάζει εκπαίδευση και επιμόρφωση για το κοινό όπως επίσης και εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τους φοιτητές της γεωπονικής, δασοκομίας και οικονομίας του περιβάλλοντος. Το “Χάους ντε Γουάλντς” ιδρύθηκε πριν από 30 χρόνια και έχει αναπτυχθεί σε ένα εκπαιδευτικό ινστιτούτο που προσφέρει εξωσχολική	NA	Σήμερα, το “Χάους ντε Γουάλντς” μετρά πολλές χιλιάδες επισκέπτες ετησίως. Έχει ένα ενεργό και ανοιχτό ετήσιο πρόγραμμα με ομιλίες, διαλέξεις, σεμινάρια και εκπαιδεύσεις.

	και δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε δασικές περιοχές μέσα σε πόλεις και βιομηχανικές περιοχές.	απλά φιλτράρουν τον αέρα που αναπνέουμε και μας παρέχουν καθαρό, φρέσκο αέρα, αλλά επίσης μας προστατεύουν από εντόνους ανέμους και βροχές, αποθηκεύουν νερό, προσφέρουν καταφύγιο για τα άγρια ζώα, έντομα και μέλισσες και βοηθούνε στην ανταλλαγή θερμού και ψυχρού αέρα. Το περίπλοκο δασικό σύστημα πρέπει να προστατεύεται και η αξία των δασών πρέπει να εξηγείται στους επισκέπτες. Υπάρχει μια ευθύνη για τα δάση που όλοι πρέπει να μοιραστούμε. Κυρίως οι νέες γενιές που ζούνε σε πόλεις πρέπει να διδάσκονται περισσότερο για τον ρόλο, την λειτουργία και την αξία των δασών. Οι "Τάξεις μες το δάσος" ή "Το δάσος ως τάξη" προσφέρουν το ιδανικό περιβάλλον εκμάθησης.	επιμόρφωση για νέους και σεμινάρια για τους ενήλικες. Επίσης προσφέρει αθλητικές δραστηριότητες για όλες τις ηλικίες, παρουσιάσεις και ενημέρωση για τις παλαιότερες γενιές και ακολουθεί μια ολιστική προσέγγιση στο θέμα της εκπαίδευσης.		
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: INTEGRA)	Στη Γερμανία, ο θεσμός της βιολογικής καλλιέργειας αναπτύχθηκε τον εικοστό αιώνα για να αντιμετωπιστεί η βιομηχανοποιημένη γεωργία που δημιουργούσε όλο και	Η κύρια φιλοσοφία είναι απλή και βασίζεται στο παράδειγμα της φύσης, όπου οι αγρότες καλλιεργούν τη γη με τέτοιο τρόπο ώστε να αξιοποιούν πλήρως τους πόρους τους και να είναι αυτόντες. Αυτό σημαίνει ότι	Λίπανση: Σε συνδυασμό με την προσθήκη κοπριάς, στις βιολογικές καλλιέργειες, χρησιμοποιείται επίσης η ενσωμάτωση φυτών όπως είναι οι φακές και τα φασόλια στο έδαφος, καθώς προσθέτουν άζωτο στο χώμα.	Η παραγωγή λιπασμάτων καταναλώνει μεγάλο μέρος ενέργειας και δημιουργεί υψηλές εκπομπές CO ₂ . Το κέρδος που συγκεντρώνεται από την πώληση της σοδειάς είναι πολύ χαμηλό ώστε να	• Η ευαισθητοποίηση του κοινού έχει βελτιωθεί σημαντικά και η ανάγκη για βιολογικά τρόφιμα κ.λπ. έχει αναπτύξει το δικό της μερίδιο αγοράς. • Ένας συνδυασμός πολιτικών δράσεων και

	περισσότερα προβλήματα. Ο στόχος αυτού του είδους καλλιέργειας ήταν η παραγωγή τροφίμων με έναν φιλικό προς το περιβάλλον και τα ζώα τρόπο.	υπάρχει συνεργασία μεταξύ γεωργίας και κτηνοτροφίας. Έτσι, για παράδειγμα, μεγαλώνεις μόνο τον αριθμό των ζώων που μπορείς να ανταπεξέλθεις. Με παρόμοιο τρόπο, το ποσό της κοπριάς που παράγεται και χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια της γης, πρέπει να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις του εδάφους.	Αμειψισπορά: Σύμφωνα με τον κλασικό τρόπο καλλιέργειας της γης, η αμειψισπορά δεν συνιστάται σε όλες τις περιπτώσεις. Παρόλα αυτά, είναι καλό να εφαρμόζεται διότι βελτιώνει τη γονιμότητα του εδάφους και με αυτόν τον τρόπο τα ζιζάνια και άλλες εντομολογικές προσβολές δεν αναπτύσσονται. Εντομοκτόνα: Τα ζιζάνια είναι δύσκολο να κυριαρχήσουν αν λαχανικά καλλιεργούνται μετά από καλλιέργεια δημητριακών . Κτηνοτροφία: Η κτηνοτροφία πραγματοποιείται κατά τέτοιο τρόπο που σέβεται τα διαφορετικά είδη ζώου και τις ανάγκες του. Αυτό συμπεριλαμβάνει το μέγεθος του χώρου στο οποίο μεγαλώνουν και ζουν, την ανάγκη για τακτική άσκηση και την επιλογή της κατάλληλης τροφής. Η τροφή που στοχεύει εξολοκλήρου την πάχυνση των ζώων απαγορεύεται, όπως επίσης και το να μεγαλώνουν οι κόττες σε κλουβιά και οι χοίροι σε δικτυωτά δάπεδα. Αυτή η προσέγγιση διατηρεί τα ζώα υγιή. Τα αντιβιοτικά και κάθε άλλου είδους προληπτικών φαρμάκων επίσης απαγορεύονται στις βιολογικές	καλύψει τις ανάγκες των καλλιεργητών και γι' αυτό το λόγο οι καταναλωτές πρέπει να κατανοήσουν ότι αν θέλουν καλό φαγητό τότε πρέπει να πληρώσουν και το ανάλογο αντίτιμο.	προγραμμάτων ευαισθητοποίησης σε συνδυασμό με προγράμματα κατάρτισης για αγρότες και εμπειρογνώμονες του αγροτικού τομέα για τη βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία. • Προώθηση νέων δικτύων παράδοσης και αλυσίδων τροφίμων για ανθεκτικά και βιώσιμα παραγόμενα τρόφιμα. • Δημιουργία δικτύων αγροτών και εμπειρογνομόνων του αγροτικού τομέα για εκπαίδευση και ανταλλαγή γνώσεων, εμπειρογνωμοσύνης και κληρονομιάς • Υποστήριξη για "ετικέτες" για τους καταναλωτές να εντοπίζουν βιώσιμα προϊόντα σε αγορές όπως το "Demeter"
--	--	--	---	---	--

			καλλιέργειες. Αν τα ζώα αρρωστήσουν τότε η κάθε περίπτωση αντιμετωπίζεται ξεχωριστά. Γενετική μηχανική: Οι βιολογικές καλλιέργειες δεν αποδέχονται τη χρήση των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων αλλά αποδέχονται την χρήση ανθεκτικών ποικιλιών.		
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: INTEGRA)	Η πρωτοβουλία <i>Σεκεμ</i> ιδρύθηκε στην Αίγυπτο πριν από 40 χρόνια ως ένα αειφόρο και βιώσιμο έργο γεωργίας. Σήμερα, το <i>'πρασινίζοντας την έρημο'</i> είναι ένα από τα μεγαλύτερα έργα αειφόρου γεωργίας που συμπεριλαμβάνει 20.000 μικροκαλλιεργητές από την Αίγυπτο και την βόρεια Αφρική. Παρόμοια έργα βρίσκονται στην Γερμανία, την Αυστρία και την Ολλανδία.	Υπάρχει ανάγκη για τη διαχείριση των επιφανειακών και υπόγειων νερών, για την έξυπνη αξιοποίηση των φυσικών πόρων, για την ορθή χρήση λιπασμάτων, για διεθνείς συνεργασίες και τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων για νέους αγρότες.	- Πρέπει να δημιουργηθούν εκπαιδευτικά προγράμματα γεωργίας για νέους αγρότες και για τις οικογένειες τους. Να παρέχεται εκπαιδευτικό υλικό με την σχέση μεταξύ φύσης, γεωργίας και αειφόρου ανάπτυξης. - Να υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία για τις αρχές της βιολογικής καλλιέργειας και αειφόρου γεωργίας. - Να χρησιμοποιούνται αρχέγονες μέθοδοι καλλιέργειας και να καλλιεργείται η γη ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες και μεθόδους όπως τις μετέδωσαν οι παλαιότεροι αγρότες. - Να δημιουργηθούν διεθνή προγράμματα συνεργασίας και υποστήριξης. - Να δημιουργηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα μεγάλης κλίμακας το οποίο θα μπορούν να το παρακολουθούν	Στην Αίγυπτο υπάρχει διαφθορά και μηδενική κατανόηση ότι πρέπει να υπάρξει αλλαγή των παλιών μεθόδων καλλιέργειας. Επίσης πρέπει να δημιουργηθούν κανάλια διανομής αγροτικών προϊόντων που θα παρέχουν σταθερό εισόδημα. Υπάρχουν επίσης προβλήματα με τις αρχές που πρέπει να επιλυθούν, νέοι νομοί να δημιουργηθούν και να διευκολυνθεί το εμπόριο.	- Ένα από τα μεγαλύτερα έργα βιολογικής καλλιέργειας στον κόσμο με τυπικό μέγεθος λειτουργίας 70 εκταρίων 100% βιολογικό. - Έκθεση για την αειφόρο ανάπτυξη από το 2007. - Εναλλακτικό βραβείο Νόμπελ και βραβείο δικαιώματος διαβίωσης το 2003 - Έργο επισιτιστικής ασφάλειας 20000 άτομα ενεπλάκησαν στο <i>Sekem</i>.

			άτομα από όλα τα εκπαιδευτικά επίπεδα. - Να υπάρχουν επίσης υψηλά εθνικά επίπεδα καλλιεργειών, να έχουμε ως παραδείγματα μεθόδους καλλιεργειών που είναι επιτυχημένες και να τις μοιραζόμαστε με άλλους.		
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: INTEGRA)	Το κέντρο βιολογικής καλλιέργειας στο Πανεπιστήμιο του Χόχενχαϊμ προσφέρει • διδακτική ύλη στο θέμα των βιολογικών καλλιεργειών στο Πανεπιστήμιο του of Χόχενχαϊμ • προγράμματα έρευνας στις βιολογικές καλλιέργειες από διάφορα ινστιτούτα στο Πανεπιστήμιο μας. • οι εκδηλώσεις με θέμα τις βιολογικές καλλιέργειες στο Χόχενχαϊμ, Μπάντεν, Γούτεμπεργκ στη Γερμανία και διεθνώς. Το Πανεπιστήμιο του Χόχενχαϊμ είναι στη Στουτγάρδη και είναι το μεγαλύτερο Πανεπιστήμιο Γεωπονικών Επιστημών στη χώρα. Κατατάσσεται στα πρώτα 5	Υπάρχει ανάγκη για τη δημιουργία προγράμματος σπουδών συμφώνα με το a HEI, με μαθήματα που μπορούν να παρακολουθηθούν σε συνδυασμό με τα μαθήματα την κλασσικής γεωργίας. Οι προπτυχιακοί μαθητές των γεωπονικών επιστημών μπορούν να επιλέξουν προαιρετικά μαθήματα βιολογικής καλλιέργειας στα Γερμανικά. Μαθητές του τμήματος “Γεωπονικής Βιολογίας” και “Βιοενεργείας και Αειφόρων Υλικών” μπορούν να διαλέξουν τα μαθήματα αφότου έχουν πάρει την άδεια της εξεταστικής επιτροπής. Το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών επισημαίνει, ότι το εμπόριο βιολογικών προϊόντων αυξάνεται παγκοσμίως και οι καταναλωτές ενδιαφέρονται	Οι στόχοι μας είναι: Οι βιολογικές καλλιέργειες βασίζονται σε μια ολική προσέγγιση γι’ αυτό και η επεξεργασία και η διαφήμιση των βιολογικών προϊόντων χρήζει εξειδικευμένης γνώσης. Οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες και γνώση σε όλα τα σχετικά πεδία των βιολογικών καλλιεργειών , από την παραγωγή στην επεξεργασία, την διαφήμιση και την πιστοποίηση των προϊόντων: Βιολογικές καλλιέργειες Βιολογική κτηνοτροφία Βιολογικές καλλιέργειες σε τροπικά και υποτροπικά κλίματα Αλυσίδα τροφίμων και δίκτυα στις βιολογικές καλλιέργειες Ανάπτυξη εμπορίου βιολογικών καλλιεργειών σε ευρωπαϊκές χώρες. Οι φοιτητές επίσης διδάσκονται: • πώς να δουλεύουν σε ομάδα με δομή και στόχους.	Η χρηματοδότηση και πιστοποίηση τακτοποιείται από εμάς καθώς δεν υπάρχουν δίδακτρα για τις ανώτερες πανεπιστημιακές σπουδές στην Γερμανία. Παρόλα αυτά οι φοιτητές από άλλες χώρες χρειάζεται να πληρώσουν ένα μικρό ποσό διδάκτρων.	Το Κέντρο για τη Βιολογική Γεωργία ήταν ένα από τα πρώτα ΑΕΙ που προσφέρουν προγράμματα προπτυχιακά, μεταπτυχιακά, και εκπόνησης διδακτορικής διατριβής για τη βιολογική γεωργία ως προγράμματα σπουδών πλήρους απασχόλησης. Τα προγράμματα διατίθεται σε ενότητες. Η βιολογική γεωργία διαδραματίζει εξέχοντα ρόλο στην έρευνα και τη διδασκαλία στο Πανεπιστήμιο του Hohenheim. Η διδασκαλία και η έρευνα, σύμφωνα με την ιδέα του οργανισμού και τη διεπιστημονική του φύση, δεν καλύπτονται από ένα μόνο ινστιτούτο, αλλά μάλλον συντονίζονται και οργανώνονται από το

	πανεπιστήμια της Ευρώπης και μέσα στα πρώτα 10 σε παγκόσμιο επίπεδο.	όλο και περισσότερο για την ποιότητα και βιώσιμη παραγωγή του. Αυτός είναι και ο λόγος που υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για περισσότερους ειδικούς στο θέμα των βιολογικών καλλιεργειών. Το πτυχίο σπουδών μπορεί να επιτευχθεί ως 'μονό πτυχίο' ή ως 'διπλό πτυχίο' κατά το οποίο οι μαθητές πρέπει να περάσουν το δεύτερο έτος των σπουδών τους σε ένα από τα 4 Πανεπιστήμια που συνεργαζόμαστε.	• πώς να αναπτύξουν ηγετικές ικανότητες. • πώς να κάνουν επίλυση προβλημάτων.		Κέντρο Βιοκαλλιεργητών. Αυτή η προσέγγιση ενθαρρύνει τη διεπιστημονική εργασία μεταξύ των ινστιτούτων και προωθεί τα συστήματα σκέψης στους μαθητές.
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: NSWMN)	Υπήρχαν συχνά υπαίθριες αγορές αγροτικών προϊόντων που προσέφεραν φρούτα και λαχανικά τοπικής παραγωγής, αλλά και εξωτικά φρούτα που έχουν εισαχθεί από άλλες χώρες. Μόνο πωλητές από την τοπική περιοχή επιτρέπεται να πουλήσουν τα προϊόντα τους. Οι υπαίθριες αγορές έχουν τόσο μεγάλη επιτυχία, που ακόμη και πωλητές που δεν προέρχονται από την περιοχή να θέλουν να πάρουν μέρος και να	Η σημαντικότητα της παραγωγής τοπικών αγροτικών προϊόντων όλο και περισσότερο αυξάνεται στην κοινωνία. Παρόλα αυτά πολλοί καταναλωτές έχουν ελάχιστο χρόνο να αγοράσουν απευθείας από φάρμες και κάθε φάρμα δεν έχει την δυνατότητα πώλησης προϊόντων στον χώρο της.	Οι υπαίθριες αγορές αγροτικών προϊόντων πρέπει να προσφέρουν στους επισκέπτες την δυνατότητα να γνωρίζουν από πού προέρχεται το κάθε προϊόν, τη δυνατότητα να έρχονται σε επαφή με τους καλλιεργητές και να μπορούν να αγοράζουν τα προϊόντα τους τοπικά. Παρομοίως, να προσφέρεται στους καλλιεργητές μια επιπρόσθετη δυνατότητα πώλησης των προϊόντων τους. Οι υπαίθριες αγορές είναι οργανωμένες και συντονίζονται από το φυσικό πάρκο σε συνεργασία με την τοπική κοινότητα. Οι διοργανωτές επιλέγουν να συνεργάζονται με τοπικούς		Εν τω μεταξύ, οι αγορές του φυσικού πάρκου έχουν γίνει καθιερωμένες εκδηλώσεις στην περιοχή, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην ευαισθητοποίηση των πελατών (ντόπιοι και επισκέπτες) να αγοράζουν τοπικά προϊόντα από τους αγρότες. Οι αγορές έχουν γίνει με ποικιλία τοπικών τροφίμων. Πολλοί εκθέτες επωφελούνται από τις αγορές και κατάφεραν να πελατειακή βάση.

	πουλήσουν τα προϊόντα τους.		καλλιεργητές , επιλέγουν τα προϊόντα προσεκτικά και στην συνέχεια αναλαμβάνουν μόνοι τους την διαφήμιση της εκδήλωσης (διάχυση σε κοινωνικά διαδίκτυα, διανομή φυλλαδίων κλπ.). Οι τοπικές κοινότητες και τα δημαρχεία διοργανώνουν ένα πρόγραμμα υποστήριξης κατάλληλο για τις υπαίθριες αγορές, για παράδειγμα μουσικές εκδηλώσεις , προγράμματα απασχόλησης παιδιών κλπ.		
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: NSWMN)	Εξαιτίας της εντατικοποιημένης γεωργίας, οι μονοποικιλιακές καλλιέργειες ή η συχνή κοπή του γρασιδιού, η διαθεσιμότητα αγριολούλουδων έχει μειωθεί ιδιαίτερα και μαζί με την αυτήν και η διαθεσιμότητα εντομών (αγριομέλισσες, πεταλούδες κλπ.) και πουλιών.	Αρκετοί πολίτες θα θέλουν να υποστηρίξουν την βιοποικιλότητα. Αλλά πολλοί λίγοι έχουν την γνώση πώς να το επιτύχουν. Πολλές καλοπροαίρετες πράξεις έχουν ως μονό στόχο την προσωπική διαφήμιση και αποτυγχάνουν λόγω του ότι δεν είναι επαγγελματικά στημένες. Ένα ινστιτούτο είναι συνεπώς απαραίτητο να αναλάβει αυτήν την δράση, να διδάξει πώς να γίνει η υποστήριξη της βιοποικιλότητας, να λάβει τα καταλληλά μετρά και να λειτουργήσει ως πλατφόρμα ενημέρωσης και δικτύωσης.	Αυτό το έργο έγινε για πρώτη φορά το 2016 με πόλεις, κοινότητες και εταιρείες να παρέχουν γη που βρίσκονταν σε αγρανάπαυση, για να καλλιεργηθούν τοπικά, αιωνόβια αγριολούλουδα. Επιπρόσθετα, δράση του πάρκου είναι να συντονίσει και διοργανώσει το συνολικό έργο με το να ενημερώσει και να βοηθήσει στην δικτύωση των εταίρων και την ενημέρωση του κοινού.	Είναι πολύ σημαντικό να πεισθούν οι εταίροι του προγράμματος. Στην περίπτωση των τοπικών κοινωνιών αυτό σημαίνει ότι για παράδειγμα ένα λιβάδι με αγριολούλουδα θα δείχνει λιγότερο περιποιημένο από ότι ένα λιβάδι με φρεσκοκομμένο γρασίδι.	Από την έναρξη του έργου πριν από τέσσερα χρόνια, 50.000 τετραγωνικά μέτρα γης έχουν ήδη σπαρθεί με γηγενή λιβάδια αγριολούλουδου. Το φυσικό πάρκο έχει ήδη καταφέρει να ευαισθητοποιήσει πολλούς ανθρώπους στην προστασία της βιοποικιλότητας και να τους εμπνεύσει να συμμετάσχουν στο έργο.
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	Το "Obstbrennerweg" είναι ένα πεζοπορικό μονοπάτι 20 χιλιομέτρων	Στον τουρισμό, τα τοπικά προϊόντα χρησιμοποιούνται ευρέως στις διαφημίσεις για	Η κοινότητα του Νόρντραχτ, μαζί με τους τοπικούς αγροτικούς συνεταιρισμούς,	Μηδενικές δυσκολίες.	Το "Obstbrennerweg" το επισκέπτονται πολλοί πεζοπόροι, οι πίνακες

(Πηγή: NSWMN)	στην περιοχή της Νόρντραχτ. Το μονοπάτι περνάει μέσα από μια περιοχή που υπάρχουν 15 φάρμες και αποστακτήρα. Οι περιπατητές μπορούν να κάνουν ένα διάλλειμα εκεί και να γευτούν τα τοπικά εδέσματα, όπως επίσης και να κάνουν τις αγορές τους. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής, οι περιπατητές ενημερώνονται για την ιστορία των αποστακτηρίων και για τις παλιές ποικιλίες φρούτων που χρησιμοποιούνται σε αυτά, με πληροφορίες που βρίσκονται πάνω σε πίνακες στο μονοπάτι.	την αναγνώριση του τόπου. Ταυτόχρονα, οι επισκέπτες αναζητούν μοναδικές εμπειρίες και ταξίδια γευστικής γνώσης όταν επισκέπτονται έναν νέο τόπο. Η κοινότητα του Νόρντραχτ το έχει αντιληφθεί αυτό από νωρίς. Η μικρή αυτή κοινότητα είναι σίτι για μια συγκριτικά μεγάλη ομάδα αποστακτηρίων τα οποία λειτουργούν ακόμα με παραδοσιακό τρόπο.	έχει σχεδιάσει την διαδρομή του μονοπατιού. Πίνακες με πληροφορίες έχουν τοποθετηθεί καθ' όλη την διαδρομή. Φυλλάδια μοιράστηκαν για να προωθήσουν το μέρος. Το φυσικό πάρκο κατάφερε να κάνει αυτό το έργο πραγματικότητα με χρηματοδοτήσεις και μέσω της διαφήμισης προσφορών. Τοπικές σχέσεις προμήθειας έπρεπε να αναπτυχθούν καθώς δημιουργούνταν αυτές οι αγορές.		πληροφοριών κατά μήκος της διαδρομής δίνουν τις απαραίτητες πληροφορίες. Τα αγροκτήματα και τα αποστακτήρα κατά μήκος της διαδρομής μπορούν πλέον να προσφέρουν τα προϊόντα τους σε πεζοπόρους για δοκιμή και πώληση και να επωφεληθούν από την αυξημένη προστιθέμενη αξία. Ο συνδυασμός μιας τουριστικής προσφοράς με τοπικά προϊόντα λειτουργεί καλά.
GERMANIA (Πηγή: NSWMN)	Υπάρχουν δυο είδη υπαίθριων αγορών στεγασμένες σε παλιούς αχυρώνες στο Φυσικό Πάρκο Μαύρου Δάσους Κεντρικό/ Βόρειο (Nature Park Black Forest Central/North). Στο "Naturpark-Marktscheune Berghaupten" και στο "Geroldsauer Mühle" στην Μπαντεν-Μπαντεν όλα περιστρέφονται γύρω από την τοπική κουζίνα. Όλοι επικεντρώνονται στην	Η σημασία της παραγωγής τοπικών αγροτικών προϊόντων, αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο από την κοινωνία. Υπάρχουν πολλές μικρές φάρμες στο φυσικό πάρκο που πουλάνε εξ' ολοκλήρου τα προϊόντα παραγωγής τους. Αλλά δεν υπήρχε πουθενά στο φυσικό πάρκο ένα μέρος όπου κάποιος θα μπορούσε να πάει και να αγοράσει όλα τα προϊόντα της περιοχής συγκεντρωτικά. Πολλοί	Το πιλοτικό έργο του "Naturpark-Marktscheune in Berghaupten", ξεκίνησε το 2011. Ο ιδιοκτήτης αυτού του αχυρώνα είναι ο ίδιος αγρότης και πρωτοπόρος στην αειφόρο γεωργία. Μαζί με αυτόν, η ιδέα του να δημιουργηθεί μια αγορά μέσα στον αχυρώνα που θα συνδυάζει γαστρονομικές εμπειρίες και θα παρέχει πληροφορίες για την περιοχή στους τουρίστες, δημιουργήθηκε. Σε τοπικό επίπεδο, η αξιολόγηση, η		Οι δύο υπαίθριες αγορές έχουν εξελιχθεί σε καλά αναγνωρισμένους και καθιερωμένους θεσμούς στην περιοχή, οι οποίοι συμβάλλουν σημαντικά στην ευαισθητοποίηση των πελατών (ντόπιοι και επισκέπτες) να αγοράζουν προϊόντα της περιφέρειας. Και τις δύο αγορές τις επισκέπτονται τουρίστες καθώς και ντόπιοι. Ταυτόχρονα, οι υπαίθριες αγορές προσφέρουν

	τοπική αγορά όπου μπορούν να αγοράσουν τοπικά εδέσματα. Εποχιακά φρούτα και λαχανικά, προϊόντα αρτοποιείου και κρεοπωλείου, τοπικά ποτά και πολλά περισσότερα προσφέρονται στους καταναλωτές. Επίσης προσφέρονται γαστρονομικές προσφορές. Το μενού του οικοδεσπότη συμπεριλαμβάνει εποχιακά και τοπικά πιάτα. Οι δυο αυτές αγορές σε αχυρώνες είναι καθιερωμένα έργα τοπικής διαφήμισης του πάρκου.	άνθρωποι δεν έχουν χρόνο να ταξιδέψουν από και προς μια φάρμα, ούτε το χρόνο να επισκεφτούν πολλές διαφορετικές φάρμες για να αγοράσουν όσα χρειάζονται. Επίσης, οι αγρότες και οι μικροπωλητές ψάχνουν όλο και περισσότερα μέρη να πουλήσουν τα προϊόντα τους.	αυθεντικότητά και συνέχεια της ποιότητας στην διαχείριση και διαφήμιση των τοπικών αγροτικών προϊόντων είναι οι κύριοι στόχοι αυτό του έργου. Η δεύτερη αγορά μέσα σε αχυρώνα, η The second market barn, the "Geroldsauer Mühle", αναπτύχθηκε με σχετικές πιλοτικές σκέψεις το 2015 με έναν αγρότη επίσης να είναι ο ιδιοκτήτης του χώρου.		στους αγρότες της περιφέρειας μια (επιπλέον) πλατφόρμα μάρκετινγκ και πωλήσεων. Τα επόμενα χρόνια θα προστεθούν περαιτέρω αγορές.
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (Πηγή: NSWMN)	Το Μεσημεριανό στο Φυσικό Πάρκο (Nature Park Brunch) στην φάρμα προσφέρει "ένα σπίτι να δοκιμάσεις και ν' απολαύσεις". Οι ιδιοκτήτες φάρμας ανοίγουν τα σπίτια τους και προσφέρουν στους ντόπιους και επισκέπτες ένα πλούσιο μπουφέ με τοπικά εδέσματα με υλικά που προέρχονται από τις φάρμες τους. Επίσης οργανώνουν εκδηλώσεις	Για κάποιο διάστημα έχει υπάρξει αποξένωση μεταξύ της κοινωνίας και της γεωργίας. Ταυτόχρονα παρατηρείται δραματική μείωση στους αριθμούς των αγροκτημάτων, κυρίως σε περιοχές που η διατήρηση του οικοσυστήματος είναι στο στόχαστρο. Η περιοχή χρειάζεται τους αγρότες που διατηρούν το τυπικό, πολιτισμικό τοπίο του Μαύρου Δάσους (Black Forest) με τις χαρακτηριστικές	Το Μεσημεριανό στο Φυσικό Πάρκο, έχει στόχο να προσφέρει στους ντόπιους και τους επισκέπτες μια ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τους αγρότες της περιοχής και να έχουν την ευκαιρία να δούνε από πρώτο χέρι πως είναι η αγροτική ζωή. Ταυτόχρονα, να παρέχει μια πλατφόρμα στους αγρότες όπου θα μπορούν να παρουσιάσουν τη φάρμα τους και τα προϊόντα τους. Η εκδήλωση οργανώνεται σε συνεργασία με τους ντόπιους	Μόνο προϊόντα που έχουν καλλιεργηθεί στην ίδια την φάρμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υλικά στην παρασκευή του μεσημεριανού. Όσα προϊόντα χρησιμοποιούνται ή προσφέρονται δεν είναι από την ίδια φάρμα τότε πρέπει να δηλώνουν οι αγρότες από ποια άλλη φάρμα εκ των οποίων παίρνουν μέρος είναι. Αγορασμένα προϊόντα από το εμπόριο δεν μπορούν να	Το Μεσημεριανό στο Φυσικό Πάρκο έχει γίνει μια καθιερωμένη εκδήλωση στην περιοχή, η οποία συμβάλλει σημαντικά στην ευαισθητοποίηση των πελατών (ντόπιοι και επισκέπτες) για να αγοράσουν τοπικά προϊόντα από τους αγρότες. Πολλές φάρμες επωφελούνται από το μεσημεριανό και κατάφεραν να

	στην φάρμα, για παράδειγμα παιδικά προγράμματα ή περιήγηση της φάρμας. Αυτό το Μεσημεριανό συμβαίνει μια φορά τον χρόνο την πρώτη Κυριακή του Αυγούστου με περίπου 20 με 25 φάρμες να συμμετέχουν. Η εκδήλωση αυτή γίνεται στο χώρο των εφτά πάρκων στην περιοχή της Μπαντεν-Γουτερμπεργκ.	αλλαγές του δάσους, την χλωρίδα του και τα λιβάδια του, ανοιχτά στο κοινό κατά την περίοδο καλλιέργειας.	αγρότες και λαμβάνει μέρος στο πάρκο. Οι υπεύθυνοι του πάρκου αναλαμβάνουν την διαφήμιση (φυλλάδια, αφίσες κλπ.). Διοργανώνεται επίσης μια εκδήλωση ετήσια για τους αγρότες όπου λαμβάνουν εξειδικευμένη εκπαίδευση και προτάσεις για το πώς να οργανώσουν και παρουσιάσουν ένα ελκυστικό μεσημεριανό μπουφέ, ή για το ποια πιάτα είναι καταλληλά για αυτήν την εκδήλωση.	πάρουν μέρος (με εξαίρεση τον καφέ, το τσάι και την σοκολάτα). Για τους αγρότες, η οργάνωση του μεσημεριανού είναι μια ιδιαίτερα δύσκολη πρόκληση και γι' αυτό τον λόγο η διαφήμιση της εκδήλωσης αναλαμβάνεται από το πάρκο.	δημιουργήσουν μια πελατειακή βάση.
--	---	---	--	--	---

ΚΥΠΡΟΣ (Πηγή: SYNTHESIS)	Ο <i>κήπος της Kika</i> είναι μια ιδιωτική επιχείρηση που επικεντρώνεται στη βιώσιμη γεωργία, χρησιμοποιώντας παραδοσιακές κυπριακές πρακτικές, εφαρμόζοντας την ιδέα του brunch και καθιστώντας τα προϊόντα διαθέσιμα-ως τελικό προϊόν- στο κοινό. Η περιοχή ήταν κυρίως γεωργική, με οπωρώνες μήλων, συκίες και φυτικά προϊόντα, τα οποία καλύπταν κυρίως τις οικογενειακές ανάγκες και δεν ήταν διαθέσιμα στο εμπόριο. Ωστόσο, καθώς παρήγαγαν πολλά προϊόντα, αποφάσισαν να τα διαθέσουν στους ντόπιους, ως τελικό προϊόν (οργανικό brunch) και όχι ως μεμονωμένα προϊόντα.	Ο σύγχρονος τρόπος ζωής κάνει τους ανθρώπους όλο και περισσότερο να αγνοούν από πού προέρχονταν τα φρούτα και τα λαχανικά τους, πώς καλλιεργήθηκαν και πώς διανεμήθηκαν. Η μαζική παραγωγή φρούτων και λαχανικών, οι μαζικές εισαγωγές και οι αλυσίδες τροφίμων σουπερ μάρκετ, έχουν αποξενώσει τους ανθρώπους από τις παραδοσιακές πρακτικές και έχουν επίσης αφαιρέσει τη σύνδεση με τις παραδόσεις και τις αναμνήσεις που είχαν ως παιδιά. Ο <i>κήπος της Kika</i> στοχεύει στην αποκατάσταση της σύνδεσης με το φυσικό κύκλο ζωής της καλλιέργειας, επαναφορά των παραδοσιακών γεύσεων και πρακτικών, αλλά και την παράδοσή τους με τρόπο συμβατό με τις σύγχρονες τάσεις.	Ο <i>κήπος της Kika</i> προσφέρει ένα πλήρες παραδοσιακό brunch, με κυπριακά προϊόντα, τα περισσότερα από τα οποία καλλιεργούνται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Όλα τα προϊόντα καλλιεργούνται σύμφωνα με τις παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές, χωρίς χημικά ή φυτοφάρμακα. Με αυτόν τον τρόπο, οι άνθρωποι μισούνται στον κύκλο ζωής της φύσης μέσω των προϊόντων που μπορούν να δοκιμάσουν και βλέπουν πώς παράγονται ή / και κατασκευάζονται. Αυξήθηκε και βελτιώθηκε η γκάμα των διαθέσιμων προϊόντων, χρησιμοποιώντας πάντα κυπριακούς σπόρους και τοπικές ποικιλίες φρούτων και λαχανικών, σε συνεργασία με άλλους ομοϊδεάτες που ήθελαν να παράγουν το δικό τους αλεύρι, αυγά, μέλι κ.λπ. Αυτό όμως δεν ήταν αρκετό, οπότε η ιδέα να προσφέρονται αυτά τα προϊόντα απευθείας στους ανθρώπους μέσω μιας υπηρεσίας brunch, είχε νόημα τόσο από την άποψη της οικονομικής βιωσιμότητας, αλλά και επέτρεψε να καλλιεργηθούν	Χρηματοοικονομική ρευστότητα, οικονομική βιωσιμότητα και δυσκολίες στην εισαγωγή της έννοιας του κυπριακού brunch, τόσο στους ντόπιους όσο και στους επισκέπτες από άλλες χώρες.	Η επιχείρησή πλέον πηγαίνει πολύ καλά. Η επιχείρηση ελπίζει να κάνει τη διαφορά στο να φέρει τους ανθρώπους σε επαφή με γεύσεις και αναμνήσεις που είχαν για το πώς γίνονταν τα πράγματα πριν γίνουν μαζικά. Όλο και περισσότεροι άνθρωποι, νέες οικογένειες και επισκέπτες είναι πρόθυμοι να μάθουν περισσότερα και επίσης να υιοθετήσουν μια πιο υγιεινή και πιο βιώσιμη στάση απέναντι στα τρόφιμα, συνειδητοποιώντας ότι όχι μόνο θρέφουν το σώμα, αλλά βοηθούν επίσης στη σύνδεση με την παράδοση και το περιβάλλον.
---	--	---	---	---	--

			δεσμοί με την κοινότητα και όλους τους καλεσμένους μας.		
ΚΥΠΡΟΣ (Πηγή: SYNTHESIS)	Η <i>Ecorphysis</i> είναι μια οικογενειακή επιχείρηση στη Βάβλα της Κύπρου. Η <i>Ecorphysis</i> ξεκίνησε ως οργανισμός που επικεντρώνεται στη μελισσοκομία, αλλά αργότερα επέκτεινε τα προϊόντα της με βάση τις μέλισσες και δημιούργησε ένα κέντρο πληροφοριών. Ο στόχος του οργανισμού είναι να ενημερώσει τους ανθρώπους για τη μελισσοκομία, το περιβάλλον και τη φύση γενικά μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων και υπαίθριων δραστηριοτήτων.	Για να είναι κερδοφόρα η διαδικασία της μελισσοκομίας απαιτεί πολλές κυψέλες. Αυτό οδήγησε πολλούς παραγωγούς να προσθέσουν ζάχαρη στις κυψέλες τους για να έχουν μέλι όλο το χρόνο. Ωστόσο, αυτό κάνει τις μέλισσες να παράγουν μέλι με βάση τη ζάχαρη. Η <i>Ecorphysis</i> αποφάσισε να παραμείνει μικρή και να ακολουθήσει ηθικές και βιώσιμες πρακτικές. Η <i>Ecorphysis</i> ήθελε να δημιουργήσει κάτι με αγάπη και να το μοιραστεί με τον κόσμο. Όπως τονίζουν οι ιδιοκτήτες της επιχείρησης, δεν υπήρχαν αρκετές πληροφορίες εκεί έξω για τη μελισσοκομία και ήθελαν να ενημερώσουν τους ανθρώπους για τη διαδικασία παραγωγής μελισσοκομίας.	Η <i>Ecorphysis</i> δημιούργησε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα γύρω από την παραγωγή μελιού. Η συνεργασία τους με άλλους εταίρους τους βοήθησε να μοιραστούν τη δουλειά τους με άλλους. Αρχικά, είχαν συναντήσεις με αρκετούς ταξιδιωτικούς πράκτορες για να τους βοηθήσουν να προσεγγίσουν τουρίστες. Ωστόσο, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες δεν ενδιαφέρθηκαν πολύ να συνεργαστούν καθώς το έκριναν λίγο επικίνδυνο. Η <i>Ecorphysis</i> δεν ενδιαφερόταν για μαζικό τουρισμό. Έτσι, σκέφτηκαν τις σχολικές επισκέψεις. Στην αρχή τους επισκέπτονταν ιδιωτικά σχολεία και αργότερα δημόσια σχολεία. Σε αυτό το σημείο, άρχισαν να εργάζονται σε άλλα προϊόντα μελισσών που ήταν λιγότερο γνωστά στην Κύπρο, όπως η πρόπολη, η γύρη μελισσών και ο βασιλικός πολτός. Έτσι, επεκτάθηκαν σε άλλη αγορά, τα θεραπευτικά προϊόντα.	Οι καιρικές συνθήκες επηρέασαν τη διαδικασία παραγωγής, αλλά οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες τους υποστήριξαν στις δύσκολες στιγμές. Μια άλλη δυσκολία ήταν ότι η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στη Βάβλα (μικρή πόλη της Κύπρου), μια τοποθεσία που δεν βρίσκεται πολύ κοντά σε υπηρεσίες όπως τράπεζες, ταχυδρομείο κ.λπ. κάτι που δυσκολεύει το προσωπικό καθώς πρέπει να περνά πολύ χρόνο οδηγώντας σε μακρινές αποστάσεις. Τέλος, το νομοθετικό πλαίσιο δεν είχε έναν τύπο οργάνωσης που να ταιριάζει με τις λειτουργίες της επιχείρησης.	Η επιχείρηση λειτουργεί εδώ και 5 χρόνια και βασίζεται τόσο στην παραγωγή μελιού όσο και σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που την καθιστούν πιο βιώσιμη. Οι δραστηριότητες μάρκετινγκ απαιτούν περισσότερο χρόνο και προσπάθεια καθώς η εταιρεία επεκτείνεται. Από το προσωπικό της επιχείρησης απαιτείται να αφιερώσει χρόνο τόσο στην προετοιμασία της διαδικασίας προϊόντων και να ζητήσει από άλλους ανθρώπους να αναλάβουν τη διαδικασία του μάρκετινγκ.

ΚΥΠΡΟΣ (Πηγή: SYNTHESIS)	Το ελεύθερο εμπόριο επέτρεψε την εισαγωγή μεγάλης ποικιλίας μελιών άγνωστης ποιότητας, χημικής σύστασης και προέλευσης, με πολλά κενά στην πληροφόρηση εξαιτίας της λανθασμένης σήμανσης και την παραπληροφόρηση του Κύπριου καταναλωτή. Όλα αυτά οδήγησαν σε αθέμιτο ανταγωνισμό για τους Κύπριους μελισσοκόμους, σε αβέβαιη ποιότητα του μελιού που καταναλώνεται από τους καταναλωτές και δημιούργησε θέματα δημόσιας υγείας.	Διαχείριση αθέμιτου ανταγωνισμού. Διασφάλιση της υγείας των καταναλωτών. Εσφαλμένη ή λανθασμένη σήμανση στην ετικέτα του μελιού. Σύσταση μελιού. Η υποστήριξη της βιωσιμότητας της κυπριακής μελισσοκομίας σήμαινε βοήθεια στο περιβάλλον και στις καλλιέργειες που εξαρτώνται από τις μέλισσες μέσω μιας πιο επιτυχημένης επικοινωνίας.	Συγκεντρώνοντας και καταγράφοντας τα μελισσοκομικά φυτά που είναι ενδημικά στην Κύπρο, μέσω της μελισσο-παλυνολογίας (η μελέτη της γύρης στο μέλι), τα εργαστήρια μπορούν πλέον να προσδιορίσουν εάν το μέλι παράγεται στην Κύπρο, εάν είναι μονοανθές μέλι και αν έχει σημειωθεί στην ετικέτα το σωστό γένος λουλουδιών από το οποίο έχει παραχθεί και εάν έχει αλλοιωθεί με οποιοδήποτε τρόπο επηρεάζοντας τη σύστασή του.	-Συλλογή φυτών μελισσοκομίας. Η συλλογή φυτών μελισσοκομίας πραγματοποιήθηκε από διάφορες περιοχές της Κύπρου στο κατάλληλο στάδιο της ανθοφορίας. -Προετοιμασία διαφανειών δειγμάτων γύρης. Για την προετοιμασία των διαφανειών χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος Louveaux et al (1978). -Αναγνώριση δειγμάτων γύρης. Το μορφολογικό σχήμα και το μέγεθος καθενός από τους 120 τύπους γύρης ταυτοποιήθηκε και ταξινομήθηκε σε έναν Άτλαντα.	Το Γενικό Χημείο του Κράτους προμήθευσε αυτόν τον Άτλαντα συγκεντρώνοντας τα μελισσοκομικά φυτά ενδημικά για την Κύπρο για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αυθεντικής προέλευσης όλων των τροφίμων. Μέσω της μελισσο-παλυνολογίας, ο Άτλας θα διασφάλιζε τη γεωγραφική περιοχή προέλευσης του μελιού, το γένος των φυτών που χρησιμοποιούν οι μέλισσες για την παραγωγή του συγκεκριμένου μελιού και το θρεπτικό και συστατικό του υπόβαθρο, βοηθώντας έτσι τους μελισσοκόμους να αποφύγουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό, να βελτιώσουν την τοπική βιωσιμότητα της μελισσοκομίας και την προστασία του κοινού παρέχοντας ένα πιο υγιεινό και αυθεντικό προϊόν.
ΚΥΠΡΟΣ (Πηγή: SYNTHESIS)	Το μεταξύ υπάρχει από τα αρχαία χρόνια. Στην Κύπρο, ήταν μια οικιακή ασχολία. Όλα τα νοικοκυριά είχαν έναν αργαλειό και μεταξοσκώληκες που έφτιαχναν το μετάξι. Σήμερα, όλοι όσοι	Πρέπει να υπάρχει ένα ειδικό τμήμα του υπουργείου για τη σηροτροφία, όπως υπάρχει αντίστοιχο για την προστασία των φυτών και τη μελισσοκομία, τουλάχιστον για την καθοδήγηση όσων ενδιαφέρονται να ασχοληθούν.	Η ανάπτυξη μίας ένωσης ή μίας οργάνωσης που θα παράγει τη μεταξωτή κλωστή και θα κάνει μεταξωτά ρούχα, καθώς όλοι όσοι ασχολούνται με τη σηροτροφία είναι αυτόνομα άτομα που συνήθως δεν διαθέτουν τα εργαλεία ή τις μηχανές που	Δεν υπήρχε καμία απάντηση, ούτε καθοδήγηση από την κυβέρνηση, για παράδειγμα σχετικά με τις ασθένειες του μεταξοσκώληκα. Οι άνθρωποι έπρεπε να μάθουν τα πάντα μόνοι	Κατά τη διάρκεια 20 ετών, οι άνθρωποι έμαθαν πώς να χειρίζονται σωστά τους μεταξοσκώληκες, πώς να ταΐζουν τους μεταξοσκώληκες, πώς να τους προστατεύουν από ασθένειες, πώς να κατασκευάζουν δημιουργίες,

	ασχολούνται με τη σηροτροφία είναι μη επαγγελματίες. Δεν υπάρχουν οργανωμένα εργοστάσια ή κυβερνητικές υπηρεσίες για την αναπαραγωγή μεταξοσκώληκων, ούτε ειδικό τμήμα του υπουργείου για καθοδήγηση (μόνο το Τμήμα Φυτοπροστασίας και Μελισσοκομίας). Γίνονται μόνο μερικά μαθήματα ύφανσης στο Κέντρο Χειροτεχνίας Κύπρου.		απαιτούνται για την εξαγωγή της κλωστής του μεταξιού. Καταβλήθηκαν προσπάθειες για να έρθουν επιστήμονες από τη Βουλγαρία για να φυτέψουν μωριές, αλλά στο τέλος δεν συνέβη τίποτα αξιόλογο. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν εξελίξεις σε αυτό το ζήτημα.	τους. Στην Κύπρο, υπάρχει αδιαφορία για την καλλιέργεια μεταξιού. Ωστόσο, όσοι ασχολούνται με τη σηροτροφία δημιουργούν τα δικά τους προϊόντα, για παράδειγμα μαλλιά για κούκλες, κοσμήματα, δίσκους και άλλα.	κοσμήματα, χειροτεχνίες, δίσκους, πώς να χειρίζονται το μετάξι, δηλαδή σε ζεστό νερό. Δεν μπορεί κανείς να αγοράσει μεταξοσκώληκες. Όλοι όσοι ασχολούνται με την καλλιέργεια μεταξιού πήραν τους μεταξοσκώληκες από άλλους και έδωσαν κουκούλια σε άλλους πολλές φορές.
ΚΥΠΡΟΣ (Πηγή: SYNTHESIS)	Το <i>Ygea Farm</i> είναι ένα οικογενειακό και πλήρως βιολογικό αγρόκτημα που υιοθετεί μόνο πρακτικές βιολογικής γεωργίας και εστιάζει κυρίως στην παραγωγή βιολογικών αυγών. Το <i>Ygea Farm</i> είναι αφοσιωμένο στην τοπική γεωργία, τα βιολογικά τρόφιμα, την καλή μεταχείριση των ζώων και τη διατήρηση της φύσης, παρέχοντας καλύτερη ισορροπία μεταξύ της φύσης και των τροφίμων.	Οι ανεύθυνες, μη βιώσιμες ενέργειες, όπως η κακοποίηση των ζώων με την προσθήκη συνθετικών αυξητικών ορμονών και ζωοτροφών βασισμένων στους ΓΤΟ, η χρήση φυτοφαρμάκων, και η καταστροφή των γηγενών ειδών κ.λπ., επηρεάζουν αρνητικά ή / και καταστρέφουν τη φύση και τους κατοίκους της, συμπεριλαμβανομένων των ίδιων των ανθρώπων. Όταν χρησιμοποιούνται τεχνητά χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα για την ενίσχυση της παραγωγής, βλάπτουν και έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Η ποιότητα της ζωής	Οι βιώσιμες πρακτικές που υιοθετήθηκαν στο <i>Ygea Farm</i> περιλαμβάνουν: Οι ζωοτροφές παράγονται από φυτικές πρώτες ύλες, χωρίς ΓΤΟ και παρέχεται μόνο βιολογική τροφή πιστοποιημένη πλήρως από την SKAL Biocontrole. Επίσης, ένα μέρος της τροφής του κοτόπουλου είναι η βιολογική τροφή που καλλιεργείται βιολογικά στην ίδια γη που εκτρέφει τις κότες. Δε χρησιμοποιείται καμία συνθετική ορμόνη ανάπτυξης/αναπαραγωγής που σημαίνει λιγότερο άγχος για τα ζώα και μειωμένη	Ο ιδιοκτήτης της εταιρείας αναφέρει ότι είναι πολύ δύσκολο για κάποιον επιχειρηματία ξεκινήσει και να συντηρήσει ένα οργανικό / βιολογικό αγρόκτημα σύμφωνα με τα τοπικά και διεθνή πρότυπα. Εξήγησε επίσης ότι υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός στη βιομηχανία λόγω της μαζικής εισαγωγής αυγών από άλλες χώρες. Επίσης, η έλλειψη πληροφοριών και συνειδητοποίησης σχετικά με την πραγματική	Μόνο τώρα, στον 4^ο χρόνο λειτουργίας του, το αγρόκτημα αρχίζει να έχει κάποιο κέρδος από τις δραστηριότητές του. Το <i>Ygea Farm</i> και τα βιολογικά αυγά του γίνονται όλο πιο γνωστά. Το δίκτυο πελατών αυξάνεται συνεχώς και αναγνωρίζει την ποιότητας. Στην πραγματικότητα, όχι μόνο η <i>Ygea Farm</i> απευθύνεται στους πελάτες της, αλλά και νέοι πελάτες απευθύνονται επίσης στην <i>Ygea Farm</i>. Οι άνθρωποι συνειδητοποιούν

		των ζώων, η ποιότητα της γης και του εδάφους, επηρεάζουν την ποιότητα των προϊόντων που καταναλώνουμε, τα οποία επηρεάζουν την υγεία και την ευημερία μας. Η φάρμα είχε ως στόχο να αντιμετωπίσει αυτά τα ζητήματα υιοθετώντας βιολογικές πρακτικές.	έκθεση του ανθρώπου σε χημικές ουσίες που προκαλούν ενδοκρινικές διαταραχές. Ελεύθερος τρόπος ζωής - εκτατική πρόσβαση σε εξωτερικούς χώρους στη φύση και ποτέ φύλαξη σε κλουβιά εγκλεισμού, στοιχεία που εξασφαλίζουν καλύτερη ποιότητα ζωής για τις κότες, ανώτερη υγεία, καθώς και μεγαλύτερη ποιότητα και θρεπτική αξία στα αυγά που γεννούν. Δεν υπάρχουν υπολειμματικά φυτοφάρμακα, συνθετικά λιπάσματα ή τοξικές χημικές ουσίες, που είναι βλαπτικές για την υγεία και το περιβάλλον.	βιολογική και βιώσιμη γεωργία είναι ένα ζήτημα. Οι άνθρωποι δεν γνωρίζουν πώς να αναγνωρίζουν τα βιολογικά προϊόντα, όπως και τα αυγά μεταξύ άλλων. Επιπλέον, υπάρχει ένας μύθος ότι τα βιολογικά προϊόντα πρέπει να είναι ακριβά, ώστε να μπορούν να αποφέρουν μεγαλύτερο κέρδος.	περισσότερο τα οφέλη των βιολογικών προϊόντων στην υγεία τους και στο περιβάλλον και εκτιμούν τα προϊόντα υψηλής ποιότητας στην καθημερινή τους ζωή. Το ίδιο το αγρόκτημα αναπτύσσεται και αυξάνει την ποικιλία των γηγενών βοτάνων, φρούτων και λαχανικών, καθώς και τον αριθμό των ευτυχισμένων κοτόπουλων!
ΙΣΠΑΝΙΑ (Πηγή: CTFC)	Δημιουργία του <i>Κώδικα Καλών πρακτικών για την οργάνωση και διεξαγωγή αγώνων βουνού και ορειβασίας</i> . Οι προστατευόμενες φυσικές περιοχές φιλοξενούν πάνω από 1.100 αγώνες βουνού και άλλες οργανωμένες συλλογικές δραστηριότητες στις οποίες οι συμμετέχοντες περπατούν μέσω μιας διαδρομής που έχει αποφασιστεί από το	Η δημοφιλία των αγώνων βουνού έχει αυξηθεί τόσο γρήγορα που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη διατήρηση ορισμένων από τις φυσικές περιοχές που οι αθλητές διασχίζουν. Η τάση των οργανωτών να διεξάγουν δραστηριότητες αυτών των αγώνων σε ελκυστικά τοπία του βουνού, οδήγησε σε πολλές περιπτώσεις στη χρήση προστατευόμενων φυσικών περιοχών. Οι εξουσιοδοτήσεις που χορηγήθηκαν από τις περιβαλλοντικές διοικήσεις	Πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των αγώνων βουνού και της ορειβασίας. Πιθανές κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις και επιπτώσεις στο περιβάλλον που προέρχονται από τη διεξαγωγή αγώνων και πορειών στο βουνό. Να ληφθεί υπόψη ότι ορισμένες από αυτές τις επιπτώσεις μπορούν να συμβούν όχι μόνο κατά τη διεξαγωγή της εκδήλωσης,	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Ο Κώδικας Καλής Πρακτικής (Code of Good Practice - CBP) είναι ένα έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό και τον εορτασμό των αγώνων βουνού και των πορειών στο φυσικό περιβάλλον της Καταλονίας. Αυτός ο Κώδικας στοχεύει να είναι ένα εργαλείο βοήθειας και βελτίωσης στην οργάνωση και ανάπτυξη των εκδηλώσεων, συμπεριλαμβανομένου του προγραμματισμού, της

	διοργανωτή (περίπατοι, πεζοπορίες, μαραθώνιοι, αγώνες αντοχής, τριάθλο / δίαθλο βουνού) και ο αριθμός των συμμετεχόντων σε αυτές τις εκδηλώσεις υπερβαίνει τους 246.000. Υπάρχουν σίγουρα πολλά περισσότερα δραστηριότητες στους φυσικούς χώρους του Πάρκου και ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι πολύ μεγαλύτερος, αλλά ένα ποσοστό αυτών δεν καταγράφεται ούτε μετράται από τις περιβαλλοντικές διοικήσεις.	προσαρμόστηκαν στις διάφορες προτάσεις που υποβλήθηκαν καθώς δεν αναλήφθηκε πρωτοβουλία από την Estany de Sant Maurici National Parc	αλλά και πριν και μετά, για παράδειγμα, μέσω της διαμόρφωσης της διαδρομής και της αντίστοιχης συχνότητας ή της χρήσης του για εκπαίδευση.		διεξαγωγής και της εκτέλεσης εργασιών μόλις ολοκληρωθούν, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητα με τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και με τις δραστηριότητες των ανθρώπων και των οικονομικών παραγόντων της περιοχής. Το CBP πρέπει να αποτελεί μία εγγύηση για μια κατάλληλη και συνεπή διοργάνωση των αγώνων και των πορειών ή άλλων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, οι οποίες χρησιμεύουν επίσης για την αποφυγή πιθανών διαταραχών στην περιοχή.
ΙΣΠΑΝΙΑ (Πηγή: CTFC)	Και οι δύο επιχειρήσεις βασίζονται στην καλλιέργεια υψηλής ποιότητας αρωματικών φυτών και προϊόντων υγείας. Η πρώτη, με την επωνυμία <i>Taüll organics</i> βρίσκεται στα Πυρηναία, στην περιοχή Εθνικού Δρυμού. Παράγει αρωματικά φυτά, και επικεντρώνεται στην παραγωγή του φυσικού gel από το φυτό <i>arnica</i> που εμπορεύεται. Αυτή η	Η εταιρεία <i>Prat de Sala</i> είναι πιστοποιημένη παραγωγός οικολογικών αρωματικών φυτών. Παρόλο που δεν είναι ικανοποιημένοι με αυτό το σύστημα, οι άνθρωποι της εταιρείας θεωρούν ότι η επικοινωνία με τον πελάτη είναι πιο αποτελεσματική από ό, τι η οικολογική πιστοποίηση. Επιτυγχάνουν την ικανοποίηση του πελάτη τους, κάτι που θεωρούν πολύ σημαντική παράμετρο για την εταιρεία τους.	Η στρατηγική της εταιρείας είναι να διαφοροποιήσει τα τελικά προϊόντα της που φτιάχνονται από αρωματικά φυτά, εμπορεύοντας μπαχαρικά, εγχύσεις ή λικέρ και αρωματικά αποσμητικά χώρου. Η εταιρεία, βοηθά επίσης την περιοχή με επισκέψεις και εκδρομές για σχολεία και διάφορα αγρο-οικολογικά μαθήματα που μπορούν να προσελκύσουν ανθρώπους να επισκεφθούν την περιοχή,	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Στην Καταλονία, το Υπουργείο Γεωργίας έχει συντάξει αρκετούς οδηγούς για ορθές γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε γεωργικές εταιρείες σε όλη την Καταλονία και είναι διαθέσιμες στον ιστότοπό του. Είναι γενικοί κανόνες για τη λίπανση και το έδαφος για την αποφυγή της ρύπανσης των υδάτων. Επίσης είναι διαθέσιμες εξειδικευμένες δημοσιεύσεις, από την καλή μεταχείριση των ζώων έως

	επιχείρηση είναι οικολογικά πιστοποιημένη και ακολουθεί τα πρότυπα CCPAE για την παραγωγή αρωματικών φυτών. Επίσης, τα προϊόντα τους είναι πιστοποιημένα για φαρμακευτική χρήση. Η βασική ιδέα ήταν η παραγωγή ενός προϊόντος υψηλής ποιότητας από αρωματικά φυτά, μεγαλώνοντας και φροντίζοντας τις καλλιέργειες οικολογικό τρόπο. Η δεύτερη επιχείρησης με την επωνυμία Το δεύτερο, <i>Parc de les olors</i>, ξεκίνησε ως μικρή επιχείρηση και τώρα έχει γίνει ένα μεγάλο δίκτυο παραγωγών αρωματικών φυτών και προϊόντων υγείας στην Καταλονία.		δείχνοντάς τους πώς να ξεκινήσουν μια επιχείρηση αρωματικών φυτών. Και οι δύο επιχειρήσεις έχουν καλά οργανωμένες ιστοσελίδες που προωθούν το εμπόριο, με τα προϊόντα τους να έχουν δοκιμαστεί και να έχουν καλή φήμη. Η επικοινωνία με τους πελάτες (από στόμα σε στόμα) είναι ένα ισχυρό σημείο της επιχειρηματικής στρατηγικής. Οι καλές και γρήγορες αγορές είναι ο ισχυρός βραχίονας αυτών των εταιρειών για να είναι πετυχημένες στο χώρο τους.		τους οδηγούς για τις αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις.
ΙΣΠΑΝΙΑ (Πηγή: CTFC)	Στην Καταλονία, το Υπουργείο Γεωργίας έχει συντάξει διάφορους οδηγούς για ορθές γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε γεωργικές επιχειρήσεις σε όλη την Καταλονία. Αυτές οι αγρονομικές καλές πρακτικές είναι διαθέσιμες στον ισότοπό	Εξαιρετική εξοικονόμηση νερού. Κυκλική και ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων. Μετατροπή των αποβλήτων σε πόρους. Αποφυγή της ρύπανσης των υδάτων, της περιβαλλοντικής αλλοίωσης και των επιπτώσεων στο τοπίο.	Κατασκευή πράσινων τεχνολογιών διαχείρισης υγρών οικιακών αποβλήτων με τη χρήση υδροχαρών φυτών κάθετης υποεπιφανειακής ροής (VSSF). Εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (φωτοβολταϊκά).	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Οι περισσότερες γεωργικές εκμεταλλεύσεις και φάρμες κοντά στα Πάρκα και τις προστατευόμενες περιοχές ακολουθούν τα πρότυπα προστασίας και οικολογικής διαχείρισης.

	της κάθε επιχείρησης. Είναι γενικοί κανόνες για τη λίπανση και το έδαφος για την αποφυγή της ρύπανσης των υδάτων. Είναι επίσης διαθέσιμες εξειδικευμένες δημοσιεύσεις, από την καλή μεταχείριση των ζώων έως τους οδηγούς για τις αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις. Επίσης, είναι διαθέσιμος ένας μεγάλος αριθμός οικολογικών πιστοποιημένων εκμεταλλεύσεων πιστοποιημένων από το CCPAE (Καταλανικό Συμβούλιο Οικολογικής Γεωργικής Παραγωγής)	Ενεργειακή αυτάρκεια με καθαρές και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Μείωση των εκπομπών CO₂ στην ατμόσφαιρα. Μείωση των εκπομπών CO₂ στην ατμόσφαιρα από το πετρέλαιο κίνησης. Γνώση της ενεργειακής απόδοσης όλων των υποδομών. Μείωση των εκπομπών CO₂ και κατανάλωση ενός φυσικού πόρου, όπως είναι το ξύλο, από δασικές καλλιέργειες αειφόρου διαχείρισης δασών.	Καταγραφή εκπομπών από την κατανάλωση ντίζελ, φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Απόκτηση ηλεκτρικού οχήματος στο στόλο του Πάρκου. Εγκατάσταση σημείων φόρτισης. Ενεργειακά πιστοποιητικά. Θέρμανση με τη χρήση βιομάζας.		
ΡΟΥΜΑΝΙΑ (Πηγή: USV)	Μια μικρή κοινότητα στη Ρουμανία χρησιμοποίησε την υποστήριξη του EAFRD για να αποκαταστήσει και να προωθήσει το τοπικό της ορόσημο, έναν βοτανικό κήπο, και να σχεδιάσει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για περιβαλλοντικά ζητήματα για νέους αγρότες.	Ένα από τα κύρια ορόσημα της μικρής κοινότητας Prajesti στη Ρουμανία, είναι ένα συγκρότημα που αποτελείται από ένα βοτανικό κήπο και ένα μουσείο. Λόγω έλλειψης χρηματοδότησης, τόσο ο βοτανικός κήπος όσο και το μουσείο δεν είχαν συντηρηθεί από το 1990 και υπέφεραν από τη συνεχή υποβάθμιση.	Μετά από προηγούμενη αποκατάσταση του μουσείου μέσω εθνικής και περιφερειακής χρηματοδότησης, η υποστήριξη του EAFRD βοήθησε στην ανακαίνιση του βοτανικού κήπου και την προσαρμογή του σε δραστηριότητες κατάρτισης για τοπικούς νέους αγρότες. Συγκεκριμένα, η υποστήριξη του EAFRD χρησιμοποιήθηκε για την αποκατάσταση της υποδομής και της βλάστησης	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Ο αριθμός των επισκεπτών στο συγκρότημα αυξήθηκε κατά 25 κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους μετά την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων αποκατάστασης. Υπογράφηκαν διμερείς συμφωνίες ανταλλαγών με σχολεία από 15 τοποθεσίες (πόλεις και κοινότητες) στο Bacau County. Δεκαπέντε νέοι αγρότες συμμετείχαν στο πρόγραμμα κατάρτισης και βελτίωσαν τις

			του κήπου και τη σύνδεσή του με άλλα παρόμοια ιδρύματα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπλέον, η χρηματοδότηση επέτρεψε να υλοποιηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για νέους αγρότες που επικεντρώθηκε σε περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως η εφαρμοσμένη προστασία του περιβάλλοντος, η οικολογική αποθήκευση των ζωικών αποβλήτων, η οικονομία κατανάλωσης νερού, η στάγδην άρδευση σε χωράφια και θερμοκήπια.		γνώσεις και τις δεξιότητές τους σε μια σειρά περιβαλλοντικών θεμάτων. Το έργο συνέβαλε στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης στα πιθανά οφέλη της χρηματοδότησης του RDP ενόψει της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Δημιουργήθηκαν νέες ευκαιρίες για την προώθηση των τοπικών πόρων και την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.
ΡΟΥΜΑΝΙΑ (Πηγή: USV)	Μετατρέποντας ένα οικογενειακό αγρόκτημα διαβίωσης σε μια δυναμική αγρο-επιχείρηση μέσω του εκσυγχρονισμού και της υιοθέτησης προσιτού νέου εξοπλισμού.	Το αγρόκτημα Rusimovici βρίσκεται στο χωριό Belobreșca, Rojejena comun, στη Ρουμανία. Πριν από αυτήν την επένδυση, το οικογενειακό αγρόκτημα Rusimovici ήταν μόνο για επιβίωση, καθώς η παραγωγή δεν ήταν αρκετή για να καταστήσει τη φάρμα εμπορικά βιώσιμη. Η επενδυτική στήριξη χρησιμοποιήθηκε για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της φάρμας μέσω του εκσυγχρονισμού και της υιοθέτησης προσιτού νέου εξοπλισμού.	Η οικονομική υποστήριξη χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία τριών θερμοκηπίων 300 τετραγωνικών μέτρων το καθένα εγκαθιστώντας ένα τρυπάνι νερού για άρδευση και την απόκτηση μηχανημάτων και εξοπλισμού για την παραγωγή λαχανικών.	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Με την κατασκευή / χρήση μονάδων θερμοκηπίου / συλλεκτών ηλιακής ενέργειας, η διάρκεια της παραγωγής επεκτάθηκε από τους τέσσερις μήνες το χρόνο σε 10-11 μήνες. Πριν από το έργο, το αγρόκτημα καλλιεργούσε 2 εκτάρια πατάτας, λαμβάνοντας παραγωγή 35-40 τόνους / 2ha. Επενδύοντας σε ποιοτικούς σπόρους, άρδευση και εναλλαγή καλλιεργειών, η παραγωγή αυξήθηκε σημαντικά. Ένα εκτάριο παράγει τώρα τον ίδιο όγκο

					πατατών που παρήγαγαν προηγουμένως δύο εκτάρια. Οι πωλήσεις αυξήθηκαν πάνω από 80% κατά το πρώτο έτος της επένδυσης σε σύγκριση με την περίοδο πριν από το έργο.
ΡΟΥΜΑΝΙΑ (Πηγή: USV)	Ένας παραγωγός γαλακτοκομικών προϊόντων στη Ρουμανία έλαβε υποστήριξη από το EAFRD για την κατασκευή μονάδας παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, που χρησιμοποιεί προϊόντα από την παραγωγή γάλακτος.	Αύξηση της ζήτησης σε γάλα.	Ένας γαλακτοπαραγωγός κατάφερε να δημιουργήσει το δικό του σύστημα παραγωγής ενέργειας μέσω του Μέτρου 121, το οποίο παρέχει υποστήριξη για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Το σύστημα παράγει ανανεώσιμη ενέργεια από παραπροϊόντα παραγωγής γάλακτος. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιώντας κοπριά και λύματα από την αίθουσα αρμέγματος και τη μονάδα επεξεργασίας γάλακτος, το σύστημα παράγει επαρκή ηλεκτρική ενέργεια και θερμότητα για τη λειτουργία της φάρμας και της μονάδας επεξεργασίας.	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Οι προηγμένες τεχνολογικές λύσεις που εφαρμόστηκαν βοήθησαν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των λυμάτων. Η καλή διαβίωση των ζώων βελτιώθηκε λόγω του βελτιωμένου αερισμού και της μείωσης των εντόμων. Η επεξεργασία της κοπριάς για την παραγωγή βιοαερίου μείωσε τις εκπομπές αερίων σχεδόν στο μηδέν. Η επένδυση βοήθησε επίσης στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας χωρίς διάκριση λόγω φύλου, καθώς οι μονάδες έχουν ξεχωριστά αποδυτήρια. Υψηλής ποιότητας γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα παράγονται για να καλύψουν την υψηλή ζήτηση στην αγορά. Ταυτόχρονα, το μειωμένο κόστος παραγωγής και η μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα αύξησαν την κερδοφορία και την

					ανταγωνιστικότητα της φάρμας.
POYMANIA (Πηγή: USV)	Ένας νεαρός αγρότης υπέβαλε αίτηση και έλαβε κεφάλαια ως νεοεισερχόμενος στη γεωργία, επιδιώκοντας να δημιουργήσει μια φάρμα μελισσοκομίας.	Ένας νεαρός αγρότης από την Iasa της βορειοανατολικής Ρουμανίας, αναζητούσε πρόσβαση σε κεφάλαια για τη δημιουργία νέων αποικιών μελισσών στο αγρόκτημά του. Ο νεαρός αγρότης υπέβαλε αίτηση και έλαβε κεφάλαια ως νεοεισερχόμενος στη γεωργία.	Ο δικαιούχος απέκτησε κάθετες και οριζόντιες κυψέλες, μαζί με σύγχρονο μελισσοκομικό εξοπλισμό και αποικίες μελισσών. Αυτές οι αγορές έγιναν προσεκτικά για να διασφαλιστεί ότι ο εξοπλισμός και οι αποικίες που αποκτήθηκαν θα ήταν σε βέλτιστη κατάσταση και έτσι θα διασφάλιζαν την επιτυχία της επένδυσης.	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Βοήθησαν στη δημιουργία μιας επιτυχούς φάρμας μελισσοκομίας που παράγει εννέα διαφορετικούς τύπους μελιού και συναφών προϊόντων. Η βιοποικιλότητα ωφελήθηκε τόσο στο αγρόκτημα όσο και στις γύρω περιοχές μέσω της επικονίασης των φυτών από τις μέλισσες. Ο νέος αγρότης έχει τον έλεγχο του εισοδήματός του, καθώς τα τελικά προϊόντα μπορούν να πωληθούν απευθείας στους καταναλωτές, με αποτέλεσμα μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία για τον αγρότη.
POYMANIA (Πηγή: USV)	Η δημιουργία ενός εργοστασίου παραγωγής μπρικετών ξύλου, χρησιμοποιώντας πριονίδι από τις τοπικές βιομηχανίες ξύλου και ξύλο ιτιάς που καλλιεργείται για την παραγωγή ενέργειας, δείχνει πώς μπορούν να αξιοποιηθούν οι φυσικοί πόροι μιας περιοχής για την παραγωγή ενέργειας με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.	Αυτό το πρόγραμμα της Ρουμανίας έδειξε πώς μπορούν να αξιοποιηθούν οι φυσικοί πόροι μιας περιοχής με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο προς όφελος του περιβάλλοντος και της τοπικής κοινότητας.	Ίδρυση εργοστασίου ανανεώσιμης ενέργειας που παράγει μπρικέτες από ξύλο ιτιάς που καλλιεργείται για την παραγωγή ενέργειας και πριονίδι που προέρχεται από τις βιομηχανίες ξύλου της περιοχής. Η χρηματοδότηση του EAFRD βοήθησε την εταιρεία ν' αγοράσει τον απαραίτητο εξοπλισμό, δηλαδή στεγνωτήρα, αυτοκινούμενο τεμαχιστή, τρακτέρ, θραυστήρα και ρυμουλκό για τη συγκομιδή της πρώτης	Δεν υπάρχουν σημαντικές δυσκολίες.	Οι μπρικέτες έχουν ήδη μεγάλη ζήτηση, αποτελούν μια οικονομικά βιώσιμη εναλλακτική λύση στην καύση καυσόξυλων στην πράξη. Το έργο συνέβαλε στην περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην περιοχή, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της βιομηχανίας επεξεργασίας ξύλου και την καλλιέργεια ιτιάς για παραγωγή ενέργειας. Το νέο εργοστάσιο παραγωγής μπρικετών δημιούργησε δύο

			ύλης για την παραγωγή μπρικετών.		μόνιμες, πλήρους απασχόλησης θέσεις εργασίας που πληρώθηκαν από δύο ντόπιους άνω των 50 ετών. Η εταιρεία προσβλέπει στην πρόσληψη εργαζόμενου με βάρδιες για την καλλιέργεια της ιτιάς. Αν και η τελική οικονομική επιτυχία του έργου δεν έχει ακόμη καθοριστεί, η υψηλή ζήτηση για πελέτ από τις τοπικές επιχειρήσεις και τους κατοίκους της περιοχής και των γειτονικών χωριών, είναι ενθαρρυντικό.
ΤΟΥΡΚΙΑ (Πηγή: ΜΑΚΡΟ)	Ένας πρώην δάσκαλος γλωσσών, ο κ. Nazmi Ilicali, γεννημένος στο Erzurum από μια αγροτική οικογένεια, άλλαξε την καριέρα του και στράφηκε στη γεωργία μετά από 25 χρόνια διδασκαλίας. Το 2003, ίδρυσε την Ένωση Αγροτικών Παραγωγών και Κτηνοτρόφων της Ανατολικής Ανατολίας (DOGTARBESBİR), ενώνοντας 663 αγρότες στο πλαίσιο του προγράμματος «Daphan Plain Contracted Organic Agriculture» στην επαρχία.	Ο παραγωγός δεν είχε τις απαραίτητες γνώσεις για τη βιολογική γεωργία. Δεν γνώριζε τη σημασία της βιολογικής γεωργίας για την υγεία και το περιβάλλον, αλλά και . Δεν ήξερε για τη βιολογική γεωργική πρακτική.	-Για την παρακίνηση των παραγωγών να ξεκινήσουν τη βιολογική γεωργία, υλοποιήθηκε από την ένωση το έργο "Επέκταση του έργου βιολογικής γεωργίας" που υποστηρίχθηκε από το UNDP. -Υλοποιήθηκε ένα χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ "Πρόγραμμα καλλιέργειας βιολογικών σιτηρών". -Δημοσιεύθηκαν εκδόσεις και διανεμήθηκαν σε όλους τους παραγωγούς στα χωριά. - Μια σειρά έργων περιφερειακής ανάπτυξης υποστηριζόμενων από την ΕΕ για τη βιολογική γεωργία και την κτηνοτροφία, βοήθησε	Ανάγκη βελτίωσης των βοσκοτόπων για τη βιολογική γεωργία, η οποία αποτελεί το 18% της συνολικής βοσκής της Τουρκίας. Παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος στη «βιολογική κτηνοτροφία» με τα έργα που έχουν εφαρμοστεί για τα καταφύγια ζώων βιολογικής εκτροφής, υπάρχει ακόμη ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής. Από την άλλη πλευρά, η βιολογική αγορά ακόμη δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς, με αποτέλεσμα οι παραγωγοί μα μην είναι	100.000 στρέμματα βιολογικών φυτών με τη μορφή ζωοτροφών και σιτηρών καλλιεργούνται ήδη στο Erzurum. Μεταξύ των αγροτών της περιοχής έχει διαμορφωθεί επίγνωση των οφελών της βιολογικής γεωργίας. Ενώ οι αγρότες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εμπορία, κάποια ποσότητα βιολογικού σίτου, σίκαλης, βρόμης και κριθαιού πωλείται σε επιχειρήσεις παραγωγής αλευριού εκτός του Erzurum. Η ζήτηση για βιολογικές καλλιέργειες χορτονομής έχει μειωθεί σημαντικά, καθώς

			στην ευαισθητοποίηση των παραγωγών	σε θέση να βρουν καταναλωτές για τα παραγόμενα φυτά και ζώα βιολογικής παραγωγής.	ορισμένες από τις επιχειρήσεις βιολογικής κτηνοτροφίας έχουν κλείσει. Πολλοί παραγωγοί έχουν πουλήσει τα βιολογικά προϊόντα τους ως συμβατικά.
ΤΟΥΡΚΙΑ (Πηγή: ΜΑΚΡΟ)	Η İŞİK TARIM A.Ş. έχει αναπτυχθεί από μια μικρή εταιρεία σε έναν από τους μεγαλύτερους προμηθευτές ξηρών καρπών βιολογικής παραγωγής, καθώς και ξηρών καρπών και κατεψυγμένων φρούτων στην Τουρκία. Σήμερα, η εταιρεία έχει πάνω από 4.000 εγγεγραμμένους αγρότες που απασχολούνται στη βιολογική γεωργία, σε περισσότερα από 150 χωριά, καλύπτοντας 12.000 εκτάρια γης σε όλη τη χώρα. Αποτελεί την «πρώτη τουρκική εταιρεία» που ξεκίνησε το δικό της έργο στη βιολογική γεωργία που ονομάζεται «Happy Village».	Όταν η εταιρεία ξεκίνησε να ασχολείται με τη βιολογική γεωργία, διαπίστωσε για πρώτη φορά την ανάγκη για εξειδικευμένους ανθρώπινους πόρους που γνώριζαν τη βιολογική γεωργία και τις πρακτικές. Επίσης διαπίστωσε ότι ήταν αναγκαία η προετοιμασία των απαραίτητων συστημάτων για την καταπολέμηση των παρασίτων.	- Εύρεση ανθρώπινων πόρων που να γνωρίζουν ξένες γλώσσες και μπορούν να μεταφέρουν πληροφορίες και πρακτικές που σχετίζονται με τη βιολογική γεωργία από τη διεθνή κοινότητα. - Οργάνωση της προμήθειας οργανικών φυτοφαρμάκων από το εξωτερικό για την καταπολέμηση των παρασίτων. - Σε συνεργασία με ξενόγλωσσους υπαλλήλους, σχεδιάστηκε το είδος της υποδομής που θα μπορούσε δημιουργηθεί και να τις εφαρμόσει. - Προσδιορίστηκαν οι ανάγκες για την καταπολέμηση των παρασίτων και καλύφθηκαν από το από το εξωτερικό.	- Στη βιολογική γεωργία, η ακεραιότητα των εδαφών για την εφαρμογή της βιολογικής γεωργίας είναι πολύ σημαντική όσον αφορά την περιβαλλοντική επιβάρυνση. Στην Τουρκία, πολλά εκτάσεις διαμοιράζονται λόγω κληρονομιάς σε πολλά μερίδια, καταμερίζοντας τις μεγάλες διαθέσιμες εκτάσεις σε πολλές μη διαχειρίσιμες μικρότερες. - Η απουσία επαρκών γνώσεων βιολογικής γεωργίας και επαρκούς εξοπλισμού (έλλειψη ακόμη και του τεχνικού προσωπικού ή ακόμη και των πανεπιστημίων). - Απαιτήθηκε πολύς χρόνος για επισκέψεις από χωριό σε χωριό, ώστε να διασφαλιστεί η ακεραιότητα της γης και ότι η προσέγγιση της βιολογικής γεωργίας	- Η ευαισθητοποίηση για τη βιολογική γεωργία έχει αυξηθεί και έχει υιοθετηθεί ως προσέγγιση. - Οι αγρότες έχουν πολύ καλύτερη γνώση και εξοπλισμό για τη βιολογική καταπολέμηση των επιβλαβών οργανισμών.

				υιοθετείται από τους τοπικούς αγρότες.	
ΤΟΥΡΚΙΑ (Πηγή: ΜΑΚΡΟ)	Η ένωση βιοκαλλιεργητών Cappadocia ιδρύθηκε το 2009. Στόχος της είναι να οδηγήσει τη βιολογική γεωργία στη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει την Καππαδοκία, επομένως, να αυξήσει τον αριθμό των βιολογικών παραγωγών, καθώς και την ποσότητα της βιολογικής παραγωγής.	Το 2009, όταν ιδρύθηκε η ένωση, υπήρχε μόνο ένας παραγωγός βιολογικής γεωργίας στο Kayseri. Σήμερα, τα εγγεγραμμένα μέλη της ένωσης έχουν φτάσει σχεδόν τα 100. Μεταξύ αυτών, υπάρχουν 50 πιστοποιημένοι παραγωγοί που έχουν βιολογική παραγωγή σε έκταση περίπου 900 στρεμμάτων. Επομένως, με τις δραστηριότητες της ένωσης, στην περιοχή Kayseri έχει δημιουργηθεί μια σημαντική αξία στο δυναμικό της βιολογικής γεωργίας, ξεκινώντας σχεδόν από το μηδέν.	-Με την αύξηση της ευαισθητοποίησης, και την παροχή εκπαίδευσης, αυξήθηκε το επίπεδο των γνώσεων των παραγωγών. - Με τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των καταναλωτών, αυξήθηκε η ζήτηση των προϊόντων βιολογικής γεωργίας. - Στη συνέχεια, μετά από μελέτες για τη δημιουργία βιολογικής αγοράς στην πόλη, η ένωση ενήργησε ως ενδιάμεσος για την παράδοση των προϊόντων από τους παραγωγούς στους καταναλωτές. -Ξεκίνησε ένα έργο που επέτρεψε στους αγρότες να παράγουν το δικό τους κομπόστ. - Υποστηρίχθηκαν οι γυναίκες να ιδρύσουν ένα συνεταιρισμό, στον οποίο έγιναν επενδύσεις σε εγκαταστάσεις παραγωγής τροφίμων και επεξεργασίας των βιολογικών γεωργικών προϊόντων τους.	-Εκπαίδευση των αγροτών στη βιολογική γεωργία. Με αυτόν τον τρόπο διατηρήθηκαν οι αγρότες που δεν συμμορφώνονταν με τους κανόνες της βιολογικής γεωργίας. Ωστόσο, η διοίκηση της ένωσης ήταν πολύ αποφασιστική και δεν υποχώρησε ως προς την εφαρμογή των κανόνων. Ως εκ τούτου, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην περιοχή Kayseri.	-Δημιουργήθηκε μια βιολογική αγορά. - Δημιουργήθηκε ένας γυναικείος συνεταιρισμός, ο οποίος διαθέτει εγκαταστάσεις μεταποίησης όπου οι γυναίκες παραγωγοί φέρνουν τα βιολογικά τους προϊόντα, αυξάνοντας την αξία τους με τη μεταποίηση. -Η ένωση συνεχίζει να λαμβάνει αιτήματα από τοπικές αρχές και δήμους για το άνοιγμα οργανικών αγορών στις περιοχές τους.

ΤΟΥΡΚΙΑ (Πηγή: ΜΑΚΡΟ)	To Ege University Menemen Research, Application and Production Farm, λειτουργεί σε έκταση 3400 στρεμμάτων. Οι κύριες καλλιέργειες που καλλιεργούνται στη γη είναι σιτάρι, καλαμπόκι, ζωοτροφές, φρούτα και λαχανικά. Επιπλέον, υπάρχουν 450 αγελάδες και 300 πρόβατα στο αγρόκτημα. Παράγονται 3000 λίτρα γάλακτος την ημέρα, το οποίο χρησιμοποιείται για την παρασκευή γιαουρτιού, τυριού, κεφίρ και βουτύρου. Στο πλαίσιο του έργου, 1100 στρέμματα γης έλαβαν βιολογικά πιστοποιητικά	Το έργο σχεδιάστηκε για να καλύψει τις ακόλουθες ανάγκες: - Δημιουργία ενός μηχανισμού για εφαρμοσμένες σπουδές και πρακτική άσκηση για τους προπτυχιακούς φοιτητές του πανεπιστημίου - Δημιουργία ενός πεδίου πρακτικής για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που πραγματοποιούν μεταπτυχιακές εργασίες - Διδασκαλία και εισαγωγή των μεθόδων βιολογικής καλλιέργειας στους περιφερειακούς παραγωγούς - Διάδοση των πρακτικών βιολογικής γεωργίας μεταξύ των αγροτών της περιοχής, - Δημιουργία Καλών Πρακτικών για ένα βιολογικό αγρόκτημα	Εκπονήθηκαν και υλοποιήθηκαν σχέδια για τους περιφερειακούς παραγωγούς. Τα πεδία εξάσκησης έχουν δημιουργηθεί και έχουν εκχωρηθεί στους προπτυχιακούς φοιτητές μας. Ξεκίνησε η διπλωματική εργασία. Σε αυτό το στάδιο, στα εδάφη όπου εγκαταλείφθηκε η χημική λίπανση, διαπιστώθηκε μια σημαντικά μειωμένη απόδοση τα πρώτα χρόνια. Αντιμετωπίστηκαν σημαντικά προβλήματα, ιδίως στις καλλιέργειες ζωοτροφών, καθώς και στην παραγωγή σιταριού και καλαμποκιού. Καταβλήθηκε τεράστια προσπάθεια για την αποκατάσταση της διαταραγμένης φυσικής ισορροπίας.	Αντιμετωπίστηκαν οι ακόλουθες δυσκολίες: - Παροχή οικονομικών πόρων σε εφαρμογές έρευνας και παραγωγής - Πρόσληψη υπαλλήλων που γνωρίζουν και αποδέχονται τις αρχές της βιολογικής γεωργίας - Ανάγκη για αποκατάσταση της υποβαθμισμένης φυσικής ισορροπίας.	Το σιτάρι καλλιεργείται κατά μέσο όρο σε 1500 στρέμματα, το βαμβάκι σε 300, το τριφύλλι σε 135, το κριθάρι και ο βίκος σε 185 και το καλαμπόκι σε 320 στρέμματα, ενώ το ενσίρωμα ως δεύτερη συγκομιδή της σεζόν στα 1400 στρέμματα. 1100 στρέμματα γης έλαβαν βιολογικά πιστοποιητικά. Σε αυτά τα στρέμματα, στα 400 παράγεται κουκουνάρι, στα 150 φρούτα (ελιά, δαμάσκηνο, βερίκοκο, μανταρίνι), στα 50 σταφύλια (αμπελώνες), σε 50 μηδική, και στα υπόλοιπα 450 στρέμματα, καλαμπόκι και σιτάρι.
---	--	--	--	---	---

Παράρτημα 2 - Έρευνα μέσω Ερωτηματολογίου

Η Έρευνα Ερωτηματολογίων απευθύνεται σε Ειδικούς, οι οποίοι θα κατανοήσουν ποια είναι τα πιο σημαντικά θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν και ποια από αυτά θα πρέπει να συμπεριληφθούν στις Οδηγίες Ποιότητας.

Ο βασικός σκοπός του έργου VALOR είναι να παρέχει στοχευμένη κατάρτιση σε αγρότες αλλά και άλλους ενδιαφερόμενους που δραστηριοποιούνται μέσα σε Εθνικά Πάρκα ή άλλες προστατευόμενες περιοχές (π.χ. περιοχές δικτύου Natura 2000).

Βασισμένοι σε μία «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγιση, στρεφόμαστε πρώτα σε μία ομάδα Ειδικών, οι οποίοι θα είναι σε θέση να κατανοήσουν πλήρως τα σημαντικότερα θέματα των σύγχρονων αγροτικών συστημάτων και να προσδιορίσουν τις απαιτήσεις τεχνογνωσίας που πρέπει να περιλαμβάνονται στην πρόταση κατάρτισης που υποβάλλεται στο έργο,.

Τέλος, το έργο σκοπεύει να αυξήσει την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων -και από κοινωνική άποψη- σε ορισμένες πιλοτικές περιοχές της Ευρώπης, με την παρακολούθηση της ανθεκτικότητας των κύριων οικοσυστημάτων αυτών των περιοχών.

Σας ζητούμε λοιπόν να συμπληρώσετε αυτό το ερωτηματολόγιο, το οποίο βασίζεται σε ανοιχτές και κλειστές ερωτήσεις, ελπίζοντας ότι οι απόψεις και οι δεξιότητές σας, θα μας βοηθήσουν να εντοπίσουμε και να εμβαθύνουμε στα πιο σχετικά θέματα που θα πρέπει να μεταφερθούν σε αγρότες, τοπικές διοικήσεις, διαχειριστές και προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων που εργάζονται σε προστατευόμενες περιοχές.

ΕΡΕΥΝΑ ΜΕΣΩ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Διαβούλευση με τοπικές ομάδες Ειδικών και αγροτών

1. Ποια είναι τα πρώτα τρία πλεονεκτήματα που θα αναζητούσατε εάν ήσασταν αγρότης;

- 1.
- 2.
- 3.

2. Ποιες τοπικές συνέργειες ενεργοποιούνται από τις αρχέγονες τεχνικές καλλιέργειας (π.χ. ευκαιρίες καλλιέργειας καπνού για τον έλεγχο ζιζανίων, καλλιέργεια καρυδιών, εκτροφή μεταξοσκωλήκων, καλλιέργεια αρωματικών φυτών);

3. Ποια είναι τα πιο σημαντικά θέματα που πρέπει να αναπτυχθούν στο εκπαιδευτικό υλικό που θα δημιουργηθεί από το έργο σχετικά με την ανθεκτική και βιώσιμη γεωργία που απευθύνεται στους αγρότες; (αριθμήστε τις επιλογές από 1 έως 5)

1. Φυτοπροστατευτικές ουσίες - σύγχρονος προσανατολισμός, επίπεδα τοξικότητας, άλλο σχετικό χαρακτηριστικό (το ονομάζετε)
2. Συστήματα άρδευσης και ρύπανση των υδάτων (μη σημειακές πηγές, θέματα νιτρορύπανσης)
3. Βέλτιστες πρακτικές στη λίπανση των καλλιεργειών (ποιότητα κοπριάς, βελτιστοποίηση αποθήκευσης, διαθεσιμότητα και σχεδιασμός πλατφορμών κομποστοποίησης, χωρική κατανομή, άλλες εγκαταστάσεις που απαιτούνται, θέματα νιτρορύπανσης (βέλτιστες ποσότητες νιτρικών σύμφωνα με τις απαιτήσεις των φυτών, εναλλαγή καλλιεργειών)
4. Μελισσοκόμοι και κυψέλες: βασικές γνώσεις, μέσα για την προσέλκυση περισσότερων ανθρώπων σε αυτήν την επιχείρηση
5. Κτηνοτροφία: μέθοδοι που προωθούν τη βιολογική παραγωγή

α	β	γ	δ	ε

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα πιο σημαντικά θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν (Κατάταξη κάθε θέματος από 1- χωρίς σημασία - έως 5 - πολύ σημαντικό)

4. Διάβρωση εδάφους και οικονομικά αποδοτικά μέσα για τη μείωση του ρυθμού διάβρωσης

1. Τεχνολογικές πτυχές (όργανα, Φυτοπροστατευτικές ουσίες, λιπάσματα, άρδευση, όπου χρειάζεται και είναι εφικτό)
2. Βασικά στοιχεία υδρολογίας: μέση βροχόπτωση, εναλλαγή ισχυρών βροχοπτώσεων και ανομβρίας, ενδείξεις σχετικά με τη φέρουσα ικανότητα των βοσκότοπων

5. Προώθηση προϊόντων βιώσιμης γεωργίας και κτηνοτροφίας

1. Δημιουργία του δικού σας πελατολόγιου
2. Πως να χρησιμοποιήσετε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για καλύτερη δικτύωση με πελάτες και άλλους αγρότες, προκειμένου να μειώσετε το κόστος παράδοσης
3. Μοιραστείτε την εμπειρία που αποκτήθηκε από άλλους αγρότες στη χώρα σας

6. Βήματα για την ανάπτυξη της βιώσιμης γεωργίας και της βιολογικής πιστοποίησης

1. Διαδικασίες και ανησυχίες που ενδέχεται να προκύψουν κατά τη διαδικασία πιστοποίησης
2. «Ποιος είναι ποιος» όσον αφορά στις νομικές διαδικασίες και τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την πιστοποίηση της βιολογικής γεωργίας
3. Ευκαιρίες αξιοποίησης προϊόντων βιώσιμης γεωργίας: αλυσίδες διανομής, εγκαταστάσεις αποθήκευσης

7. Πώς μπορεί η αγροτική δραστηριότητα να προσαρμοστεί στην απώλεια της βιοποικιλότητας που προκαλείται από την υπερβιομηχανοποίηση και την κλιματική αλλαγή; (πολλαπλές επιλογές)

- ☐ Πιο ανθεκτικές ποικιλίες, καλλιέργειες καλύτερα προσαρμοσμένες σε οριακές καιρικές συνθήκες, μέθοδοι καλλιέργειας
- ☐ Κατάλληλες για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
- ☐ Γενετική βελτίωση ποικιλιών ανθεκτικών στο κρύο, την ξηρασία
- ☐ Παρεμβάσεις που στοχεύουν στη διαχείριση των νερών
- ☐ Υποστήριξη για τη διατήρηση τεχνικών άρσης του εδάφους εναλλακτικών του οργώματος

- ☐ Εθνική υπηρεσία επέκτασης
- ☐ Ενίσχυση των αγρο-μετεωρολογικών υπηρεσιών
- ☐ Υπηρεσίες έρευνας στην πρόγνωση και την προβολή, τεχνική βοήθεια
- ☐ Επικοινωνία μεταξύ παραγωγού και ερευνητή-τεχνικού
- ☐ Web GIS σε επίπεδο κοινοπραξίας, εφαρμογή μοντέλων νερού-εδάφους-φυτού
- ☐ Επαγγελματική κατάρτιση και μεταφορά γνώσεων

8. Μπορεί η βιομηχανοποίηση του γεωργικού τομέα, η κλιματική αλλαγή και η απώλεια της βιοποικιλότητας να φέρει ευκαιρίες για βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία; Εάν ναι, ποιες;

- ☐ Εξορθολογισμός της χρήσης φυσικών πόρων προς μεγαλύτερη βιωσιμότητα
- ☐ Προώθηση της νέας γεωργίας και κτηνοτροφίας που χρησιμοποιεί περιορισμένους πόρους
- ☐ Αύξηση των τεχνικών δεξιοτήτων των παραγωγών
- ☐ Συντηρητική γεωργία (Conservative agriculture)
- ☐ Οικονομική υποστήριξη της μετριαστικής γεωργίας (mitigating agriculture)
- ☐ Εισαγωγή τεχνικών ελάχιστης καλλιέργειας
- ☐ Ανάκτηση πιο ανθεκτικών τοπικών ειδών και ποικιλιών
- ☐ Νέες καλλιέργειες
- ☐ Επέκταση των μεσογειακών καλλιεργειών
- ☐ Νέα είδη προσαρμοσμένα στο νέο κλίμα
- ☐ Ανάκτηση γεωργικών προϊόντων και ποικιλιών
- ☐ Επέκταση περιοχών καλλιέργειας για πεοσοδοφόρες καλλιέργειες
- ☐ Ανάκτηση εγκαταλελειμμένων λοφωδών ορεινών εκτάσεων
- ☐ Πολυλειτουργικές υπηρεσίες γεωργίας και οικοσυστημάτων

9. Κατά την άποψή σας, πώς μπορεί να διευκολυνθεί η προσαρμογή της γεωργίας στις μελλοντικές αλλαγές;

- ☐ Ενίσχυση του γεωργικού σχεδιασμού, των δικτύων, των συστημάτων τεχνικής βοήθειας, της έρευνας και της διάδοσης αποτελεσμάτων.

Παροχή συγκεκριμένων οδηγιών για την προσαρμογή.

☐ Κίνητρα αγροτικής ανάπτυξης- ειδικές ομάδες για την εφαρμογή της γνώσης και την επαναφορά της για λήψη αποφάσεων για τη γεωργική πολιτική· υιοθέτηση γεωργο-περιβαλλοντικών μέτρων από κάτω προς τα πάνω· συμμετοχή των ενδιαφερομένων στο σχεδιασμό μέτρων και έρευνας

☐ Χρηματοδότηση της δημόσιας έρευνας · υποστήριξη της έρευνας για τη διατήρηση της γεωργίας ·

☐ Αυξημένη αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητών-αγροτών-καταναλωτών.

☐ Προώθηση της πρόσβασης σε καλές πρακτικές για αγρότες.

☐ Προώθηση βιώσιμων και ποιοτικών καλλιεργειών.

10. Ποιες γεωργικές πρακτικές πρέπει να ενθαρρυνθούν για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της βιομηχανοποιημένης γεωργίας και της επακόλουθης απώλειας της βιοποικιλότητας;

☐ Διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους

☐ Συντήρηση των παραδοσιακών καλλιεργειών

☐ Γεωργία ακριβείας

☐ Η εξοικονόμηση ενέργειας

☐ Η καλλιέργεια ειδών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένα στο νέο κλίμα

☐ Μικρή διακίνηση

☐ Εξοικονόμηση νερού

☐ Η οργανική διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους

☐ Διατήρηση των παραδοσιακών καλλιεργειών

11. Ποια θεωρείτε ως τα πιο δυνατά σημεία της παραδοσιακής και ανθεκτικής γεωργίας;

☐ Επιλογή καλλιεργειών που είναι πιο ανθεκτικές και εγγυώνται σταθερή παραγωγικότητα.

☐ Μεγάλη ποικιλία ειδών και ποικιλιών, συμπεριλαμβανομένων και των αρχαίων ποικιλιών

☐ Πλούσια σπορόφυτα

☐ Μεγάλη ποικιλία από περιβάλλοντα (κλίμα-εδάφους) και ποικιλιών καλλιεργειών και επομένως ευελιξία στις αλλαγές.

☐ Ποικιλία ποιοτικών καλλιεργειών και εδαφών.

☐ Προσαρμοστικότητα των γεωργικών συστημάτων, αγρόκτημα μικρού μεγέθους.

- ☐ Ορεογραφία, διαφοροποιημένη περιοχή, περιβαλλοντική ποικιλομορφία, βιωσιμότητα και αγροποικιλότητα, δυνατότητα αλλαγής καλλιεργειών.
- ☐ Τοπική γεωργία/κτηνοτροφία με χαμηλό περιβαλλοντικό αποτύπωμα, υψηλή σχέση παραγωγής και εδάφους
- ☐ Ποιότητα, έρευνα, υπηρεσίες, τεχνολογίες, επιστημονική έρευνα για μέτρα έκτακτης ανάγκης περιορισμού στο νερό
- ☐ Δεν υπάρχουν

12. Ποιες είναι οι κύριες προκλήσεις για τη βιώσιμη και ανθεκτική γεωργία;

- ☐ Προστασία της βιοποικιλότητας
- ☐ Μείωση της υποβάθμισης του εδάφους
- ☐ Διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας, π.χ. παραδοσιακές φυλές και ποικιλίες
- ☐ Μείωση της ρύπανσης των νερών - Ορθολογισμός της χρήσης των νερών
- ☐ Πιο βιώσιμη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων
- ☐ Μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
- ☐ Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι όπως πυρκαγιές, πλημμύρες , κλπ.

13. Ποια είναι τα κύρια προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπίσει κάποιος που θέλει να ασχοληθεί με την ανθεκτική γεωργία;

- ☐ Μικρ κερδοφορία
- ☐ Υψηλές τιμές γης
- ☐ Έλλειψη διαθέσιμης γης
- ☐ Νομοθεσία περί ιδιοκτησίας γης
- ☐ Δυσκολία πρόσβασης σε πίστωση
- ☐ Φορολογία
- ☐ Διοικητικές υποχρεώσεις
- ☐ Πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες / γνώσεις
- ☐ Άλλες

14. Πώς θα μπορούσαμε να διατηρήσουμε και να τεκμηριώσουμε μεθόδους και καλές πρακτικές παραδοσιακής και ανθεκτικής γεωργίας και κτηνοτροφίας στις διάφορες πολιτιστικές περιοχές της Ευρώπης;

15. Πώς μπορούν τα εθνικά πάρκα ή τα φυσικά πάρκα να υποστηρίξουν την παραδοσιακή και ανθεκτική γεωργία και να προωθήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες των αγροτών;

16. Πώς μπορούμε να ισορροπήσουμε τη γεωργική βιομηχανία, την τυπική βιομηχανία, την προστασία του τοπίου, τον τουρισμό, την ανάπτυξη υποδομών και τους χώρους διαβίωσης εντός μιας γεωγραφικής περιοχή;

17. Πώς μπορεί να ενσωματωθεί η διεθνής κινητικότητα, η μετανάστευση ανθρώπων καθώς και η άγρια φύση (πανίδα και χλωρίδα) σε στρατηγικές για την προώθηση της ανθεκτικής και βιώσιμης γεωργίας και της ευαισθητοποίησης του κοινού για τη σημασία της;

18. Ποια είναι τα πιο σημαντικά καθήκοντα για τα εθνικά πάρκα ή τα φυσικά πάρκα για τα επόμενα 10 χρόνια (έως το 2030) για την προώθηση μιας στρατηγικής που θα οδηγήσει σε μια βιώσιμη γεωργία, καθώς και στην προστασία της κληρονομιάς και των πολιτιστικών αξιών;
